

»Буковина« выходитъ
1. (13.) и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» полъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Подписокъ числа 15 кр. »

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ »Буковины« зна-
ходять ся въ Чернівцяхъ
(улиця Силени ч. 7), куда
всѣ дописи адресовати на-
дежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОЖІ-
я обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Новый замахъ.

Уже тогдѣ доказали мы объясняючи такъ звану „Апологию“, що теперѣшному конси-сторови розходитъ ся головно о румунизацію. Православіе має допомогти перекинчикамъ, зрумуницити той народъ, котрого они задля личныхъ выгодъ зрели ся. — Чи мало мы по-дали доси доводѣвъ той румунизаторской дѣяль-ности яку провадитъ черновецкій православ-ный консисторъ отъ того часу, отъ коли на-ставъ теперѣшний Метрополитъ? Отъ того часу консисторскими совѣтниками стали Сла-вяне-перекинчики, та агитаторы румуниза-торскій, загорѣли вороги всего, що руске; за-томѣсть усуває ся и послѣдній слѣды рускій, а згромаджуе ся подъ рѣжными казвами и чинами всякихъ дѣятелѣвъ румунизаторскихъ на кошты религійного фонду въ Чернівцяхъ. Зъ той поры высылають ся въ чисто-рускій села священники-румунизаторы. Нема майже вже села, де бы не введено въ богослуженье румуньской мѣшанины. Отъ тогды обсаждено мѣстце руского проповѣдника и катихита гим-назіального агентами румунизаціи, откровен-ными врагами руского слова и народа. Зъ того часу стала метрополича резиденція при-тулкомъ для національных румуньскихъ то-вариствъ, для заграничныхъ румуньскихъ сту-дентѣвъ и Богъ вѣсть задля якихъ тамъ лю-дей бѣльше. Зъ той поры смѣють священники, ба навѣтъ высшіи достойники при церковныхъ священодѣйствіяхъ ображати чувства право-славныхъ Русинѣвъ. Отъ той хвилѣ нема и найревѣйшому священникови супокѣю и на-лежачою ему нагородою, если онъ Russin. Отъ того часу зменшаеь число православныхъ студентѣвъ признающихъ ся Русинами въ гр. ор. школѣ народнѣй, въ гимназіи и на уни-верситетѣ. Отъ тогды засуженный богословъ-Русинъ въ духовнѣй семинаріи на всяку зне-

вагу и найгиднѣйшіи доказы румунизатор-ской культуры. Зъ той поры трафляе рускій языкъ и народъ во всѣхъ куткахъ, куда толь-ко сягае консисторска рука румунизаторска, на всякій перепоны, утисненія, занедбанье, смѣхъ и поругу.

Отъ, скѣлько добра для православія ме-жи рускимъ народомъ вытворивъ за незначи-ный часъ, бо заледво пять лѣтъ, буковинь-скій консисторъ съ теперѣшною своею новою головою и ще новѣйшою правою рукою изъ зрумуниченнои славянської крови и кости! Отъ ихъ успѣхи на поли румунизаціи! Заслуги ихъ около православной вѣры хѣба въ томъ, що православній Русины на Буковинѣ, котрыхъ выгонювано изъ церкви, котрымъ заборонено отпращу поминальныхъ богослужень и т. д., познали замѣры своихъ гарныхъ духовныхъ провѣдникѣвъ, огорченіи до крайности въ сво-ѣмъ національнѣмъ чувствѣ; а часть народа прозрѣвши замахы своихъ панѣ-отцѣвъ тра-титъ съ каждымъ днемъ и решту недѣтокне-ного ще иншимъ добродѣйствомъ довѣрія до нихъ. Сумный станъ православної церкви на буковиньскѣй Руси! Но все то не стримуе гѣдныхъ проповѣдникѣвъ любви ближнего въ ихъ основнѣй працѣ около вынародовленія бу-ковиньскихъ православныхъ Русинѣвъ. Подъ плащикомъ православія выдумали свѣтлѣй от-цѣ новый способъ румунизаціи. Маючи вже румунизаторске заведенье въ гр. православної школѣ народнѣй въ Чернівцяхъ для хлоп-цѣвъ, задумали они отворити таке саме и для дѣвчатъ.

Ото лежитъ передъ нами: Статутъ греко-оріентальной семоклассовой школы дѣвчоной въ Чернівцяхъ. Ся школа має повстати вже сей осени „коштомъ буковиньского гр. ор. религійного фонду и назначена для дѣвчатъ гр. ор. вѣроисповѣ-данія.“

Отже школа буде содержана грѣшми изъ гр. ор. т. е. православного фонду для православныхъ дѣвчатъ. Каждый православный безъ рѣзницѣ народности повитаѣ бы такую школу, котра ще до того поѣсля §. 4 сего статуту буде бесплатно, съ радостією и съ вдякою для еи основателѣвъ.

Но годѣ нею радоватись православнымъ Русинамъ; бо головна цѣль сеи школы то румунизація, а православіе то тѣлько плащикъ. На доводъ сего послужить §. 3. статуту. „Выкладовый языкъ е въ 1. и 2. класѣ рѣдна мова дитины т. е. румуньска, руска або нѣмецка.“ — Слушайте дальше! „Въ пятихъ высшихъ класахъ естъ румуньскій языкъ выкладовымъ.“

Отъ шило, що выглядає зъ мѣшка! Кожда дѣвчина примушена въ сѣй православной (!) школѣ учить ся всего а всего по румуньски! Якимъ правомъ смѣе уживатись православный религіійный фондъ на румунизаторскій цѣли? Управление религіійного фонду почиває ще въ рукахъ ряду; цѣкава рѣчь, чи на се призовливъ уже рядъ? А если позволивъ, чи се той рядъ, що голосить свѣтови, що бажає рѣвного права для всѣхъ? Чи не знає рядъ, що половина православныхъ на Буковинѣ говорятъ по руски? —

Та читаймо той статутъ дальше! Напередъ однакъ мусимо сконстатовати одно фарисейство. Хто зъ Русинѣвъ мавъ случай удаватись въ якомъ дѣлѣ до теперѣшней головы православной консисторіѣ буковиньской и заговоривъ по нѣмецки, отримавъ въ отвѣтъ по руски: „А вы Нѣмецъ, що говорите до мене по нѣмецки, не по руски?“ Се уважалось и уважаєсь може ще декотрымъ Русинѣмъ за знакъ, що преосвященна голова консисторска дає и то справедливо первенство руской мовѣ передъ нѣмецкою. Що се тѣлько всѣмъ румунизаторамъ свойственне лицемерство, доводитъ дальшій текстъ §. 3. статуту: „Нѣмецкой мовы обовязана кожда дитина во всѣхъ (7) класахъ учить ся; кромѣ того будуть въ 5., 6. и 7. класѣ декотрыхъ предметѣвъ якъ географіѣ, исторіѣ, физики и т. п. такожъ по нѣмецки учить.“

Затѣмъ послухайте, православный Русины, яку вагу та яке поважанье подає сей статутъ вашѣй рѣдной руской бесѣдѣ: „Русского языка буде ся учить во всѣхъ класахъ тыхъ дѣтей, котрі сего схотятъ!“

Отъ, вамъ школа православна по имени, а румунизаторска по дѣлѣ! Отъ, вамъ фабрика, зъ котрой мають выйти румуньскій патріотки, чого напевно черезъ учительокъ, котрыхъ консисторъ на службу принимаетъ и от-

далити може, осягне ся. Представьте собѣ ще о. Овского-escula яко надзирателя и готове гиѣздо, зъ котрого выведутъ ся будущі мамы такихъ характерѣвъ въ національномъ взглядѣ а вѣрныхъ своимъ батькамъ и своему народови сынѣвъ, якъ всѣ — вичѣ, — овскій, — юки и т. д., що перекинулись на — ogar-ѣвъ, — escul-ѣвъ, та — ell-ѣвъ и т. д.

На такую школу має религіійный (отже не румунизаторскій) фондъ кромѣ будынку и огорода рѣчно около десять тысячъ золотыхъ выдавати; на коли на гимназію руску, котра бы на певно прислужилась до вскрѣпленія православной вѣры межи народомъ рускимъ, нема и десять крейцарѣвъ — Чи се справедливѣсть, якою руководить ся нынѣшний рядъ? Не можемо вѣрити, чтобы правительство на такую школу съ такъ чисто румунизаторскими цѣлями згодилося дати такъ величезній сумы изъ фонду назначеного на религіійный и просвѣтній цѣли буковиньского, но не одного румуньского народа. Пождемъ, а увидимо. Тымъ часомъ же подноситъ православный народъ рускій черезъ насъ свѣой голосъ противъ нового замаху на его право и національное житье.

РУСКА ГИМНАЗІЯ.

Нарада надъ выдатками на середній школы закончила ся въ радѣ державной. Зиновъ минула одна найлѣпша способность для отворенія руской гимназіѣ на Буковинѣ безъ слѣду. Буковиньска рада школьна, якъ зачуваємо, ще и доси не дала ѣтновѣди на пытанье поставлене ѣй министерією. Рускій посолъ п. Иванъ Зота не отворивъ въ радѣ державной и губы дотычно гимназіѣ въ Кѣцмани. Отже оправдались нашѣ слова, що п. Зота порушивъ нѣбы то сю справу въ комисіѣ, чтобы тымъ хитро мудро не великимъ коштомъ збути ся обовязку вложеню на него его выборцами. Въ радѣ державной не оббзавъ ся п. Зота и однимъ словомъ о руску гимназію въ Кѣцмани, навѣтъ и тогда, коли либеральный (!) посолъ Вагнеръ изъ Черновець ставъ доводити, що въ Кѣцмани не можна отворити гимназію. На прозбу выслану «Рускою Радою» изъ Черновець до рѣжныхъ послѣвъ о попиранье руской гимназіѣ въ Кѣцмани ѣтозвали ся въ радѣ державной тѣлько два послы, Русины изъ Галичины, а то вл. о. Озаркевичъ и вл. п. Ковальскій, котрі упоминали ся о то, абы въ Буковинѣ отворити руску гимназію. Щира имъ подяка за ихъ добру волю; мусѣли але пріятелѣ а може и послы буковиньского русского народа добре походити около п. министра; бо ѣтновѣдаючи на всякій иншій жалобы и желанія рѣжныхъ послѣвъ дотычно руской гимназіѣ не сказавъ п. министеръ и слова.

Оббѣзавъ ся такожъ и новыи посолъ п. Лунуль выбраний бѣльше рускими якъ румунскими людьми изъ черновецкого и сторожинецкого повѣту, упоминавъ ся и онъ о гимназію, та не о руску, але о румунску высшу, бо Румунамъ, бачите, страшна дѣе ся кривда, що тѣлько пызшу румунску гимназію въ Сучавѣ мають, а Русинамъ и того дати не хотятъ.

Озвавъ ся тамъ и посолъ спріяючий (!) Русинамъ п. Вагнеръ о другу вже нѣмецку гимназію въ Чернівцяхъ. Бачите, жидамъ черновецкимъ треба дати ажъ двѣ гимназіи, а для стотысячей Русинѣвъ нема и пѣвъ гимназіи. Не беремо п. Вагнерови за зле, що упоминавъ ся о гимназію для Чернівцѣвъ, на то его Чернівцѣ выбрали, абы онъ ихъ добра стерѣвъ, о нихъ дбавъ; але не мавъ п. Вагнеръ права мѣшати ся въ справу руской гимназіи въ Кѣцманн, а тымъ менше казати, що Кѣцманъ не здатне мѣсце на гимназію. А еще менше управлений п. Вагнеръ говорити такій нѣсенѣтницѣ, якъ тѣ, що въ Кѣцманн нема будынку на школу, нема помешканъ для учителѣвъ и ученикѣвъ, що родичѣ радше посылають дѣтей до Чернівцѣвъ, де одержанье лекше и дешевше и т. п. Не вжежъ п. посолъ розумѣе пѣдъ народомъ тѣлько своихъ одновѣрцѣвъ? Чи лишъ его братьямъ мають служити середній школы отримовані кровавымъ потомъ руского народа? Здае ся, що такъ п. посолъ думаетъ; бо тутешный его органъ научаетъ (!) Русинѣвъ, щобы задовольнялись народною школою. Нашому рускому народови братись бы по думцѣ наведенои газеты лише до саны та до цѣна, а высна наука якъ гимназія и университетъ то вѣдай лише для избраного народа Израиля. Та правда, якъ выжити тымъ безчисленнымъ арендарямъ, лихварямъ, та крутарямъ, скоро зменшитъ ся число простого люду, тыхъ сѣбныхъ гоѣвъ, зъ котыхъ теперъ такъ легко шкѣру дерти.

Не журѣмъ ся, щиріи други наші! Та и не тѣшите ся нашою невдячею! Мы сказали, що може вамъ удались ѣторочити справу руской гимназіи, котра е заразомъ справою житя буковинскихъ Русинѣвъ, но вже нѣхто не зглядить си изъ свѣта. Буковинскій рускій народъ заговорить небавомъ въ сѣмъ дѣлѣ зновъ и то голоснѣйше.

Рада державна.

Загальніи дебати бюджетовіи. Дня 19. с. м. розпочавъ дебати надъ бюджетомъ генеральный справоздавецъ пос. Матушь. Межи иными забирали голосъ: Пос. Айгнеръ (противъ) казавъ, що правительство понадъ партіями анѣ конституційне, анѣ можливе, и жадавъ, звернувши ся до правицѣ, абы Австрія позѣстала для всѣхъ своихъ народѣвъ дорогою отчиною. — Пос. Райчъ (за бюджетомъ) зъ становища словенского народа казавъ, що Словенцѣ хотятъ и мусятъ мати свободу языка въ урядѣ и школѣ, и що въ его краю лишъ графѣвъ та баронѣвъ протегуютъ, а то тому, бо

тѣ аристократы не хотятъ говорити бесѣдою народа. Словенцѣ хотѣ платять великіи податки, а прецѣ немають достаточного числа школъ середнихъ. Словенцѣ дають рекрута, мають отже право жидати такихъ самихъ правъ, якъ и другіи народы. Они не хотятъ привилегіованныхъ кастъ, анѣ привилегіованныхъ народѣвъ въ Австріи. Рѣвне право для всѣхъ! Словенцѣ, коли имъ не стане ся по справедливости, готовіи не дати анѣ податкѣвъ анѣ рекрута. Добре враженье зробили въ палатѣ бесѣды пос. Пиркетта и гр. Дѣдушицкого. — Пос. Гальвихъ жалѣвъ, що Нѣмцямъ вже нѣякъ жити въ Чехахъ, бо всѣ мусятъ учить ся по чеськи; давнѣйше лѣйше було, коли всѣ мусѣли учить ся языка нѣмецкого. — Пос. Пиркетъ выступивъ дуже остро супротивъ правительства, котре то чимъ разъ выступае съ бѣльшими тенденціями автономичными, а жалѣвъ надъ тымъ, що парламентъ роздѣливъ ся на саміи клубы національні, и надъ борбою языковою. — Пос. Менгеръ жадавъ змѣны права бюджетового; наколи бо всюды инде бюджетъ ще передъ новымъ рокомъ ухвалюе ся, а рахунки съ кѣнцемъ року замыкають ся, то у насъ въ Австріи предлагае ся замкненье рахункѣвъ доперва по 5 рокахъ, а правительство лише новіи накладе податки. До найпоганѣйшого обьяву нашего часу належить такожъ, що министры пѣсля своей волѣ пѣдвысшаютъ собѣ диспозиційніи фонды, а грѣшми, котріи часто одержуютъ за интересы переводжений дуже некорыстно, оплачуютъ ѣттакъ прасу, що выступае противъ справедливои оппозиціи. — Пос. Дѣдушицкій станувъ понекуды въ оборонѣ правительства и доказовавъ, що правительство такъ поступае, якъ ему потрѣбно. Бѣльшѣсть въ парламентѣ муситъ оно мати, але тая бѣльшѣсть поступае съ нимъ лишъ тогда, коли годить ся съ его поглядами. О Полякахъ сказавъ бесѣдникъ, що они не суть пануючою партією въ парламентѣ. Головною причиною злого положения экономичного уважае онъ тое, що въ Австріи до недавна старано ся пѣдносити промышль, а занеднувало ся рѣльництво. Высказавши еще желанье, щобы завести на збѣжье мыто охоронне ѣтъ Румуніи, звернувъ ѣпѣсля на Галичину и выказавъ си прикре положение экономичне, недостачу школъ фаховыхъ и факультету медицинногo, а ѣттакъ жадавъ розширення законодавчои автономіи. Онъ казавъ, що бюджетъ муситъ бути ухваленый, бо Австрія дальше може жити и процвитати лишъ дорогою рѣвноправности всѣхъ народѣвъ. — Князь Лихтенштайнъ казавъ, що пѣслѣ уступления абсолютизму въ 60-тыхъ рокахъ въ корысть партіи либеральной, сѣя-же собѣ яко задачу поставила: централизовати, германизовати и ѣтъ християнства ѣтвертати, черезъ що повстала партія клерикальна. Славянскіи народы лѣйше поняли рѣчь; и межи ними суть либерали, але они не повстають противъ церкви, щобы не робити роздору въ народѣ, котрый они бѣльше люблятъ, якъ свои теоріи. Партія либеральная не повинна була нападати на церковь, не полагодивши впередъ справы славянскихъ народѣвъ. Наша партія —

каже Лихтенштайн — мусить бути католицковъ, австрійсковъ, нѣмецковъ. Далѣй бесѣдникъ жадавъ союза съ Нѣмеччиновъ, лишъ не хотѣвъ бы, щобы сю справу затверджовали парламенты, а въ кѣнци жадавъ для Чеховъ привернення чеського права державного, и казавъ, що доси меншѣсть нѣмца угиетала Чеховъ, а коли теперъ станули лишъ на рѣвнѣ съ ними, то таяже кричить, що Чехи утискають Нѣмцевъ. Такій судъ кн. Лихтенштайна викликавъ середъ централистѣвъ велике озлобленне. — Пос. Томащукъ критиковавъ господарку державну, при чомъ казавъ, що наибѣльшою причиною упадку рѣльництва суть великѣ податки, на котрыхъ покритѣ рѣльникъ змущений за безцѣнъ продавати збѣжѣ. Онъ жалѣвъ надъ тымъ, якъ поступае ся при оподаткованю домѣвъ и податку заробковѣмъ. При вымѣрѣ податку доходowego и заробкового, казавъ бесѣдникъ, наибѣльшу ролю грае самовѣльностъ урядникѣвъ, а то особливо на Буковинѣ, де и рекурсы нѣчого не помогаютъ.

ДОПИСИ.

(Зъ Рускои Молдовицѣ.) Малисьте, милѣ родимѣ и почтений читателѣ «Буковины», случайностъ довѣдатись гдѣщо о подѣяхъ въ Рускѣй-Молдовици повѣта Кимполунгу; слушайте отже ласкаво далѣйшій протягъ, шо пишутъ *annales Rasmoldovicienses pontificum magistratuumque*.

Не доста на томъ, що за благороднымъ впливомъ пр. владыки уцастливили нашу руску школу накиненьемъ волоского языка, — мусимъ и въ взглядѣ церковно-автономичномъ неустанно терпѣти, а именно за ревнымъ стараньемъ нашего панѣ-отця В. Кокирлы.

Умѣвъ онъ найсампередъ перефорсувати въ нашѣмъ селѣ раду громадску по своему густу и двѣрника — легейду; за помѣчю тыхъ автономичныхъ факторѣвъ и арендарѣвъ старае ся о скѣлько возможно подѣ всѣлякими претекстами нашихъ Гуцуловъ обтемяти: есть ворогомъ читалнѣ, товариства тверезости, противникомъ рускои школы, протекторомъ румунизацѣй; до того не править по людски службу Богу въ рускомъ языкѣ, не просвѣчуе народа проповѣдами и катехизацѣй и есть въ загалѣ русофагомъ. Гуцулы виправдѣ обуренѣ тому, и мало що не ворохобять ся; але якъ собѣ самѣ порядять, коли зо всѣхъ сторѣнъ не гараздъ. Такъ на примѣръ рада наша шкѣльна повѣтова составлена зъ такихъ людей, котрѣ або отвертыми ворогами рускости, або шкѣльництва зовсѣмъ не розумѣють. Масмъ може бѣдай одного щирого заступника въ радѣ шкѣльнѣй красѣй, або въ нашѣмъ соймѣ, або и въ консисторѣ? — Нѣ, не маемо.

Не диво отже, що такъ некористный обставины для Русинѣвъ, то тѣлько вода на млынъ о. Кокирлы, щобѣ выпытлювати собѣ черлений поясъ. За часѣвъ пок. Блажѣевича числивъ о. Кокирла хотяи тѣ заслуги

о руске добро, що отверто признававъ, що тысячки зъ русскихъ колачѣвъ зѣбравъ; а Гуцулы то не Румуны але такѣ Русины, котрыхъ онъ дуже любить. Розумѣе ся, нѣхто не вѣривъ ему, но щобѣ ему увѣрили и не закидували ему оригинале его скупство, пожертвовавъ онъ на гр. к. церковь въ Кимполунгу 25 гульденѣвъ. Скорожъ але запахла ему румунизацѣя и засвѣтивъ ся черлений поясъ, старае ся грѣхи свои дипломатичный тыми способами зъ себе стрѣсти, якѣй навѣлисьмо и ще въ своѣмъ часѣ наведемо; думае такожъ що така политика найскорше поможе ему до осягненя гонору. Чи але виправдѣ такъ буде — хто май знае? А може, такъ у владыки

(Зъ села Черногузы.) вижницкого повѣта получила редакцѣя «Буковины» слѣдуючу допись.

Свѣтла редакцѣя!

«Въ недѣлю т. е. 2. марта с. р. по набоженствѣ запросивъ я нашихъ селянъ на малу хвилю до школы, котра въ трупарни въ ѣддаленю кѣлька кроковъ ѣтъ церкви помѣщена. Слава нашимъ честнымъ господарямъ, що охоче повинуютъ ся доброй радѣ. На мою прозбу вступили изъ церкви може якихъ 30—40 господарѣвъ до школы, и тутъ зачавъ я ихъ просити, абы они що недѣлѣ и що свѣта по ѣбдѣ до школы сходили ся, а я обовязую ся такожъ приходити и имъ рѣжнѣй полезнѣй рѣчи изъ книжокъ и газетъ ѣтчитувати. Представивъ емъ имъ, що лѣнше буде, якъ будуть ся сюда сходити и щось полезного слухати, якъ ити до корчмы або до мѣста (бо мѣсто ѣтъ насъ дуже близько) и тратити горько зароблений грѣнь, котрого днесъ такъ трудно набути. На желанье нашего честного, дуже порядного и энергичного начальника Ивана Фочука прочитавъ я имъ на томъ мѣстѣци «О спродажи и закупленю землѣ» и «О общѣмъ ополченю» изъ «Рускои Рады». По ѣтчитаню сихъ двоухъ кавалѣковъ мы розшлѣли ся по домахъ (бо по першому, що всѣ були еще яко по набоженствѣ голоднѣй, а по другомъ, що въ школѣ не було натолено) съ желаньемъ и слѣдуючою недѣлѣ такъ само ся зѣйти але по ѣбдѣ. Такъ и стало ся. Слѣдуючою недѣлѣ т. е. 21. л. Марта около 12. години въ полудне була вже необширна комната шкѣльна наповнена честными господарями, молодцами, а были навѣтъ и двѣ женщины. Ѡтчитувавъ емъ имъ слѣдуюче: «Учитъ бѣда пошити, якъ нема до чого вхотитись.» «Донись изъ Топорѣвцѣвъ» изъ «Буковины» ч. 5. «Вартѣсть гною», а въ кѣнци «Чого намъ не достае, а що намъ помочи може»; но сей кавалѣкъ не мѣгъ я ѣкѣнчити зъ той причины, бо зачали слухателѣ допытувати ся, що то такого мае значити та «Читалня»? Я имъ заразъ объяснивъ, що то читалня е, що она насъ на рѣкъ коштувати може, якихъ полезныхъ и для насъ пожиточныхъ рѣчей она намъ прѣобрѣти, и якъ она насъ уцастливити може. По объясненю сего, завѣзавъ я всѣхъ слуша-

телѣвъ, котрі рѣшати ся заложити у насъ читальню, абы встали на ноги, що доказало, що и одинъ не оставъ ся на хвостѣ; всѣ 34 господарѣ, якъ були, такъ рѣшили у насъ заложити читальню.

Пѣвецъ церковный, возный и я даровалисьмо много книжокъ для читальнѣ.

Вносимъ прозьбу до всѣхъ свѣтлыхъ русскихъ товариствъ, щобы по возможности полезными книжками насъ обдарити зволили, за що Всемогучій заплатитъ, а мы только благодарити будемъ, — бо мы дуже бѣдні.

М. П.

(Изъ Чункова. — Якъ у насъ було колись, — а якъ теперъ е.) Въ нашомъ селѣ Чунковѣ заклала ся 16. Марта 1884 руска читальня, до которой отразу 50 членовъ приступило.

Но поневажъ малимъ доброго жидовского начальника, що большу часть членовъ отравивъ и переговори въ такъ, що съ каждымъ днемъ число членовъ унадало. Но мы не тратили надѣй и все, хоть мале число членовъ, трималисьмо ся куны, поки не прійшовъ выбѣръ нового начальника, котрый для нашої читальнѣ дуже добре вийшовъ, бо зъ 7 жидовъ только 3 еще оставо ся въ радѣ громадской. И по великой тревожѣ выбрано на начальника Михайла Бабича тверезого и порядного чоловічка, котрый съ душевѣю и съ тѣломъ за читальнею стоитъ и си підпирае. Такъ дня 31. Марта лѣт. 1886. отбуло ся загальное собранье членовъ и выбрано до выѣзду: Корниль Драчиньского пѣвца церк. председателемъ; — Учителя Михайла Кракалю секретаремъ; — Стефана Кривохижу касіеромъ; — Григорія Маныка библиотечаремъ; — Василя Филиюка и начальника Михайла Бабича заступниками. Ц. к. старство позволило членамъ въ недѣлю и свята до школы ся сходити. — Надѣмось, що за новымъ председателемъ число членовъ возрасте и паскудную люду и корчмы, котрыхъ у насъ въ селѣ ажъ 6 е, покинутъ.

Въ 5. числѣ Вашои ч. газеты читалимъ, що въ селѣ Топорѣвцяхъ отбуло ся тверезе веселье и писано, що оно перше на Буковинѣ; а мы можемъ похвалити ся, що наше, котре отбуло ся въ мѣсяцѣ Ноемврию 1885 у Григорія Филиюка безъ каплѣ той паскуднѣи. — вѣдай перше въ нашихъ околицяхъ. Григорій Филиюкъ и его сынъ Иванъ, котрому веселье справлявъ, суть першими членами нашої читальнѣ. Честь и слава такимъ господарямъ!

Смутну зновъ новину доносимо Вамъ, що е еще много шіакѣвъ въ нашомъ селѣ. — Такъ одинъ чоловікъ молодой около 27 рокѣвъ дня 4. Апрѣля 1886 заклавъ ся, що выше лѣтра горѣвки, а выпивши тую, пішовъ до сестры и ще той ночи померъ.

Такъ маемъ примѣръ, що горѣвка коротаетъ житье.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Цѣмеччина. Цѣсаръ нѣмецкій обходивъ 22. марта 90-тї роковины своего жита.

Россія. Въ министерствѣ финансовъ выговляе ся проектъ закона о монополю горѣвки, котрому доси противный министръ Бунге подъ напоромъ реакціи такой уступитимусѣвъ. — Константинопольскій патриархъ мавъ розпочати переговоры съ папою въ цѣли сполучения православной церкви съ католикою. — Революционеры зачинають зновъ рушати ся. — Зъ Одесы доносятъ, що Россія приготавливаетъ ся до окупаціи Болгаріи. Въ загалѣ зъ Россіи надходятъ якїсь глухі вѣсти, будь-тобы тамъ готовила ся якась война.

Англія. Гладстонъ мавъ уже свой проектъ въ справѣ прляндекской въ палатѣ послѣвъ предложить.

Болгарія. Князь Александеръ зостае, що до турецко-болгарской угоды, упорно при своемъ жаданю. — Непорозумѣе межъ Болгаріею и Россіею збѣльшае ся съ каждымъ днемъ. Предложеніе Италіи державы откинули, понеже Россія нехотѣла на него згодити ся; державы приказали своимъ представителямъ въ Софій, повѣдомити кн. Александра, що будутъ поддерживать лишь проектъ Порты, що князь лишь на 5 лѣтъ именованъ ген.-губернаторомъ Восточной Румелии. Въ Петербургѣ думаютъ, що Болгаре хотять оголосити край свой королевствомъ, однако лишь за помощію Россіи, до чего вже власне пора надѣйшла.

Белгія. Рухъ соціальный закипѣвъ и рознѣсъ ся по цѣлой Белгій, а навѣтъ запановавъ въ самой столиці краю. Войско, жандармерія и полиція, а по-декуды навѣтъ окрема гвардія мѣщанъ не могутъ собѣ рады дати.

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

25. роковины смерти Тараса Шевченка праздновали и буковинскій Русины, правда не такъ величаво якъ галицкі, а «не злымъ, тихимъ словомъ», но протѣ такъ само щиро и взнесло. Проф. Дръ Смаль-Стоцкій представивъ 16. (28) Марта с. р. въ комнатахъ численно зібраной руской громады черновенской вѣрный образъ жита пок. Тараса оздобленный перлами изъ богатой коморы самого поэта. Въ додатокъ выголосивъ прелегентъ въ каждомъ взглядѣ найгарибдишу поему безсмертного спѣвака именно «Наймичку» въ такъ майстерской способъ, якъ рѣдко. Громкі оплески одушевленного збору нагородили читавшого за его трудъ. Надѣмось, що роковины смерти незабутаго Тараса, празднованіи сего року по разъ першій на буковинской Руси, будутъ повторити ся отъ нынѣ рокомъ рочно.

Другій отчитъ проф. Дра Смаль-Стоцкого отбывшій ся сего Вторника посвященный бувъ памяти другого генія Руси-Украины, великого мыслителя и первоисточенного историка Миколы Костомарова, котрый токмо передъ рокомъ отложивъ на вѣки перо, намальовавши намъ столько прегарныхъ картинъ изъ славной бубальщины русского народа. И сему глубоко

обдуманому вітиту вь додатокъ выголосивъ прелегентъ двѣ поезіѣ историка, а то «Спѣвецъ Митуса» и «На добра нѣчь» иллюструющій великій провѣдній идеѣ народнаго историка Руси-Украины. —

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

(† Антонъ Негрушъ), п. к. капитанъ повѣт. и совѣтникъ вь Серетѣ упокоивъ ся 1. Апрѣля с. р. по довѣдѣй слабости вь 51. роцѣ житя своего. —

(Бук. гр. вост. консисторія) обходить вь мѣсяцю Апрѣлю с. р. велике торжество. Власне 29. лат. Апрѣля т. р. буде 100 роковъ ѳъ коли уконституваню и зьорганизованю буковиньскаго священства добротливый Пѣсаръ Іосифъ П. законну подставу положивъ. Вь той цѣли зѳишло ся дня 13. 25 Марта с. р. повне собранье и рѣшило: 1. По всѣхъ буковиньскихъ церквахъ ѳтиправити 20. Апрѣля службу Божу; 2. выслати найпокорѣйшу адресу подяки Ёго п. к. Апост. Величеству, найласкавѣйшому зашитнику и покровителю гр. вост. церкви, 3. выпечатати всѣ письма дотыкающіѣ ся уконституваня и зьорганизованя буковиньскаго священства.

(Будовничій комитетъ) выставничою комисіѣй виробивъ уже планъ на будинки для выставки и означивъ суму, котру выбудованье тихъ будинковъ коштувати будетъ. Мѣстце на выставу призначене на толоцѣ межи мѣскою стрѣльницею и ботаничнымъ огородомъ.

(Прелиминаръ) бук. гр. ор. рел. фонду на р. 1886. выноситъ: 721.000 зол. доходу, а 655.250 зол. выдатковъ, ѳже остаецъ 65.750 зол., котрі разомъ съ иншими зворотами выносятъ 186 тысячъ зол. сегорѣчнои надвышки. Скажѣтъ, чи можна при такомъ дефицитѣ (!) ще жертвовати скѳлка тысячъ на руску гимназію!

(На будѳвлю учит. семинаріѣ) вь Чернівцяхъ позволено наново 40.000 зол. Робота має розпочати ся ще сего мѣсяця.

(За убійцѣвъ Сорочана) вело ся до недавно слѣдство, и не привело до жадного skutku. Для того слѣдство ѳложено до актѳвъ, а спадщину Сорочана зложено яко депозитъ у красѳмъ судѣ цивильныхъ справъ. Сорочанъ зѳоставивъ множество папѣрчикѳвъ и карточѳвъ кровѳю пописанныхъ. Знакъ, що Сорочанъ занимавъ ся тымъ, абы однимъ до неба а другимъ до некла дверѣ ѳтворяти. —

(Конкурсы) выписані: на stale мѣстце учит. вь Низкихъ Синѳвцяхъ съ платнею П. кл. Подавати належитъ до 1. Мая т. р. до пов. рады школьнои вь Серетѣ; — мѣстце повѣтового старосты на Буковинѣ, — мѣстця учит. вь Сучавѣнахъ, Давидѳвцяхъ и Іорданѳвцяхъ.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

До Руси!

О Руси! Чи довго Тобѣ ще прийдѣсь

Зносити Танталевѣ муки?

Чи вже не зазнаєшь нѣколи, якъ днесъ,

Бажаной зѣ недолеѣ розлуки?!

* * *

Ты вѣчно-сь караєшь, гѳркій Тобѣ вѣкъ,

Не знать за яку то провину; —

Слѣзь, гора та злидѣвъ Твоихъ у безлѣкъ,

Бездольна гнѣшь кождому спину!...

* * *

И докижъ?! — Здвигнѣмъ жежъ народный прапоръ.

Розкуймо вѳдвѣчній пута,

«Не вмерла ще Русь!» кличѣмъ всѣ вь хоръ,

«Бѣй волѣ зѣ подѣ вражого кнута!»

Олександръ Богданъ Кулачѳвскій.

Гриць мудрагель

(Народна поговѣрка.)

Вь однѳмъ сѣлѣ було двое бѣдныхъ людѣй: Гриць и Марися. Гриць бувъ собѣ великій мудрагель, но его жѣнка, якъ то часомъ буває, була ѳтъ такъ трохи довгоязыка, а мала еще такій налѳгъ, що якъ коли розгнѣває ся, то тогды и на свою рѳдну неньку, а навѣтъ и на себе саму выговорить хоть бы и найгѳршу яку рѣчь, не то вже на мужа своего.

Одного дня пѳйшовъ Гриць рыбу ловити, и узрѣвъ якѳсь зѣ березѣ повну бочку червонихъ. «Взявъ бымъ до дому,» каже самъ до себе, «та всюды буде та довгоязыка оновѣдати, але нѣчо, якѳсь я ихъ возьму.» И имивъ заяця, поклавъ го вь вершку и кинувъ вь воду, а рыбу выбравши зѣ вершки поклавъ вь сѣтку, кинувъ ю вь траву надѣ берегомъ и пѳйшовъ до дому.

Надѣ вечеръ прѣйшовъ Гриць съ Марисевъ до ставу по рыбу, а Марися узрѣла на березѣ вь травѣ вь сѣтцѣ рыбу тай пытає ся Гриця: «А тутъ ѳтки взяла ся рыба?» — «Таже видишь, що выйшла вь травѣ понасти ся,» ѳтповѣвъ Гриць. Потѳмъ идуть они вытигати вершку зѣ воды, а тутъ вь нѣй заяць. «А се яке пекло? а заяць що тутъ шукає?» спытала ся Марися зновъ мужа. «Або ты того не знаєшь, що заяця вь вершцѣ ловить ся?» ѳтповѣвъ Гриць. Якъ они вже рыбу и заяця спрятали, каже Гриць до Марисѣ: «Знаєшь ты, що? Я найшовъ грошѣ — повну бочку червонихъ, та бою ся ихъ брати, бо ты будешь людемъ оновѣдати.» Марися, котра червонихъ еще нѣколи не видѣла, ѳтповѣла утѣшно: «Але де бы я кому се казала; таже се наше щастье, гай берѣмъ!» —

Взяли они грошѣ и идуть до дому, а коли хату двѳрника минали, видко було вь хатѣ дуже богато свѣтла и чути було великій гомѳнъ людѣй. Марися спытала ся Гриця: «А то що тѳлько свѣтла?» Гриць, хоть дуже добре зрозумѣвъ, що у начальника забава, ѳтповѣвъ збыточно: «Та то нашъ панъ-доминія (мандаторъ) укравъ у панъ-ѳця трѳухи, а теперъ ему зато буки дають.» За хвилю прѣйшли они до дому, перераховали грошѣ, и Гриць сховавъ ихъ такъ, щобъ жѣнка не знала де.

Минувъ тыждень, ба и другій, Марися мовчить. Ажъ тутъ розгнѣвала ся Марися на мужа и нужъ запѳзвати его до доминиѣ, що днѣ найшовъ грошѣ. Панъ доминиѣ пѳславъ заразъ по Гриця, а коли сѣй прѣй-

шовъ, каже до него: «Тебе, Грицю, твоя жінка за-
позвала, що ты найшовъ повну бочку червонихъ: я
тобѣ кажу, абы ты заразъ всѣ грошѣ принѣсъ.» —

«Паночку,» каже Гриць, «та Вы бы їй вѣрили?
таже она сама не знає, що бєленькотить.» —

«Ага! ты гадаєшь, що я дурна! То було саме
тогда, не бійся, я добре памятаю, се було тогда, коли
ты имівъ заяця вершковъ въ водѣ, а рыбу сѣтковъ въ
травѣ? Що! може и се неправда? —

«Прошу пана, се не слухати, що она говорить;
або хто чувъ, абы заяця ловити въ водѣ, а рыбу въ
травѣ?» каже Гриць.

А Марися на то: «Ей, прошу пана, онъ такої
найшовъ грошѣ.»

Та коли то було?» пытає ся пань.

«Богме, того самого вечера, якъ Вамъ, пане, у
дворника за трюхи буки давали.»

Теперь пань-доминія повѣривъ уже, що она
дурна и казавъ ю выгнати.

Прийшовши до дому, взявъ Гриць заяця пѣдъ ко-
жухъ, такъ щоби нѣхто не видѣвъ и попровадивъ Ма-
рися до пань-отця, абы їй воду освятить. А коли
пань-отець надъ си голововъ читали, Гриць збыточ-
ный то выкаже заяця, то зновъ сховає пѣдъ кожухъ.

Марися скоро заяця узрѣла тай заразъ въ крикъ:
«Ей, пань-отче, заяця має!

Пань-отець стали розглядати ся всюды, а коли
нѣгде нѣчого не видѣли, то насварили ще на ню до-
бре. Отъ теперь Марисю вже и всѣ люди въ селѣ три-
мали за дурну, а Гриць не потребовавъ грошѣ отдава-
ти, и вже бѣльше не бѣдовавъ, а єго жінка тримала
отъ теперь языкъ за зубами.

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

ВН. ПАНЬ ЕВГЕНІЯ Я ВѢ Б. Вельми враздовали
Вы насъ своею статією, тымъ бѣльше, що до ней, якъ сами при-
знаєте, побудила Васъ наша часопись. О скѣлько намъ вѣдомо.
Вы иерна Русинка на Буковинѣ, що взялась за перо. Дай Боже,
щоби оно принесло колись Вамъ и Руси славу! Дорога до того
передовствѣ студіюванье творѣвъ нашихъ пытомыхъ писателѣвъ и
нашой живої бесѣды. Но уже теперь можете прислужитись лите-
ратурѣ нашѣй вѣрныиъ списованьемъ спѣванокъ и казокъ на-
родныхъ. Вашу статію употребить Редакція „Библиотеки для мо-
лодежи“

ВН. АВТОРЪ „ПОДОРОЖИ ПО ГАРЦУ ВЪ ЗИМѢ.“ Отримали и
звужитиємо; за присвяченье дякуємо.

ВН. П. ПАВЛО МАЛАНІЧЪ: Листъ и поговѣрки подучили; дяку-
ємо и просимо о бѣльше такого матеріялу. На другу пѣдѣлю вы-
шлемо Вамъ письмо. Продавайте!

ВН. П. ВАС. ГУЦУЛЯКЪ ТУТЪ. Вашѣ стихи досыть плавны, жѣт-
цями навѣтъ хороний, та содержанье безъ вартости. Сиробуй-
тєсь въ вѣльныхъ переводахъ!

ВН. П. М. П. ВѢ ЧОРНОГУЗАХЪ: Вѣвъ прозьбы, а не только о
затвердженье статутѣвъ для читальнѣвъ повинни Русины за вѣт-
ды только по руски писати; бо уряды для людей, а не
люди для урядѣвъ. Частъ бы вже и намъ не попускатись своего
права, а нѣ, то загинемо.

П. Т. ЧИТАЛНЯ ВЪ ЧУНКОВѢ, ВЪ ГОРОДНИЦѢ. П. В. СТЕ-
ФЮКЪ ВѢ Р. Б., П. ИВ. КОСОВАНЪ ВѢ В. Звеншасмо Вамъ
предплату на 2 зол. за цѣлый рѣкъ.

ВН. П. В. СРЕМ. . . ВѢ Р. — Годимось на знизженье предплаты,
якъ желаете; байки дуже бы намъ придались, присылайте, ду-
же просимо и напередъ дякуємо.

ВН. П. С. ВѢ Р.-М. — Даруйте, що доси не помѣстили; бо не
стало жѣстця. Не забувайте на насъ!

ВН. П. ОЛ. БОГДАНЪ К Даруйте, що зневоленѣ были
жѣстити. Выжидасмо Вашихъ дописей.

НОВІ КНИЖКИ.

«Библиотеки для молодежи» выйшла уже
книжочка 2. и мѣститъ въ собѣ: 1.) «На Бога надѣя»
(стишокъ), «Забутий вахляръ» (оновѣданье съ обра-
зомъ Цѣсаревной Стефаніѣ), «Буковина» (исторична
статія), «Мовчи, язычку, будешь їсти кашку» (сти-
шокъ), «Куна» (съ образкомъ), «Бѣбѣ и рыбка» (бай-
ка), «Рыба» (съ образкомъ), «Кирило Кожемяка» (казка),
«Сѣльскій скрипникъ» (свѣрцокъ), Забава: «Гуси и
лисѣ» и «Отгадка загадокъ изъ 1. книжочки.» — О
сѣмъ и иншѣмъ выданю для молодѣжи поговоримо въ
слѣдуючѣмъ числѣ обширѣйше. —

«Політичні пісні українського народу
XVIII—XIX. ст. зъ увагами М. Драгоманова.»
Пѣдъ такимъ заголовкомъ выйшли доси двѣ книжкѣ
мѣстятъ въ собѣ споре число народныхъ пѣсень укра-
инскихъ про рѣкий историчный дѣѣ. Есть то гарна
часть руской исторіѣ выспѣвана самимъ народомъ, зѣ-
брана многими учеными, а упорядкована и объяснена
дуже совѣстно и представляє такъ неоцѣнному чисто на-
укову працю, якихъ рѣдко.

Роздѣлъ першій частини першой мѣститъ на
V + LV + 136 сторонахъ кромѣ передного слова и
увѣду слѣдуючѣй пѣснѣ съ численными варіантами:
I. Руина Старой Сѣчѣ и Галаганъ; II. Государскій
листы до украинцѣвъ и Мазєна въ Туреччинѣ; III. Ру-
ина старой Сѣчѣ и запорозцѣ за Турчиномъ; IV. Зра-
бованѣй запорозцѣ и Кошовый Гордѣенко; V. Полонъ
Запорозцѣвъ. Батько Швачка; VI. Покликъ Украины
до запорозцѣвъ и Прутскій походъ; VII. Москаль на
запорожи и Кроль (Кароль ХН.); VIII. Олешковскій за-
порожцѣ-затяжчики; IX. Поворотъ запорозцѣвъ до ца-
ря Восточного. Мих. Голицинъ; X. Тежъ и походъ за-
порозцѣвъ на Польшу и Туреччину; Прилоги: 1.
Письменскій вѣршиѣ про запорозцѣвъ того часу; 2.
Про фальшивѣй пѣснѣ про Олешковску Сѣчъ и Пилипа
Орлика; Добавки: Пѣснѣ здобутѣ, поки книга печат-
талась; Додатковѣй уваги.

Роздѣлъ другій частини першой мѣститъ
на XII. + 226 сторонахъ: Увѣдъ и пѣснѣ: I. Семенъ
Палѣй та Мазєна, II. и III. Робота на линіи; IV. Ка-
нальна робота; V. Смерть козака въ Московщинѣ; VI.
Паницина на Гетьманщинѣ; VII. Сулимова худоба; VIII.
Кримскій походъ 1735. р.; IX. Лихо въ Криму, Смерть
Жадченка; X. Погонцѣ въ кримскихъ походахъ; XI.
Погибель у стєнахъ; XII. Москаль и Турокъ пѣдъ Хо-
тиномъ; XIII. Погонцѣ въ Молдовскому походѣ; XIV.
Москалики и волики; XV. Козаченько и ляшенько;

XVI. Надъ рѣчкою Синюхою: Полонь Омельченка; Служба безъ перемѣны; XVII. Вас. Петр. Капнисть. XVII. Козацкій набортъ; XIX. и XX. Пóдъ Кистрино́мъ. XXI. Погонцѣ въ Прусскому походѣ; XXII. Слобóдскіи козаки въ гусарахъ; XXIII. Нема въ свѣтѣ правды. Додатки. —

Замовляти пѣдъ адресою: *Genève, H. Georg Libraire-Editeur.* —

Рускои историчнои Библіотеки пóдъ редакцію Олександра Барвѣньского вийшовъ Томъ II. Обьемиста, бо ажъ 232 сторони (14½ аркушѣвъ) числяча книга мѣститъ въ собі пóдъ надписевъ: Историчній Монографіи Миколы Костомарова слѣдуючіи многоважніи статіи славного историка: 1. Двѣ рускіи народности (переложивъ Т. В.); 2. Думки про федеративніи засновины на стародавній Руси (перекладъ К. Не—я); 3. Нарисы народной украинско-рускои исторіи (перекладъ Дрозда и Уманця) и 4. Азбучный показчикъ именъ osobowych и географичныхъ згаданныхъ въ сѣмъ томѣ. — Цѣна 2 зол., съ пересылкою 2 зол. 10 кр.; въ дорожѣ передплати коштуе кождей томъ тóлько 1 зол. 20 кр., съ пересылкою 1 зол. 30 кр. — Адреса: Олександръ Барвѣньскій въ Тернополи —

О Т О З В А.

Выдавництво «Библіотеки музыкальной», розумѣючи належно свою задачу, задумало выдати збóрнику непечатанныхъ ще доси пѣснь народныхъ пѣсень, гармонизованныхъ на чотыри, три, два, або и одинъ голосъ, съ акомпанияментомъ фортепиану або и безъ него. Будучи того пересвѣдченія, що нема красной пѣснѣ надъ нашу народну, а чуючи недостачу такого збóрника, постановило издавництво не лишати сеи справы на боцѣ, а забратись до неї о скóлько змога найскорше. Дятого и óткликаєсь по перше до нашихъ П. Т. композиторóвъ съ просьбою, щобъ зволіли издавництву присылати якъ найскорше подобніи матеріялы, якъ и до всѣхъ, хто мавъ бы записаніи напѣвы народныхъ пѣсень, щобъ зволіли прислати ихъ якъ найскорше на руки издавництва, зъ óтки они будуть óтданіи нашимъ найлѣпшимъ композиторамъ до гармонизованія. Издавництво сподѣваєсь, що ся óтзвa не буде безъуси́бною, и що якъ нашіи композиторы, такъ и иншіи лица, поспѣшатъ зъ надсыла́ннемъ своихъ матеріяловъ на руки издавництва «Библіотеки музыкальной» у Львовѣ, улицы Скарбóвска Н-ръ 2, I поверхъ. Часъ, колибъ сей збóрникъ мавъ вийти, обьемъ его и предплата будуть вскорѣ оголошеніи. Всѣ прочіи рускіи часописи просимо о повтореніи сеи óтзовы.

Óтъ Издавництва «Библіотеки музыкальной» у Львовѣ.

Статуты для читалень

въ 5 примѣрникахъ разомъ съ поученьемъ: „якъ закладати читальни“ можна дóстати у „Руской Бесѣдѣ“ въ Чернівцяхъ за 25 кр. безъ пересылки, а за 30 кр. съ пересылкою почтовою.

Руска исторична библіотека

выходить въ Тернополи неперіодичными (менше бóльше що два мѣсяцѣ) томами въ 10—15 листóвъ печатанныхъ. Кождей томъ, що становить для себе окрему цѣлóсть, можна передплатовати óтдѣльно. Передплата на одинъ томъ безъ пересылки 1 зол. 20 кр.; съ пересылкою *franco* 1 зол. 30 кр.; — рекомендованою 1 зол. 40 кр. — На умысленне замовленіе могутъ передплатники дóстати що два томы оправніи въ англійске полотно съ золоченымъ вытискомъ за доплатою до поданой цѣны 45 кр. на кождей два томы.

Рускои историчнои библіотеки

вийшло доси:

Томъ I. Исторія Руси Стефана Качала, цѣна 1 зол. 50 кр. (съ пересылкою 1 зол. 55 кр.)

Томъ II. Историчній монографіи М. Костомарова, цѣна 2 зол. (съ пересылкою 2 зол. 10 кр.)

Друкуютъ ся и вийде въ половинѣ року цвѣтний томъ III. Княжій Періодъ Украины-Руси, Д. Пловайского Томъ I.

Передплату наилучше пересылати переказомъ пóдъ адресою: Олександръ Барвѣньскій въ Тернополи.

«БИБЛИОТЕКА ДЛЯ МОЛОДЕЖИ»

съ образками

выходить разъ на мѣсяць и коштуе:

на рокъ (12 книжочекъ) 1 зол., поодинокіи книжочки по 10 кр.

Просимо адресовати:

до Редакціи: Чернівцѣ, улицы Сплени ч. 7.

до Администраціи: п. Гр. Никоровичъ, учитель въ Чернівцяхъ, улицы Седжоградска.

Еще можна набути кóльканацять цѣлыхъ рочникóвъ и кóлькадесять поодинокихъ книжочекъ

„Библіотеки для молодежи“

изъ року 1885.

== по 10 кр. за книжочку. ==

Выдає и за редакцію отвѣчає: Осипъ Ю. Гординьскій-Федьковичъ. Зъ печати Г. Чопна.

«Буковина» виходить
1. (12.) и 16. (28.) кожного
мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.

» півъ року 1 » 50 »

» третину » 1 » — »

Подлинный числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(улиця Лилійна ч. 29), куда
все дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

ХРИСТОСЪ ВОСКРЕСЪ!

На цѣломъ широкомъ Божомъ свѣтѣ, де
только яка христіаньска душа дыше, гомо-
нить нынѣ побѣдная пѣснь: Христосъ во-
скресъ! Мале и велике, бѣдный и богатый,
пань-вельможа и жебручий бѣдолахъ, словомъ
всякій христіанинъ витаетъ нынѣ другъ друга
радостнымъ: Христосъ воскресъ! Яка про-
сторна земля, а нема вже нынѣ на нѣй большо-
го кутика, де-бъ ще не було хоть одного
христіанина, де бы не отозвавъ ся въ сию по-
ру хотя одинъ голосъ высѣвующій торже-
ственно: Христосъ воскресъ! Радость и весе-
лѣсть наповняе нынѣ грудь вѣрныхъ; ну-
жденный забувъ свое горе, хорый чувствуете
менше свой пекуцій бѣдъ, безсильный старецъ
отживае на хвильку, все ликуе, все веселитъ
ся; бо Христосъ воскресъ! Скривдженный, о-
шуканный, оскорбленный, запѣданный, пониже-
нный, поработенный, каждый невинно терпя-
чий находитъ отраду въ своемъ горю, надѣю
и вѣру на лѣвшу будущность въ солодкомъ
словѣ: Христосъ воскресъ! Побѣда неба надъ
адамъ, правды надъ ложею, свѣтла надъ те-
мнотою, невинности надъ виною, любви надъ
враждою, народолюбія надъ самолюбіемъ, до-
броты надъ злобою, безконечного житя надъ
вѣчною смертію; се все означае одушевляю-
чий окликъ: Христосъ воскресъ! Не здолавъ
нѣчего острый мечъ, не помогли всякій воро-
жій затѣвъ фарисейскій, нѣ зрада юдейска, нѣ
сила вельможныхъ, нѣ муки, нѣ смерть, нѣ
гробъ, нѣ бачность ворожого ока; Христосъ
воскресъ! Поруга и хула, прозѣба и гроза,
золото и пужда, почестъ и зневага, гоненя и
муки, ба навѣтъ сама смерть оказались без-
сильными; слабій числомъ но могучій духомъ
ширили борць-проповѣдники любви и правды

Христову науку и все дальше и дальше безъ
границъ безъ предѣловъ ширилась милословна
пѣснь: Христосъ воскресъ!

И мы витаемо Васъ, милій читатель, рѣд-
ный братя во Христѣ и по Руси, тысячелѣт-
нымъ „Христосъ воскресъ!“ Миле, дороге для
насъ се слово; бо то свята памятка зъ ми-
нувшости христіаньского роду, а заразомъ
наша сильна вѣра въ будущность руского на-
роду. Уже нынѣ, по такъ короткой а слабый
працѣ нашей можемо занутити радостну
пѣснь: Народъ воскресаетъ! бо вже мно-
гъ зъ невидячихъ прозрѣли, зъ невѣрующихъ
увѣрили, изъ спячихъ проснулись, зъ байдуж-
ныхъ загрѣлись ба и взялись вже до дѣла.
Мале ще число трудячихъ ся для добра бу-
ковиньского народа руского, мало для нихъ
ще помочи отъ народа самого, много воро-
говъ и перешкодъ; но сильнѣ у насъ и по-
мѣчники: любовь до народа, право и Монар-
ха. На сию помѣчь мы уповаемо и надѣяемо
отъ неи крѣпко лѣвшой долѣ для нашего на-
рода. Но и отъ васъ, братя Русины, желаемо
пѣдпомогти для вашего власного добра. Хоть
слаба единиця, но громада великій чоловікъ.
Присылайте Вашу лепту на нашу газету, по-
давайте ей дальше читающимъ, читайте ей не-
свѣдомымъ писема, отворяйте читальнѣ, по-
сылайте дѣтей до школы, упоминайтесь о ва-
ше право, боронѣть его, во всякой кривдѣ и
непорядкѣ годинѣ удавайтесь до своихъ про-
свѣченыхъ людей, не марнуйте гроша и май-
на, тверезѣть ся, трудѣть ся и учѣть ся, а
Богъ вамъ допоможе!

Сихъ скѣлько словъ сказали мы съ кѣн-
цемъ першої третины другого рочника нашей
газеты, щобы свѣтлымъ пригадаться, бодрыхъ
укрѣпити, спячихъ збудити, слабодуховъ о-
бодрити, въ измѣнникахъ совѣсть возбудити,
всѣхъ и вся же возрадовати и возвеселити
вѣстею о певныхъ и численныхъ вже озна-

кахъ, що рускій народъ буковинській возкре-
сає изъ сну тяжкого вѣкового. Не оставляй-
мо-жь меншого брата нашего, подаймо ему
помѣчну руку, двигнѣмъ его зъ темноты та
зъ нужды! Не забуваймо о нѣмъ и въ сѣй
радѣстнѣй хвили! Газеты, книжки, читальнѣ
и другі общества народнѣ най пригадають ся
Вамъ сидячимъ нынѣ въ милѣмъ товариствѣ
при богатѣмъ столѣ, щобы безмыслио Вы не
спѣвали: Христосъ воскресъ!

Депутація Русинѣвъ

у краєвого президента Буковины въ справѣ рускои гимназіѣ
въ Кѣцмані.

Громадска кѣцманьска рада выслала 3. м. м. трохъ
своихъ членѣвъ вразѣ съ начальникомъ громады до
мѣстцевого старосты съ прозьбою, щобы въ рѣшаю-
чихъ кружкахъ пѣддержавъ справу ѡткрытя рускои гим-
назіѣ въ Кѣцмані. П. староста ѡбѣцявъ зъ своей сто-
роны пѣддержку и заразомъ порадивъ, щобы вѣйты
громадѣ удали ся еще разѣ до президента краю, у ко-
трого прирѣкъ виробити имъ авдїенцію. П. староста
фактично удавъ ся сейчасъ до Черновець и по своѣмъ
поворотѣ повѣдомивъ нтересованыхъ, що депутація
буде принятою.

Въ наслѣдокъ сего ѡтбуло ся 1. с. м. въ Кѣцмані
зѣбрание 53-хъ вѣйтѣвъ кѣцманьскаго повѣта въ цѣли
выбора делегатѣвъ до депутаціѣ. По довшѣй дискусіѣ
зѣстали выбранными: Василій Арїйчукъ зъ Шиницеъ,
Василій Снятинчукъ и Иванъ Микитовичъ зъ Кѣцмані,
Семень Турчикъ и Николай Томюкъ зъ Заставны, Алек-
сандръ Сухаръ зъ Давидовець, Николай Маликъ зъ
Дорошовець, Димитрій Кицулъ зъ Валявы и Юрій Се-
менюкъ зъ Суховерхова. До упомянутыхъ присоеди-
нило ся еще двоухъ священникѣвъ, о. Е. Андрѣйчукъ и о.
В. Жалковскій.

Такъ составлена депутація пѣдъ проводомъ о.
Евсевія Андрѣйчука зѣстала принятою президен-
томъ 12 с. м. Въ имени прибувшихъ промовивъ о. Ан-
дрѣйчукъ, указуючи на звѣстнѣй мотивы, якѣ гово-
рять за ѡткрытьемъ рускои гимназіѣ въ Кѣцмані и
просивъ его, щобы зволить пѣддержати своимъ влїя-
ньемъ требованія рускаго буковиньскаго народа. Ора-
торъ закончивъ свою бесѣду увѣренїемъ, що п. прези-
дентъ, приклоняючи ся до прозьбы рускаго населенія,
поставить собѣ памятникъ тревальшій ѡт камѣннаго
и зелѣзнаго, бо памятникъ вдячности въ серцяхъ ты-
сячей родинѣ, котрѣ лишени сегодня добродѣйства про-
свѣты.

П. президентъ заявивъ зъ горы, що дотычно
своей особы не лишъ не есть противнымъ ѡткрытю
кѣцманьскаго гимназіѣ, но желавъ бы собѣ такожъ, щобы
и въ кѣлькохъ другихъ мѣстцевостяхъ Буковины
основано такѣ институціѣ; въ тѣмъ случаю однакъ не
рѣшає особиста прихильность единицѣ, такъ якъ захо-

дять численнѣ трудности, не легкѣ до поборенія. И
такъ передовсѣмъ зависѣтъ тая справа ѡтъ финансѣвъ
державы, пѣдъ котрымъ то взглядомъ буде рѣшати п.
министеръ Дунаевскій; рѣшаюча опинія уважає однакъ
гимназію въ Кѣцмані излишною. Сусѣдство съ Чер-
новѣцями улегчає молодежи кѣцманьскаго повѣту посѣ-
щанье черновецкои гимназіѣ, особенно, що тутъ, въ
бѣльшѣмъ мѣстѣ, убогій ученикъ може далеко легче
заработи лекціями на свое удержанье. Заходятъ та-
кожь еще другѣ трудности, именно же моментъ, що съ
часомъ не буде де помѣстити того множества образо-
ваной молодежи, выходячои изъ высшихъ науковыхъ
заведенѣ и шукаючои хлѣба при урядахъ. Ѳткрытьє
новой гимназіѣ побѣльшитъ число такихъ кандидатѣвъ,
съ котрыми, Богъ знає, що починати. П. президентъ
пригадує, що уже теперъ множество ѡбичченыхъ юри-
стѣвъ, философѣвъ и богословѣвъ о голодѣ и холодѣ
выжидає опорожненія мѣстѣ. Онъ самъ має уже при
правительственныхъ бюрахъ кѣлканацѣй такихъ бѣда-
кѣвъ. Въ конці звернувъ п. президентъ увагу, що опи-
нїя въ справѣ гимназіѣ не зависѣтъ ѡтъ него, но ѡтъ
краєвой рады шкѣльной.

По тыхъ словахъ п. президента забравъ голосъ
п. Микитовичъ, управитель народнои школы въ Кѣц-
мані. Онъ заявилъ передовсѣмъ, що депутація не тре-
бує высшой, а низшой гимназіѣ, а таке заведение не
причинить ся до убѣльшенія анѣ правникѣвъ, анѣ фи-
лософѣвъ, анѣ богословѣвъ. Во виду нынѣшного ав-
тономичнаго устрою — сказавъ бесѣдникъ — потре-
ба нашимъ громадамъ передовсѣмъ просвѣщенія мѣ-
щанѣ и народа, щобы мы могли дѣждати ся хотя се-
редно выобразованыхъ вѣйтѣвъ, радныхъ и громад-
скихъ писарѣвъ, такъ якъ черезъ недостатокъ просвѣ-
ты, терпятъ нашѣ громады и повстають неприятокъ и
злоупотребленія. Нашою цѣлею есть, щобы сѣльскѣ дѣ-
ти, котрѣ будутъ посѣщати тую школу, не умножали
зовсѣмъ тои гиперпродукціѣ правникѣвъ и философѣвъ,
но щобы они вертали до землѣ своихъ отцѣвъ съ
образованнымъ умомъ, котрый обезпечить ихъ ѡтъ нуж-
ды и вывращенія. Нынѣшне положенье темнаго нашего
народа есть сумне, именно для того, що онъ непро-
свѣщенный. Въ наслѣдокъ дозволеного дѣленія грун-
тѣвъ пѣдунадає матеріально множество селянѣ. Не
маючи нїякого образования не могутъ они посвятити
ся ремѣслу, нѣ промыслови и лишає ся имъ лишъ за-
робокъ польный, а понеже у насъ робѣтникѣвъ до-
сыть, то эмигрируютъ они до Бессарабіѣ и Румуніѣ, въ
цѣли шуканія хлѣба. Тамъ они пропадаютъ для краю
безповоротно, или повертають такъ убогими, якими
вийшли, хѣба тѣлько съ заразою различныхъ болѣзней,
котрѣ потѣмъ розширяють межи нашимъ народомъ.

Темнота нашего народа держитъ его въ тѣмъ по-
ложеніи, що куда онъ лишъ кине ся, не може бути
нѣгде ѡтвѣтно употребленнымъ. Селянинъ нашъ въ вой-
ску не може дослужити ся ранги, а въ жандармеріи
не авансує зовсѣмъ зъ причины недостатку просвѣты.

На другѣй уваги п. президента ѡтвѣтивъ п. Ми-

китовичъ, що населеню кѳцманьского повѣта не улегчає совершенно образованье близке сусѣдство съ Чернѳвцями. Селянскій сынъ легче удержитъ ся въ малѳмъ мѣсточку, де може ходити до школы въ переробленѳй зъ ѳтци сукманѣ, якъ въ Чернѳвцяхъ, де окрѳмъ дорожнѣ удержаня, молодѣжь мусить примѣнятися до способу житя въ великѳмъ мѣстѣ. Нынѣшнєе положєньє дає найлучшій доказъ сєго: кѳцманьскій повѣтъ єсть найлюднѣйшихъ изъ всѣхъ, платитъ наибѳльше податкѳвъ, має наибѳльше народныхъ шкѳлъ и выказує наибѳльшу фреквенцію ученикѳвъ (3.700,) а тымчасѳмъ, мимо близкого ѳтдалєня ѳтъ Черновець, посѣщає изъ того повѣта черновецьку гимназію лишь 21 хлопцѣвъ.

Бєсѣдникъ окѳнчивъ слѣдующими словами:

«На тѳмъ самѳмъ мѣстци, на котрѳмъ стоимѳ мы нынѣ передъ Вашимъ Высокоблагородіємъ, чула депутація буковиньскихъ Русинѳвъ въ 1880 р. изъ устъ Єго Величества Цѣсаря, що нашѣ требованя сѣтъ у правнєнѣ и що ѳнъ прозьѳѣ нашѳй удовлетворитъ въ короткѳмъ часѣ. Тѣи слова повторяють собѣ житєлѣ кѳцманьского повѣта до сєи поры. Нарѳдъ вѣритъ, що нѣхто не ѳтважитъ ся змѣнити найвысшѳи волѣ Єго Величества.

П. президентъ увѣривъ делегатѳвъ єще разъ ѳ благосклоннѳмъ уснобленю своѣмъ и радивъ, щобѣ делегация удала ся до членѳвъ рады шкѳльной сѣ прозьбою ѳ понєртѣ ихъ требованѣ.

На тѳмъ окѳнчила ся авдїєнция.

ѳ нестѳйности закидѳвъ противъ гимназіѣ въ Кѳцмани поговоримо въ слѣдующѳмъ числѣ.

Рада державна.

Специальный дебаты надъ бюджетѳмъ, до котрой 300 бесѣдникѳвъ зголосило ся, розпочали ся, 24. марта с. р. Бєзъ дискусіѣ принято: титулы 1) «двѳръ цѣсарскій» або т. зв. листу цивильну, въ сумѣ 4,650.000 зол. 2) «канцєлария кабинетѳва» въ сумѣ 150.000 зол. 3) «рада державна» въ сумѣ 969.859 зол. або ѳ 116.585 зол. менше якъ мин. року, 4) «трибуналъ политичный» въ сумѣ 24000 зол. якъ мин. р. — 5) При роздѣлѣ «рада министрѳвъ» именно же при титулѣ «фондъ диспозиційный» жалѳвавъ ся пос. Венцличке на то, що правительство сєго фонду уживає на пѳддержѳванье газетъ, въ дѳже острый спѳсѳбъ нападающихъ на ѳпозицию. На ѳтѳвѣдъ гр. Таффѳго, що и праса ѳпозиційна ѳтъ своєи партіѣ запѳмогу одержус, дали ся чѣты голоса: Але правительство ѳплачує прасу своѳю нашими податками. Пос. Врабєць назвавъ тепєрѣшнєе правительство чисто реакційнымъ, понєже за жадного правительства робѳтникѳвъ и мѣщаньства такъ не угнетано и не затикано имъ рѳта, якъ за тепєрѣшного. Сѣи титулы принято бєзъ всякоѣ змѣны. 6) «Цєнтральна управа министерства дѣлъ внутрѣшнихъ.» При сѣѣй дебатѣ нападаѣвъ пос. Страха

на Чєхѳвъ за то, що подорожѳвали до Москѳвы и на правительство.

Пос. Пернерсторфєръ закидаѣвъ правительству, що ѳно зѳвѣмъ не єсть прибѣжищемъ справедливѳсти и права якъ въ другихъ добєє уѳпорядкованныхъ державахъ и тому не має въ народѣ довѣрїя. Гр. Таффѣ, казавъ посѳлъ, въ цѣли погоджєния народностей наслѣдующи що до формы соціальной. Нѣмєчнину, зъ ѳднѳи стороны уживѣ робѳтникѳвъ противъ єму неприхильныхъ, а зъ другѳи зновъ пригнетає робѳтникѳвъ чєрезъ власти єму пѳдданѣ и стѣрдивъ сказанє чєрезъ ѳтчитанье многихъ листѳвъ, въ котрыхъ робѳтники жалуютъ ся на поступѳванье правительства. Гр. Таффѣ збивавъ точка за точкѳвъ роблєнѣ єму закиды и сказавъ на послѣдѳкъ: Коли лишь бѳльшѳсть бѳде понирати тепєрѣшнєе министерство, то спѳвнитъ ся предсказанье попередного бесѣдника, и дѣла бѳдутъ чимъ разъ лѣпше на передъ поступати. — Коли по промѳвѣ гр. Таффѳго забравъ голосъ пос. Гайнрихъ, лѣвиция цѣла выйшла зъ салѣ. Сєй бесѣдникъ борѳнивъ чєского намѣстника бар. Кравса, а потѳмъ звєрнуѣвъ ся до пос. Томащѳка за то, що сєй сказавъ, що рускѣ послы сѣтъ такоѣ барѳвы, якъ пос. Гайнрихъ и сказавъ: Коли той панъ говоривъ ѳ барѳвѣ Гайнриха и дѳмаѣвъ пѳдъ симъ певныхъ послѳвъ зъ Галичины, то я сказавъ бѣ за св. пѣсьмѳмъ: Фарисєѳ, выйми насампередъ бєрвєно (балѳокъ) зъ власного ѳка, а потѳмъ трѣсѳчку зъ ѳка тѳвогѳ брата, Бо хтѳ єсть зъ роду Русинѣ, въ соѣмѣ Рѳмуномъ а тутъ рѣшѳчимъ (тѣрдѣмъ) Нѣмцємъ, прошѳ, напѳвє, то єсть такожь барѳва! Дальше доказѳвавъ бесѣдникъ, що Нѣмцѣ не повиннѣ ставити ся на націѳнальнєе становищє такъ якъ меншѣ народы славянскѣ, бо ѳни давно єго мали и мають, и що въ Чєхахъ націѳнальна борѳба тогды закѳнчитъ ся, коли ѳба народы бѳдутъ могли собѣ шкѳлы такъ урядити, якъ имъ потреба. По скѳнченю дебатѣ принято титулы «министерство дѣлъ внутрѣшнихъ» и «цєнтральна управа» пѳсля прєлиминаря.

При титулѣ «полиция державна» пос. Кронавєтеръ зазначивъ, що нынѣшними часами велика часть народу, именно же робѳтники, не користали ся повными правами ѳбыѳвательскими, а то тому, понєже правительство, наколи єму того трєба, ѳсновнѣ законы навѣтъ и бєзъ волѣ парламенту застановити мѳже. ѳсобливо выступивъ бесѣдникъ ѳстро противъ несправѣдливѳго поступѳваня полиціѣ вѣдєньскѳи и судѳѳвъ сѣ робѳниками, и зазначивъ поступѳванье совѣтника полиціѣ Франклѣ противъ Доктера, котрый пѳдъ условіємъ, що єму кара бѳде дарѳвана, зрадивъ всѣхъ своихъ товаришѣвъ, котрѣ бѳли въ тайнѳѣй друкарни, яко дѳже карыгѳдне. Потѳмъ критиковавъ посѳлъ ѳбходжєньє ся сѣ людьми ѳжалѳованными ѳ яку провинѳу политичну, и сѣ людьми, котрыхъ выпускають вѣже зъ вѣзницѣ; якъ то право свободного переходу стало ся чєрезъ законъ ѳ волоцѳгахъ бєзсильнымъ, а свобѳда для денѳнциантѳвъ стала якъ наибѳльша. Дальше ѳбѳговѳрѳвавъ ѳнъ, що у насъ ѳсобѣста свобѳда не забезпечє-

на, и що тайна листівъ почтовъ не заручена; що поліція кожного, котрый на зборахъ хоче говорити, пытає, куды вінъ приналежний, и скоро комисаревъ не подобає ся, та такъ заразъ его шупасомъ! що рухъ робітничій вызискують найпідлійшій характеры за для карієры, а урядники, котрі все вѣряють, що имъ агенты доносять, уважають ся за мудрыхъ и авансують, що обурює всѣхъ ихъ товаришівъ и другихъ честныхъ урядниківъ. Бесѣдникъ закончивъ: Дайте волю тымъ, що теперъ, такъ страшно пригнетені, найбільша часть робітниківъ буде поступати дорогою законівъ. По промовѣ справоздавця ухвалено титуль «поліція державна» въ сумѣ 8,420.400 зол., а титуль «Вѣстникъ законівъ державныхъ» принято безъ дискусій въ выдаткахъ 57800 зол. въ доходахъ же 63000 зол. —

При титулѣ «Политична управа въ поодинокихъ краяхъ» принято резолюцію пос. Коронинного вызываючи правительство до помочи противъ хоробы пелягра въ полудн, Тиролю. Пос. Ромашканъ внѣсь двѣ резолюціѣ о збольшеніу лѣкарствъ повѣтовыхъ и ветеранівъ платныхъ отъ державы. При голосованіи принято: 217.000 зол. на нищеніе заразы, 7000 зол. на скръево, 381425 зол. на ревизорівъ отъ худобы и сполученіе съ симъ замкненіе границѣ. На выдатки въ Галичинѣ треба ще 1275 зол. а въ Буковинѣ 9300 зол.

Титуль «будовлѣ державній» ухвалено въ сумѣ 1,158.959 зол. Въ загалѣ всѣ выдатки административній выносятся 15,942.738 зол. Титуль «будова дорогъ» ухвалено въ сумѣ 4,870.970 зол. — Въ выдаткахъ надзвычайныхъ ухвалено на мостъ на Дністрѣ подъ Залѣщиками 70000 зол.; на дорогу зъ Переворска до Сѣнявы 40000 зол. на дорогу зъ Бурштына до Лопушны 18000 зол.; на дорогу зъ Рыманова до Яслискъ 8000 зол. на дорогу зъ Старого Санча до Заключина 17000 зол. Бюджетъ министерства краевой обороны ухвалено по короткой дебатѣ послѣ внесенія комисіѣ.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Рухъ на заходѣ (въ Бельгій, Франціи, Швейцаріи.) Въ Бельгій соціальний рухъ съ каждымъ днемъ ширить ся дальше, а то якъ зъ Брукселей доносять, черезъ чужихъ особливо нѣмецкихъ агитаторівъ, котрі роздають грошѣ и намовляють до революціѣ. Король нараджує ся съ покликаніями до себе проводырями рожныхъ сторонництвъ, въ якій бы способъ зарадити грозячій небезпечности.

Въ Франціи рухъ робітниківъ притихъ, але за то отбивъ ся сильнѣше въ парламентѣ. Лѣвица интерпелювала правительство въ справѣ узвизненія редакторівъ радикальной газеты и выступила була дуже противъ правительства; правіца же домагала ся, щобы послѣдъ, котрі побурювали робітниківъ, узвизнити.

Въ спокійной доси Швейцаріи рухъ соціаль-

стичний такожъ зачинає прибирати чимъ разъ бѣльшій розміры. Рухъ має виходити зъ Цюриху.

Нѣмеччина. Довголѣтна борба межі державовъ а католицковъ церковъ въ Нѣмеччинѣ дойшла вже до кѣнця; палата бо приняла, по откликаніу еп. Кономъ назадъ третей части своихъ поправокъ, прочій майже одногласно и ухвалили цѣлый законъ церковный, за котрымъ навѣтъ самъ кн. Бисмаркъ голосовавъ.

Италія. Першій министеръ Депретисъ постановивъ уже девятый разъ уступити, понеже не має за собою сильной партіѣ.

Въ Сербіи настала змѣна кабинету: мин. войны Франасовичъ, мин. финансовъ Митовичъ, мин. просвѣты Куюнджичъ, а мин. будовель Топаловичъ.

Греція не хоче нѣякъ уступити и грозить все ще войновъ. Парламентъ высказавъ теперѣшнему правительству свое повне довѣріє. На границы греко-турецкой мало що вже не прійшло до стычки межі войсками грецкимъ и турецкимъ. Оба войска теперъ стоять лишь на выстрѣлѣ далеко отъ себе. Грецкій командиры концентрируютъ на турецкой границы свои воєнныя силы, а середъ населенія, особливо на границы, запановавъ великій энтузіазмъ воєнный.

На Балканѣ. Справа болгарско-турецкой угоды уже закончена. Князь Александеръ на 5 лѣтъ именованный генр.-губернаторомъ Восточной Румелиѣ, що въ Россіи немиле зробило враженіе. Князь постановивъ то именованіе пріяти лишь яко волю Европы, але не яко болгарско турецку угоду. Для Болгаріѣ має утворити ся генеральный штабъ. Забеспеченіе спокою и порядку має поручити ся окремой комисіѣ, именованной Портовъ и кн. болгарскимъ, щобы переглянувши органичный статутъ змѣнила его послѣ вымогъ ситуаціѣ и потребѣ мѣстцевыхъ, и предложила свою роботу конференціѣ въ протігу 4 мѣсяцівъ. Доки однако наступитъ санкція конференціѣ, полишає ся управа провинціѣ благорозумности кн. болгарского. Въ Восточной Румелии заводять ся всюды всѣ порядки якъ въ Болгаріи. Станъ облоги въ Болгаріи и Восточной Румелии знесенъ и на день 25. Мая, с. р. назначенъ выборы.

БУКОВИНЬСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

Всѣ черновецкія товариства рускыя знаходять ся теперъ въ домѣ: улица лилійна ч. 29, на 1. поверсѣ, куда всѣ дотычний писма адресовати належить.

«Руска Бесѣда» выслала до в. п. к. министеріи просвѣты прозбу о управленіи науки руского языка въ буковинскихъ школахъ, именно же о заведеніи въ нихъ одной и той самой грамматики и правописи руской.

На «Домъ Народный въ Чернівцяхъ» зложили крейцарами черновецькй «Мурашки» 1 зол. 25 кр. + 1 зол. 12 кр. + 80 кр. Почт. «Мурашкамъ» незабуваємимъ на свій бѣдный народъ щиро-руське Спасибѣ! Не стыдъ то для стотысячей буковинськихъ Русинѣвъ, що за цѣлый мѣсяць не уплыло на такъ жизненну цѣль нѣ одного зломаного крейцара болѣше?!

Функціонеры «Союза» выбрані на семестральномъ зборѣ зъ дня 18. Марта: Предсѣдатель: Евгений Тарновецькй, Мѣстопредсѣдатель: Григорій Ганкевичъ, Секретарь: Евгений Ганкевичъ, Касієръ: Семень Д. Выдинѣвскій, Библіотекаръ: Ілія Семака, Господарь: Омелянъ Томорюкъ, І. Контролоръ: Іванъ Воробкевичъ, П. Контролоръ: Василь Хариневичъ. Обширнѣйше спроводанье послѣдуе въ 9. числѣ.

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

Всѣ а всѣ письма дотычачи нашу газету просимо адресовати по руски: Редакція и Администрація часописи „Буковина“ въ Чернівцяхъ, улица лилійна, ч. 29.

(† О. Михайлъ Коморошанъ), протоерей и консисторскій совѣтникъ упокоивъ ся 8. (20) с. м. въ 62. роцѣ свого житя. Вѣчная ему память! Покѣйный бувъ Русинѣмъ а до часу зрумуниеня черновецькою консисторіѣ членѣмъ ба навѣтъ черезъ два роки предсѣдателемъ «Руской Бесѣды», изъ котрой по наказу зъ высше выступивъ, наколи права рука консистору ще и нынѣ есть заступникомъ головы товариства для «культуры» (!) и литературы румынскои на Буковинѣ.

(Театръ Бачиньского) дастъ 1. Мая с. р. въ Чернівцяхъ рядъ рускихъ и польскихъ представленъ.

(П. Д. Исопискулъ) директоръ учит. семинаріѣ въ Чернівцяхъ получилъ титулъ школьного совѣтника.

(Тифъ и ѡспа) панують въ скѣлькохъ околицяхъ Буковины; въ Італіи ѡтновляєсь зновъ холера.

(Украиньскій) рускій театръ Кропивницкого запрошєный на 30 представленъ до Парижа.

(Прибѣжище для бездомныхъ.) Подъ такою назвою завязало ся въ Чернівцяхъ товариство, котре вже до теперь 100 членѣвъ — основателѣвъ числитъ, що само вже 2500 зол. маєтку становитъ. Есть то дуже потрібне и необходимое товариство занимающе ся такъ благотворительною цѣлею, тому просимо и мы зъ нашої стороны въ члены сего товариства записоватись и своимъ малымъ, но щирымъ даткомъ, гѣрку нужду улегчити.

(Праздникъ) ѡтбувъ ся въ недѣлю 18 лат. Апрѣля въ евангелицкѣй церквѣ въ память удѣленой сему вѣроисповѣданю передъ 25 роками рѣвноправности.

(Ширшій выдѣлъ буковиньскои касы) щадничѣи рѣшивъ удѣлити промысловому комитетови выставничѣи комисіѣ 1000 зол. въ той цѣли, чтобы бѣднымъ, но здѣбнымъ промысловымъ людемъ уможливити въ выставѣ участвовати.

(Министеръ просвѣты и вѣроисповѣданя) именовавъ Ер. Кольбенгаера професоромъ при школѣ промысловѣй въ Чернівцяхъ.

(Его п. в. Апост. Величество) зволили удѣлити Леопольдскій Орденъ президенту суду красоваго п. И. Улему въ Чернівцяхъ.

(Рада школьна красва) поручила окружнѣй радѣ школьнѣй, чтобы завѣзвала громаду мѣста Львова до основаня самостѣйной руской народнои школы съ рускимъ языкомъ, ѡтъ початку року школьного 1886/7. На случай, если репрезентація мѣста не удовлетворитъ сему завѣзваню, має рада школьна окружна основати руску народну школу на кошты мѣста Львова.

(Въ справѣ внесеня посла д-ра Малецкого), поставленого на послѣднѣй соймовѣй сесіи дотычно утравистичной науки въ школахъ восточной Галичины, запытавъ Выдѣлъ красвий въ тѣмъ взглядѣ Академію наукъ въ Краковѣ о мнѣніи, котра ѡтнеслась до своихъ членѣвъ живучихъ во Львовѣ о заявленье дотычнои опиніѣ. Львѣвскій члены ѡтбули надияхъ на раду и объявили ся болѣшностію голосѣвъ противъ внесеня посла Малецкого. Члены Академіѣ належачій до руской народности голосовали такожь противъ внесеня.

(Будова новои гр. к. духовнои семинаріѣ во Львовѣ) начне ся уже небавѣмъ.

(Нову телеграфичну конвенцію) заключило австрійске правительство съ администраціею почтъ и телеграфѣвъ нѣмецкой державы. Пѣсля сєи конвенціѣ, буде оплата ѡтъ денешъ, высланныхъ изъ Австріѣ до Нѣмеччины, уменьшеною изъ 6 на 4 кр. ѡтъ слова.

(Страшный пожаръ) навѣстивъ д. 17 с. м. галицке мѣсто Стрий. Огонь розоривъ кромѣ рыноу 11 улицъ. Изъ значѣйшихъ будынкѣвъ пали жертвою пожара: костель съ вежою, магистратъ съ касою и всѣма майже актами, народній школы и гимназія, синагога, банкъ для торговлѣ и промыслу, броваръ Гервого, съ котрымъ спалило ся тоже 10.000 кѣрцѣвъ ячменю, судъ повѣтовый староство и мѣске казино.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

До волѣ.

Пѣду, тои ледащицѣ
Волѣ пошукаю,
Що далеко десь въ чужинѣ
Ѳтъ мене блукає
Може придетъ ся побачить,
Споглянути окомъ,
Яка она та небога.
Загляну глубоко
У то море синесєвкє,
Веселе, бурхливє,
У тѣ горы велєтнѣи,
Зелєнѣ, та милѣ.
Цыне човєнъ по тѣмъ морѣ,
За нимъ хвила всюдѣ,
Сяду-жъ собѣ, нехай несе
Мѣжъ чужіи люди.
Подивлю ся на ихъ житѣ,
На вольную волю,
На тѣ горы, на байраки,

Що політї кровью.
 На найвысшу круту гору
 На самъ верхъ зберу ся,
 Крикну, гукну: воле! воле!
 У нашъ край верни ся!
 Вернись, воле, на вкранну,
 Розбїй намъ кайданы,
 Верни нашу предкѣвщину,
 Рѣвнѣсть, братство, славу!

Петро Хрѣня.

О ВЫСТАВАХЪ.

I.

Чулисьте, панове громада, що сеи осени а то 24. Серпня (лат. Вересня) с. р. то є въ тыждень по першѣй Богородици отворить ся въ Чернѣвцяхъ господарско-промыслова выставка. Хочемо отже познакомити васъ зъ симъ дуже важнымъ дѣломъ.

На мѣстци до того назначеномъ выставляютъ люди зъ рѣжнихъ сторѣнь всѣлякї рѣчѣ на показъ: Се называютъ выставою.

Выставки такї устроюють, донерва ѡтъ якихъ сто лѣтъ. Около 1756 росписало политехничне общество въ Лондонѣ нагороды для тыхъ, котрї выставлятъ и выкажутъ ся наилучшими пробками диванѣвъ, келимѣвъ, порцелины и т. д., котрї то присланї пробки первый разъ выставили тогды публично, для розсудженя: що наилучше. Около того самого часу выставила була академія штукъ въ Лондонѣ образы славныхъ малярѣвъ. О бѣльшихъ выставкахъ иѣчого не чути въ оныхъ часахъ, а то видить ся тому, що тогды недостатокъ добрыхъ дорогъ, недобрї способы пересылки трудность комунікаціѣ дуже убѣльшали.

Донерва 1798 року ѡтбулась выставка на томъ таки самѣмъ мѣстци въ Парижи, на Марсовѣмъ полі де-то 1867 р., коли цѣлый свѣтъ, якъ бы нарочно, бувъ тутъ зѣйшовъ ся. На тѣй выставѣ парижскѣй изъ 1798 р. уже 110 людей выставило було свои плоды. На нещастье, наступили тогды бурїи часы, великї войны, котрї не дали выставкамъ бѣльше розвинутись.

Всежь уже ѡтъ того часу що-разъ частѣйше чуємъ про выставки. Пѣзнѣйше були розличнї выставки во Франціи, въ Англіи и въ другихъ краяхъ, а именно въ Англіи, де ѡтъ 1820 р. во всѣхъ столицахъ того три-единого королевства и въ другихъ значѣйшихъ фабричныхъ мѣстахъ рѣчь-рѣчно ѡтбувались выставки. Въ 1830-хъ рокахъ были кыставки въ Нѣмеччинѣ, въ Мюнхенѣ, Берлинѣ, Дрезденѣ, но все-таки не мали они дуже великого значеня и не дуже всѣхъ цѣкавили.

Донерва по томъ, коли побудовались желѣзні дороги, добрі гостиницѣ и тракты, розвинулись выставки. Уже въ р. 1844 на выставѣ въ Берлинѣ 3.000 людей ѡбѣслало выставку, в рѣвночасну выставку въ Парижи 4.000. Було то число незвычайно велике — якъ на тогданшїи часы. Ѳтъ слѣдующого року и пѣзнѣйше

ѡтбувались часто въ Лондонѣ розличнї выставки, котрї що разъ бѣльше число людей собирали. На однѣй изъ нихъ 1849 р. принцъ Альбертъ, мужъ англійской королевы Викторїѣ, пѣлдавъ гадку, чтобы устроити все-мїрну выставку.

Коли задачею давѣйшихъ выставокъ було лишь зѣбрати все якъ наибѣльше изъ промыслу, торговлѣ господарства, розличныхъ ремеселъ, — чтобы выказати и дослѣдити, що придатѣйше, пожиточнѣйше, котрїй майстеръ лучшїй, зручнѣйшїй, розумнѣйшїй, дальше чтобы всякїй дививъ ся на все добре и собѣ такѣ присвоивавъ, — теперь задачею всемїрныхъ выставокъ єсть, чтобы въ одно мѣстце, въ однѣй центрѣ скликати и зѣбрати всѣ народы зъ цѣлого свѣта. Народы цѣлой землѣ зо всѣхъ пяти частей свѣта, зъ найдалѣйшихъ сторѣнь, такъ тї, що жїють въ теплыхъ краяхъ, де вѣчна весна, якъ и тї, що жїють далеко на сѣверѣ, де вѣчный лѣдъ, снѣгъ, де цѣлый рѣкъ зима: всѣ народы цѣлого свѣта мали показатись тутъ, якъ они жїють, якъ мешкають, якѣ ведутъ господарство, що ѣдятъ, въ що одѣвають ся, що робятъ, чимъ занимають ся, якї у нихъ ремѣсла и промыслы цвѣтутъ, господарство, годѣвля скота — и якого — и все другѣ; а тому именно, що тутъ бувъ весь мїръ заступленъ, то называли тї выставки «всемирными».

Выставки всемїрнї зробили цѣлый переворотъ въ свѣтѣ; торговля, промыслъ, господарство взяло зовсѣмъ инше направленье. Правда, що такї выставки потребуютъ великихъ грошей, но ужежь корысть зъ нихъ велика, необчислима. Представьте собѣ на пр., що такїй нѣмецъ зовсѣмъ зъ роду и на очи не видѣвъ нашего руского краю. Тамъ на выставѣ въ Лондонѣ, въ Вѣднѣ, чи въ Парижу, ходитъ ѡнъ собѣ, дивитъ ся, розглядася и видитъ твою хату съ соломиною стрѣхою, вступитъ въ твою хату, видитъ въ нѣй и твою червоно и бѣло помальовану скриню, и стѣнъ простыи бѣлыи, и лавки, и постѣль, и образы святї на стѣнѣ, словомъ: все якъ бы хто перенѣсь тамъ твою хату! Коло хаты видитъ твою стодолю и порядки въ нѣй, твою стайню, обору, хлѣвы, огородецъ и садокъ коло нихъ, видитъ цѣле наше господарство руске. Подѣбає ся ему що зъ того господарства, на пр. твои коники, хоть малї, нерослї, но вытравалї до работы, такъ ѡнъ розвѣдає ся, роспытає ся, и собѣ купитъ такї для себе, если уважає, що то для него ѡтповѣдне.

Такъ само, якъ ѡнъ тутъ живѣмъ передъ себе перенесе наше господарство съ будинками, приборами и т. д., такъ само найде на всемїрнѣй выставѣ все, що находитъ ся въ цѣломъ нашѣмъ рускомъ краю. Єсть тамъ и фабрика одна, друга; єсть нафта, сѣль и все богатство, якѣ изъ землѣ нашей руской люди выдѣбываютъ, єсть и всяка звѣрина, побачишь тамъ работы всякого ремѣсла, якї выробляютъ въ нашѣмъ краю, нашї чоботы простї, постолы, сукманы, лыжки, миски и все, що у насъ находитъ ся, — все, що чоловѣкъ у насъ зробити що у насъ ростѣ, жїє.

Якъ нашъ рускій край, такъ побачишь тамъ и всю Австрію, Россію, Нѣмечину, Италію, всякій краѣ и народы изъ Азіѣ, Америки и другихъ частей свѣта. На такія выставки ѣдутъ (або ихъ привозять) люди всякихъ краѣвъ и народѣвъ — такъ они тамъ жиють, варять и ѣдятъ по своему, и каждый може тому докладно придивитись.

Перву всемірну выставку устроили були въ Лондонѣ 1851. року. — 17.000 выставцѣвъ обѣслали ю и взяли въ нѣй участь. Зъ того було 7200 выставцѣвъ изъ самои таки Англіѣ, 1720 изъ Нѣмечины, 512 изъ Белгіѣ, 273 изъ Швайцаріѣ, 748 изъ Австріѣ, 385 изъ Россіѣ, 1760 изъ Франціѣ, 566 изъ Америки, а 3898 изъ другихъ краѣвъ. Выставленыхъ предметѣвъ було бѣльше якъ миліонъ, а вартѣсть ихъ выносила десятки миліонѣвъ, невчислюючи въ то дорогихъ камѣнцѣвъ. Выставку ѣтвѣдало бѣльше якъ девять миліонѣвъ людей, то значить: одночасно находилось бѣльше якъ 9.000 людей на выставцѣ. Самъ головный будынокъ выставки, такъ звана кристалъна палата, збудована изъ самого шкла и желѣза, коштувавъ бѣльше якъ два миліоны зол. а. в. Выставка та тревала ѣтъ 1 Мая до 11 Октобрія, а чистого зыску принесла надъ одинъ миліонъ зол. а. в.

Великій успѣхъ и корысть, яку принесла та выставка, заохотили всѣхъ до устроюваня собѣ такихъ выставокъ, но уже нѣ одна не принесла чистого зыску въ готовыхъ грошахъ. Заразъ 1853. р. була выставка така въ Новѣмъ Іорку въ Америцѣ, 1855. въ Парижи, 1862. въ Лондонѣ, 1867. зновъ въ Парижи, а 1873. въ Вѣднѣ. Щобы дати образъ нашимъ читателямъ о величинѣ тыхъ всемірныхъ выставокъ, скажемъ що:

На выставцѣ въ Лондонѣ 1851. р. було пляцу 95.000 кв. метрѣвъ, а обѣслало ю 17.000 выставцѣвъ.

На выставцѣ въ Парижи 1855. р. було пляцу 135.000 кв. метрѣвъ, а обѣслало ю 21.779 выставцѣвъ.

На выставцѣ въ Лондонѣ 1862. р. було пляцу 250.000 кв. метрѣвъ, а обѣслало ю 24.684 выставцѣвъ.

На выставцѣ въ Парижи 1867. р. було пляцу 260.000 кв. метрѣвъ, а обѣслало ю 42.217 выставцѣвъ.

На выставцѣ въ Вѣднѣ 1873. р. було пляцу 2.600.000 кв. метрѣвъ, а обѣслало ю 39.500 выставцѣвъ.

По вѣденскѣй уже була устроена така выставка въ Филадельфіи въ Америцѣ 1876 р., а 1875 року въ Сиднеѣ въ Австраліи, на котроѣ также галицке збѣже и другіи продукты находились.

Розумѣ ся, що одна выставка старалась перевыспити другу, а великанскіи размѣры ихъ и кошты, котрыхъ нѣхто не боить ся, доказують о ихъ пожиточности. Власне въ томъ, що выставки такі понукують людей до неустанныи працѣ, щобы щось лучшого совершеннѣйшого, а при томъ и таньшого свѣту показати, въ томъ, що понукують инші народы, котрі по-заду остали, до работы надъ собою, щобы напередъ поступали, въ томъ лежить вся вага тыхъ всемірныхъ выставокъ. Якъ чоловікъ въ звичайномъ жи-

тѣ, такъ тутъ народы мѣряють ся съ собою и одинъ противъ другого садить ся, щобы показати свое богатство, або свою честь, що иде на передъ, що все иде до лучшого.

(Після Ст. Лабаша: „Выставки господарскіи.“)

Иванъ та панъ.

(Народна поговѣрка написавъ Павло Маланичъ.)

Бувъ собѣ панъ, а мавъ слугу Ивана. Иванъ служивъ у пана за фѣрманна. Бувало, панъ безъ Ивана и на друге село не поѣде — и крокомъ не рушить. Панови съ Иваномъ були завше добре, Иванови зъ паномъ, якъ часомъ. Неразъ Иванъ добре и щиро робить, а панъ такѣй кричить. Та панъ бувъ собѣ: нѣ добрый, нѣ лихий. А неразъ такой и похваливъ Ивана. Иванъ любивъ правду говорити, а панъ часомъ слухати. Бувало цѣлу дорогу ѣдутъ, та якъ панъ добрый, балакають; Иванъ про люцкій, нѣбы вже то про хлопскій станъ, а панъ дещо про панскій.

Иванъ неразъ такѣй добре панови правдовъ дѣгнать та уколовъ, якъ дещо за хлопѣвъ зайшло, але панъ знавъ, що за Иваномъ правда та не хотѣвъ только доочне сказати.

Иванъ часомъ панови и збитка зробивъ. Разъ панъ чогось розсердивъ ся на Ивана. Кричить, кричить, ажъ духъ въ нѣмъ запирае. Иванъ отворивъ ротъ и наставивъ одно ухо та нѣбы слухае — а самъ гадае: Пожди, пожди! Будешь ты мавъ чого кричати.

Заѣхали въ лѣсъ, въ лѣсѣ були выбоѣ, — а одинъ наибѣльшій. Иванъ ѣхавъ понадъ яму. Панъ задѣрѣмавъ. Иванъ надѣхавъ надъ саму яму — якъ не шарпне лѣдами въ бѣкъ, якъ не крикне дикимъ голосомъ — а самъ зъ воза — скинь! Вѣзь лише змолѣвъ колесами надъ паномъ.

Не разъ Иванъ пана зъ бѣды выбавивъ, та зъ клопоту слободивъ.

Ѣхали они разъ якось черезъ пустыи лѣсъ, а въ лѣсѣ такъ темно, що хочъ и очи выбирай. Въ лѣсѣ томъ було дванацать розбѣйникѣвъ. Ѣдутъ они Ѣдутъ ажъ тутъ изъ за корчѣвъ выскакують розбѣйники, та до коней: «говъ!» кажутъ. Панъ нѣ живой нѣ мертвый — анѣ пары зъ устѣ. А Иванъ до нихъ: «Чи не знаете, люди добрі, де тутъ розбѣйники сидятъ? Мы чули, що они тутъ у томъ лѣсѣ; та нѣчь темна, не можемо трафити!»

«А на щожъ вамъ розбѣйникѣвъ?» пытае одинъ.

«Е! — Мы чули, що тѣ розбѣйники, то такі люди — що ѣтъ богачѣвъ берутъ — а бѣднымъ даютъ. Мы бы хотѣли пристати до ихъ кумпаніѣ; бо то знаете така рѣчь: у насъ було троха свого газдѣвства, якось то невело ся намъ — пріѣшли Нѣмцѣ та забрали що було за податокъ. Намъ лишили отсѣ двѣ слѣпѣ кобылѣ и отсе старе доробайло съ четирма колесами. Не маемо вже що робити, та йдемо до нихъ щастя шукати.»

«То мы розбійники!» кажуть.

«А бодайже вась панъ Бѣгъ мавъ, а мы такъ набѣдовали ся, нѣмъ вась найшли! Пріймѣть де насъ, коли ласка, съ тыми кобылами! Добрѣ то шканы будуть за нами депо возити — а не зрадитъ насъ; бо не видать, де идуть.»

«А колькохъ васъ тутечки?»

«Двохъ; — я, и мѣй товаришъ.»

«Умѣете красти?»

«Або то така велика штука?»

«Утѣкати умѣете?»

«Ей! научимо ся!»

«А умѣете брехати.»

«Ще якъ! я бы и васъ научивъ,» закинувъ Иванъ.

«А ѣсти готове умѣете?»

«Отъ то ми штука! То бы потрафивъ и той мѣй товаришъ, що за мною сидить!»

Панъ осмѣливъ ся та каже: «Такъ, такъ!»

«Коло пирогѣвъ вы ще лѣпше заходити ся умѣете?»

Розбійники розсмѣяли ся, а Иванъ каже: «Якъсь то буде, лишь пріймѣть насъ!»

То ѣдьте-жъ своими слѣпыми шканами туды на лѣво — а тамъ въ лѣсѣ найдете хату, въ хатѣ велику миску съ пирогами, а другу ще бѣльшу зъ сметановъ; тамъ на насъ заждете!» кажуть злодѣи.

Иванъ нѣбѣ такъ утѣшивъ ся, якъ бы му хто уже широги ажъ подъ нѣсъ подсунувъ, та звернувъ кѣньми. Заѣхали въ такій гуцакъ, що крыи Боже! — «Ану отуды слѣпа!» каже «Говъ! ану туды — вѣо! А чортъ бы ты бравъ!» кричить, а самъ въ души смѣе ся! Розбійники регочучи ся погналы! Иванъ поволи звернувъ кѣньми на дорогу — якъ не дастъ драпака, ажъ за ними закурило ся.

Якъ вже були близко дому, каже панъ до Ивана.

«Ты богато менѣ помѣгъ, Иване!»

«Я васъ такои выбавивъ, пане.»

«Що ты знаешь! якъ бувъ бы я ся не обѣзавъ, було-бъ такои зле съ нами!» каже панъ гнѣвно.

Иванъ мовчавъ; бо знавъ що не перепре пана. —

Знова вышло имъ ѣхати черезъ той самый лѣсъ, и то въ ночи. Уже были посередъ лѣса, а конѣ жечуть що можуть выскочити.

Ажъ тутъ и розбійники!

Иванъ якъ не крикне: «Ратуйте хто въ Бога вѣруе — за нами женуть жандарѣ, та хотять насъ позабивати!»

Розбійники поутикали. Коли вже были за лѣсомъ каже Иванъ: «Отъ удало ся намъ ще той разъ.»

А панъ каже: «То моя заслуга!» —

«Та яка ваша, пане?» —

«А така,» каже панъ, «що я наставивъ стрѣльбу, а злодѣи перелякы ся, та повтикали!» —

«Щобъ бувъ я знавъ,» каже Иванъ, — «то бувъ навѣтъ и не кричавъ на даремно, що ще до теперъ мя горло болить.»

«Ну тай то добре, що ты кричавъ, а ще лѣпше, що я стрѣльбу мавъ и зъ воза конецъ выставивъ.»

(Далше буде.)

НОВІ КНИЖКИ.

«Библиотеки для молодежи» выйшли 3 книжочка и мѣстить въ собѣ: «Заулька» (снѣпанка Ю. Федьковича), «Цѣсарева Марія Тересія» (съ образкомъ), «Сонце, мѣсяць и звѣзды», «Насочка» (повѣстка), «Перше топориче» (байка Данила Млаки), и «Кертиця» (съ образкомъ).

Ставропигійске брацтво усленське у Львовѣ, его заснованье, дѣяльностъ и значенье церковно народне. Написавъ Олександръ Барвѣньскій. Контомъ и заходомъ товариства «Просвѣта.» 84 сторони. Цѣна 16 кр.

Библиотека руского педагогичного товариства. ЧИТАНКА ДЛЯ МОЛОДѢЖИ. Написавъ В. И. — Книжочка 1. мѣстить на 54 сторонахъ 10 стишковъ а 14 статейокъ прозою легкимъ и хорошимъ слогомъ для учениковъ народныхъ шкѣлъ, для котрыхъ сю книжочку и препоручаемо.

Изданій общ. им. М. Качковскаго выйшла книжочка 123. и 124. — Перша мѣстить въ собѣ: «Збуренье Іерусалима римлянами» истор. оновданье Василія Чернецкаго и «Житѣ св. Прини и св. Теклѣ.» Объемъ 48 сторони, цѣна 10 кр. Друга книжочка подае «Поученія о земледѣльствѣ» изъ писемъ Ивана Наумовича зъ г. 1874 и 1875. Объемъ и цѣна якъ першон.

Кирилъ и Методій. Подъ такимъ заголовкомъ выдас О. К. Сѣлецкій въ Ярославѣ письмо мѣсячне для народна на ладъ «Науки.» Ч. 1. за мѣсяць Сѣчень содержитъ: «Слава Іисусу Христу» слово отъ редакциѣ, «Житѣ просвѣтителѣй Славянъ святихъ равноапостольныхъ «Кирила и Методія,» «Палыстна,» «Въ читальнѣ» и «Що въ свѣтѣ и у насъ чувати.» Отвѣчательный редакторъ Антоній Вербенецъ. Пренумерату рѣчну 2 зол., пѣврѣчну 1 зол. пріймае Администрація и Експедиція въ Ярославѣ ч. 23.

Рахунковѣ книжки рускѣй переведенѣ зъ нѣмецкихъ Мочника Господиномъ проф. Иваномъ Алексѣевичемъ Глѣбовичемъ печатають ся въ и. к. наклади шкѣльныхъ книжокъ. Завдячяемо се Пану Ом. Поповичу, котрый порушивъ сю справу въ и. к. министеріи.

Думка и 4 коломыйки для фортепяна уложени Изидоромъ Воробкевичомъ съ чудово хорошимъ заголовнымъ листомъ представляющимъ кобзаря и танцюючу пару гуцульску выйде небавомъ накладомъ тов. ак. «Союзъ.»

Зъ «Соловейка-Верховинця» оголошеного въ 6. числѣ «Буковины» назначивъ авторъ весь чистый доходъ на стипендію своего имени, котра буде роздаваться для мѣщанъ и селянъ засновующихъ вѣрстаты ремѣсничѣ, читальнѣ и крамницѣ. Хороша цѣль повинна придбати численныхъ предлатителѣвъ на «Соловейка-Верховинця.»

Выдас и за редакцію отвѣчае. Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичъ. Зъ печати Г. Чоппа.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» полъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходить ся въ Чернівцяхъ
(улиця Лилійна ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчислюють ся якъ найде-
шевше.

3. МАЙ.

Позавтрѣшний день великопамятный для руского народа. Трицять осьмь рокѣвъ буде позавтра, отъ коли бл. п. Цѣсарь Фердинандъ Благій знѣсь панцину. Не будемо вамъ, панове громада, оповѣдати, що то була та панцина; много бо межи нами ще такихъ, котрі запам'ятали еи и знаютъ, яка она страшна була для нашего народа. Най старшій зъ васъ розкажуть вамъ про сей страшный тягарь, який зносивъ нашъ бѣдный народъ довго, дуже довго. Численній хресты поставлені въ многихъ русскихъ селахъ на памятку знесенія панцины и горькі слезы списані въ пѣсняхъ народныхъ довго еще припоминати будуть про ту нужду и неволю, що еи назвали панциною. Якъ довго жити буде рускій народъ, такъ довго онъ поминати ме щирымъ словомъ покойного батька-Цѣсаря, даровавшего ему волю, поставившего мужика на ровнѣ съ паномъ, що до правъ и обовязкѣвъ. Сей даръ милостивого владѣтеля довершивъ его непѣтъ, Цѣсарь Францъ Іосифъ I., давши намъ ще до того конституцію, дороге право: рядити сами собою. Такъ позбулись нашій батьки тяжкого ярма панцины, а мы, Богу та Цѣсареву слава, есьмо вольні отъ неї. Та чи мы справдѣ вольні? Нема вже панцины насильной, та е ще у насъ панцина добровольна. Мы ще й днесъ отробляемо панцину, правда не съ сапою й не съ косою, по прото горшу, тяжшу, хоть еи и не чуемо. Есть то панцина, котру вложивъ на себе самъ народъ, поддаючись всякимъ духамъ, котрі запосѣлись на его знищенье. Темнота корчма и лихва то перше и найтяжше ярмо сеи панцины, крайна нужда ихъ наслѣдки, а лже-пророки, шинкарѣ и лихварѣ то тѣ посѣпани, що гонять народъ нашъ на панцину.

Другі мандаторы то тѣ, що туманять людей при всякой способности, особливожь при выборахъ, щобы голосовали на своихъ власныхъ вороговъ. А мы, панове громада, слухаемо рады ихъ, и отробляемо сю панцину, котра сто разъ горша отъ той, що була передъ трицять осми роками; бо ся добровольна панцина загонить насъ въ грѣбъ.

Позавтрѣшний день най отже припомне намъ и сю панцину, яку теперь на нашу погибель отробляемо. Стараймо ся еи збутись! Просвѣта одна збавить насъ отъ неї. Школа и читальня оттягне насъ отъ корчмы, а съ тымъ и отъ лихвы та нужды. Просвѣта отворить намъ очи, покаже, хто намъ братъ, а хто собѣ радъ; тожь учѣмо ся, братья милі. думаймо, читаймо!

До Вѣднѣ!

Сумновъ, пресумновъ вѣстевъ приходитъ ся намъ подѣлитись съ нашими читателями.

Бук. красава рада школьна высказалась противъ основанія нѣмецкой гимназіи съ рускими отдѣлами поза Чернівцями. Се внесенье гимн. директора п. Вольфа принято одноголосно и безъ дебаты. Не дивно намъ зъ сего; бо хтожь мавъ и противити ся. Члены рады школьной самі Румыны або Румынамъ придані, одинъ, що бы бувъ мѣтъ, не смѣе, а одинъ, що бы бувъ може хотѣвъ, не може, а индиферентій зновъ не хотѣли. Стадо ся отже такъ, якъ высшій напередъ уложили. На подставѣ выводовъ, котрі, о сколько мы ихъ чули и въ попередныхъ числахъ подали, годѣ уважати серіозными, высказалась рада школьна не только противъ гимназіи въ Кѣцмани, але и де нибудь инде поза Чернівцями. Не будемъ розбирати наново такихъ аргументѣвъ, що и Кѣцманъ за мале мѣстечко, що не має достаточного числа будынокѣвъ, що нема интеллигентного товариства, а только мужики и такъ дальше. Звернемось только до

тыхъ новыхъ закидѣвъ, якѣ подалисьмо въ попереднѣмъ числѣ.

На самъ передъ покликано ся на п. министра финансовъ, ѡтъ котороу ся справа зависить. Министерія просвѣты не пытала ся, о скѣлько знаемо, нѣкого, ѡтки грошей взяти. А мы хѣба спытаемось, чи друга гимназія въ Чернівцяхъ не буде то само ба ще бѣльше коштувати? Чи тѣлько на Русинахъ все щадити маесь? А релігійный фондъ де и на що? Чи тѣлько на румунизаторскій заведенія? Чому прихильні (?) Русинамъ панове въ сѣмъ не опонують? Та чи забули они, що всѣ громады кѣцманьского повѣту обовязались выставити будынокъ и приставити все, що министерія свого часу желала? Здаесь що забули на се тѣ, що тогды старались и довели до того, щобы цѣла справа гимназіѣ въ Кѣцмани заснула.

На дальшу вымѣвку пытаемось: Кого мае ученикъ низшихъ класъ гимназіяльныхъ учити, щобы заробити на удержанье въ Чернівцяхъ? Противно задля нѣмеччины въ черновецкѣй гимназіѣ мусить батько ще для него учителя держати. Отже чей ясно буде кождому, що удержанье въ Кѣцмани въ рускѣй гимназіѣ безперечно дешевше. Гиперпродукціѣ богословѣвъ нема, противно бракъ русскихъ священникѣвъ надто великій, а на рускій парохіѣ идутъ румунизаторы не свѣдомѣ рускои буквы не то слова. Скѣлькожъ урядникѣвъ иншихъ вышло доси зъ Русинѣвъ буковиньскихъ? Почислѣтъ ихъ, а стане на то пальцѣвъ одной руки. Велике число окѣнченыхъ академикѣвъ, съ котрымъ Богъ знае що почати, не вышло зъ пѣдъ рускои стрѣхи, а зъ жидѣвскои улицѣ, а щобы се число зменшилось (!), на то здае ся мае стати въ Чернівцяхъ ще друга гимназія.

Отъ и всѣ замѣты промовляючі противъ гимназіѣ поза Чернівцями, а за друговъ гимназіевъ въ Чернівцяхъ! Чи се не смѣшно? Ба нѣ не смѣшно, а дуже жалѣсно. Подѣйна гимназія въ Сучавѣ, гимназія въ Радѣвцяхъ и двѣ гимназіѣ въ Чернівцяхъ не за много, а одна одиѣсѣнька, а хотъ бы пѣвъ гимназіѣ въ рускѣй околици то вже за много. Чимъ не выходитъ се на то, що мы Русины назначені тѣлько до сапы, та хѣба до шила? Гѣркѣ но правдивѣ слова написавъ намъ одинъ селянинъ бувшій въ гимназіяльной депутаціи: «То такѣй рускѣй дѣти не мають на жадень способъ жадного ратунку? Журить ся нами свѣтъ, що якъ пѣдутъ рускѣй дѣти до шкѣлъ высшихъ, то не буде кому панамъ служити. Лѣнше, щобы такѣй ся лишили, якъ той камѣнь середъ моря, абы за нихъ нѣхто не чувъ и не видѣвъ. Такъ намъ, брати Русины, живутъ нашѣ вороги. То у кождѣмъ мѣстци е заломога для шкѣлъ, для науки, а намъ запирають и духи.»

Правда ваша, честный газдо, та хтожъ сему вина, якъ не вашѣй такѣй братя, выборцѣ. Выбравшись собѣ послѣвъ, зъ котрыхъ одинъ нѣбы то хотѣвъ збути ся обовязку, якѣй за гимназію на него вложились, а якъ прѣйшло тамъ, де мавъ говорити, мовчавъ якъ рыба, за то другѣй ѡтозвавъ ся за друговъ гимназіевъ

для черновецкихъ и садигурскихъ жидѣвъ. За пять рокѣвъ прѣйде зновъ до выборовъ, а тогды прѣречуть они вамъ зновъ, що уступитъ ся за васъ, та за руску гимназію. Но щобы се було не ажъ за пять рокѣвъ, а за пять недѣль, то нема намъ що ждати; бо «казавъ панъ, кожихъ дамъ, та тепле его слово.»

Намъ треба якъ найскорше скликати людей въ кождѣмъ рускѣмъ повѣтѣ на нараду, на вѣче, избрати депутацію и выслати ея до батька нашего, до Цѣсаря, до Вѣдня. Передъ Нимъ Милостивымъ и Правымъ выскажемо, якъ обѣйшли ся съ Его прѣреченьемъ, що буковиньскому рускому народови дана буде гимназія, представимо такожъ всѣ безчисленны нашѣ кривды въ церквѣ та шкѣлѣ. Тому на вѣче, а ѡтгакъ до Вѣдня!

ДОПИСИ.

(Новѣ прѣятелѣ руского народа.)

Вже пѣвтора року тому, ѡтъ коли наша газета Буковина выходитъ, и учить якъ народныхъ своихъ правъ боронити маемъ.

Читаючи щильно сю газету, я, нересвѣдчивъ ся, що Русины вправдѣ кинско за своими народными правами стоятъ, бо не мають ѡтпѣвдіаго числа 4 класовыхъ шкѣлъ. У другихъ народѣвъ е все, бо тамъ е кому о все ѡпѣнути ся, а у насъ навѣтъ нема кому правно намъ належачои ся школы съ рускимъ выкладовымъ языкомъ выборѣти, бо мы наибѣльшій народъ въ Буковинѣ не маемо ані ѡдного посла Русина нѣ въ думѣ державной въ Вѣдни, нѣ въ соймѣ краевѣмъ тутъ. Насъ заступають нашѣ румунизаторы, рекрутованіѣ ѡтъ владыки и консисторскихъ совѣтникѣвъ, ѡтступникѣвъ русскихъ, румынскихъ священникѣвъ размѣщенныхъ по русскихъ парохіяхъ и деякі урядникѣвъ, котрі то за вѣтрома угоняють ся и щобы примилити ся верховодячѣй румынскѣй партіи, чимъ рускѣй народъ въ его розвоѣ спинають.

Румунизаторы то тѣ добрі люди, що задля своей власной користи цѣлому народови шкодятъ. — Давус мене, але що нѣхто до теперъ не побачивъ и другихъ межѣ нашимъ народомъ живущихъ людей, котрі не румунизаторствомъ трудятъ ся, но щобы спинити просвѣту народну, — старають ся не допустити его до науки въ своѣмъ рѣднѣмъ языкѣ а завести выкладовый языкъ нѣмецкѣй въ народной шкѣлѣ.

До сихъ людей, котрі хотятъ насъ Русинѣвъ зѣмчити, належить п. Ербзонъ Викторъ, начальникъ громады въ Новѣй Жучкѣ.

Сей нѣмецъ жѣе зъ дитинства въ рускѣмъ селѣ межѣ рускимъ народомъ и говоритъ по руски дуже добре, але сего року захоровавъ ѡнъ на нѣмецкѣй корчѣ и конечно хоче цѣлу руску громаду зѣмчити. Кажутъ старші люди зъ Жучки, що тато п. Ербзона прѣбхавъ дуже бѣдный до Жучки, теперъ его сынъ наибѣгатшій въ селѣ, естъ двѣринкомъ, тому то и

п. Ербзонъ робить въ громадѣ, що хоче и все выиграе. Не диво, хто має силу, той має и право. Нема ні одного чоловіка въ Жучцѣ, щоби хотівъ ему въ чомъ будь спротивити ся. Протино, находитъ ся люди, котрі п. Ербзона підпирають и нехай бы п. Ербзонъ, Богъ знае, що забавъ, то они на то притакнуть. Такъ то темні и корыстолюбиві люди робять. А межи ними добре такому п. Ербзонови, котрий темноту добре уміе використати. Тому то забавъ п. Ербзонъ дотеперѣшну руску школу въ Жучцѣ, де діти лишъ по руски говорити знають и по руски ся учать, въ німецку школу перемѣнити, щоби діти учителя не розумѣли и нічого не научили ся. Кленавъ п. Ербзонъ рускимъ мужикамъ: «Нащо вамъ народной школы руской, де вы лишъ по руски учите ся, запровадьте собі чисту німецку школу и учіть ся лишъ по німецки, та будете дѣшшу користь мати якъ зъ руского языка.» — П. Ербзонъ не приставъ бы на заведенє руской школы межи Німцями, а сказавъ бы, що кождый нарідъ мусить перше свою мову знати, а коли ю добре знае, тогды може учити ся другою. Коли німець свого языка найперше учить ся, — то и руска дитина найперше свого най учить ся.

Може п. Ербзонъ думае, що если запровадити ся въ Жучцѣ німецка школа, то діти знїмчатъ ся и будуть німцями и свого руского языка встыдати ся, якъ то звичайно буває? Онъ підмовивъ скількохъ селянъ, абы до краевой рады школьной прозбу подали и просили о заведенє німецкого преподавательного языка въ школѣ нової Жучки. — Такихъ людей на селѣ не трудно найти. С ихъ доста, що за порцію горѣвки не языкъ але маму, и тата и себе навѣтъ чортамъ запродадуть. — Такъ нашли ся господарѣ въ нової Жучцѣ: Филиппъ Мелничукъ, Василь Мительскій, Антонъ Петровскій, Василь Язловецкій, темні люди, котрі не уміють по ніякому ні читати ні писати и сї люди подали наравду таку прозбу до краевой школьной рады. —

Настѣдокъ сеї прозбы виѣхала комисія до нової Жучки, щоби переконати ся, чи въ правдѣ е потреба, щоби въ тій школѣ языкъ німецкій яко преподавательный запровадити и чи властиво зъ взгляду наукового отповѣдно е, абы въ чисто рускомъ селѣ и для русскихъ дѣтей німецку школу завести. — Не знаемо еще, що комисія въ сѣмъ дѣлѣ выслѣдила и що властиво краева рада школьна съ прозбою Жучкихъ русскихъ селянъ отступниковъ и зрадниковъ зробила.

Однако жаль сказати, що межи селянами такі Микиты Хруні, якъ то у насъ зрадниковъ своего народа называютъ, находятъ ся! — Селяне у другихъ народѣвъ якъ Чехѣвъ, Німцѣвъ и проч. стоять за своими святощами народными и боронять ихъ, а наші селяне ихъ отрѣкають ся толькы за підмвою одного двѣрника. — Де совѣсть, де честь ваша? До якого народу вы, отступники, рахуете ся и чимъ дорожите вы, коли вы вашу отцѣвщину вашимъ дѣтемъ выдерти хо-

чете? Не баламутьте молодого поколѣня, коли вже о его добро не дбаєте; бо тяжко передъ потомствомъ отповѣдати будете!

Рада державна.

Дальшій хѣдъ спеціальныхъ дебатъ надъ бюджетомъ. При бюджетѣ министерства просвѣты промовлявъ перше пос. проф. гимна. Фусъ въ справѣ розпорядження министеріального относительно бібліотеки школьныхъ, выступивъ онъ дуже остро противъ заказу книжки о войнѣ пруско-французкой зъ 1870/71 р. и перейшовши потѣмъ на школьництво въ Чехахъ и Силезіи жаловавъ ся, що тамъ съ кождымъ днемъ больше школъ славянскихъ нѣжъ німецкихъ. Мин. Гаучъ давъ му сейчасъ такожъ и отповѣдну остро отпаву, при чѣмъ заразомъ зазначивъ, що коли бы то не було въ палатѣ, онъ противъ него иначе выступивъ бы, пояснювавъ дальше, для чого онъ таке розпорядженє выдавъ и запевнивъ своимъ словомъ, що згадане розпорядженє безъ всякого впливу лишъ зъ его власной инициативы вышло. Министеръ знае лишъ одну школу, австрійску, котрой задачею, естъ плекати въ молодежи патріотизмъ австрійскій. Такою бесѣдою заявивъ ся министеръ просвѣты не лишъ яко енергичный шефъ своего ресорту, але такожъ и яко знаменитый бесѣдникъ парламентарный. Потѣмъ поставивъ пос. бр. Пирке предложєя относительно реформы школъ гимназійныхъ и реальныхъ, якоже и реальныхъ гимназій. На тос министеръ отповѣвъ, що и онъ тої гадки, но однако ніколи не згодить ся съ тымъ, щоби знаня матурантѣвъ хочъ бы лишъ о крыточку мали зменшити ся; для того треба бы завести ще и девятый рѣкъ науки гимназійной, и щоби учениковъ молодшихъ отъ 10 лѣтъ до гимназій не прїимати. — По скѣнченїй дебатѣ ухвалено титулъ «центральной управа» въ высотѣ 304.000 зол., при чѣмъ пос. Озаркевичъ за подвышенємъ конгрумы и дотаций епископства сталіслав. говоривъ. — При титулѣ «надзоръ школьный» промовлявъ пос. зъ Черновець Вагнеръ, за котрымъ такожъ, якъ ему вѣдомо, и многі Русины при выборахъ голосовали, зъ вдячности для нихъ за отворенємъ другой гимназій німецкой въ самыхъ Черіовцяхъ, а противъ отворєня руской або німецко-руской гимназій въ Кѣчмани, и предложивъ отповѣдну резолюцію, котру палата и прїняла. Пос. Ковальскій промовлявъ о инспекторахъ школьныхъ въ схѣдній Галичинѣ и доказовавъ, що тіи же не знаютъ руского языка, при чѣмъ высказавъ надѣю, що министеръ сему зарадитъ. (Въ Буковинѣ зъ 5 лишъ 2 знаютъ добре по руски. — Ред.) Далѣй жалуючи ся на оставичне вынародовленє руской молодежи Езуитами та Змартвухвстанцями вызвавъ неустрашимый посолъ правительство, щоби сю справу вже разъ залагодило. Въ кѣнци завозавъ правительство, щоби зарядило, абы фонды прїзначені на запомогу для клиру були такъ роздѣлювані, щоби зъ

нихъ дѣйствию користали потребуючі, а не якъ доси практикує ся, що священникамъ голосовавшимъ на кандидата неправительственного додатокъ особистий отънято, противно же голосовавшихъ після волѣ старостівъ за то щедро нагороджувано.

Законъ о ополченію, противъ котрому пос. Кноцъ выступивъ и поставивъ бувъ внесенє, щоби надѣ цѣлымъ проектомъ перейти до порядку дневного, а котрый Чехи и Поляки, Тирольцѣ и инні поперли, приняла палата дня 16 (4.) цвѣтня въ третомъ читанію 178 голосами противъ 88. §. 2. сего закона звучить: До ополченія обовязані всѣ здѣбні до оружія обывателѣ державы, не належачі анѣ до войска и маринарки, анѣ до резервы доповняющей, анѣ такожъ до бравои обороны, почавши отъ скѣченного 19. ажъ до скѣченного 42. року житя. Вступившій на подставѣ закона войскового ще передъ загальнымъ ополченємъ суть обовязані по отслуженію законныхъ 12 лѣтъ служити ще 10 лѣтъ; офицеры же и урядники войскові въ станѣ спочинку або въ станѣ вже позаслужбовомъ (въ краевой обороны) обовязані въ мѣру своей здѣбности ажъ до 60. року. Жандармерія, сторожа финансова и служба лѣсова обовязані до ополченія въ мѣру потребности и на скѣлько се ихъ служба дозволяє. и т. д.

На засѣданію палаты панівъ, дня 20 (8) цвѣтня зажадавъ членъ палаты Ревертера реформы податковои на подставѣ рѣвного роздѣленія податковъ, а гр. Кевенгилеръ доказовавъ зновъ, що не податки державні пригнетають народъ, але головни податки краєві, громадскі и всѣлякі додатки до податковъ, о котрыхъ часто не знати де они подѣвають ся, на що мин. Дунаевскій заявивъ, що и онъ потребу реформы узнає, що але однако на теперъ еще деякі трудности заходять, и що предложитъ ся проектъ реформы податковои, скоро лишъ буде залагоджена угода съ Угорщиною и отъносини экономичні трохи поправлять ся. Гр. Бломе домагавъ ся реформы школъ середнихъ и жадавъ, щоби 7. и 8. класу гимназій прилучити до университета. Сму отповѣвъ мин. Гаучъ бѣльше менше тыми самими словами, якъ и въ палатѣ пословъ и выказавъ, що онъ за головну перешкоду до такой реформы уважає подѣлъ гимназій на низній и высній и обѣцявъ якъ найскоршу реформу не лишъ планівъ науковыхъ, але такожъ и реформу въ иннихъ напрямахъ.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

На Балканѣ. Поставъ Греціѣ не дає Туреччинѣ супокую, тому не перестає зброни ся противъ тоѣ же. Державы предприняли нові кроки, щоби Грецію зневолити до розброєня, въ слѣдствіе чого грецке правительство имѣ отповѣло, що не може отступити отъ пограничной линіѣ, означеной на конференціи берлинскѣй, бо есть переконане, що черезъ осягненє згаданой линіѣ пограничной настала бы рѣвновага на Балканѣ и миръ на всходѣ, тому и незважаючи на

нѣякія погрозы лагодитъ ся до войны. Военна сила Греціѣ теперъ 85000 мужа вже въ найкоротшомъ часѣ мае до 115000 людей поднесена бути. Англія предклала державамъ европейскимъ, наколи бы Греція не хотѣла розброни ся, строго блокаду грецкого побережя. Межи грецкими а турецкими войсками форпостами на границы коло Турняво роздали ся були 22. цвѣтня перші выстрѣлы, но нѣхто не ранений. Черезъ врученє грецкому правительству представителями державъ европ. ультиматумъ настало въ Греціи велике замѣшанье: министеръ войны подавъ ся до демиссіѣ, а навѣтъ положенє самого короля загрожене.

У всходній Румелии въ послѣднихъ дняхъ старали ся агитаторы наклонити начальниковъ громадъ щоби они подписали петицію до державъ европейскихъ съ просьбовъ до тыхъ же о сполученє Болгаріѣ подъ суверенностію Туреччины, але рѣвночасно и подъ протекторатомъ Россіѣ. — Князь болгарскій приймивъ всѣ постановы конференціѣ, и старає ся, якъ газеты пишуть, теперъ зблизити ся до Сербіѣ и навязати съ нею дружні отъносини. Подчасъ выборовъ въ Финлянди не буде князь тамъ же перебувати, понеже не хоче робити жадного впливу.

Въ Россіѣ рухъ революціонный змагає ся чимъ разъ бѣльше, що видно изъ министеріального розпорядженія, въ котромъ наказує ся, всѣмъ кураторамъ округовъ науковыхъ, щоби ужили якъ найэнергичнѣйшихъ средствъ, абы здусити всяку агитацію межи студентами вже въ самомъ еѣ зародѣ. Становище російского правительства до справы болгарской зачинає теперъ трохи змѣняти ся; послѣдній бо вѣсти о постановѣ константинопольской конференціѣ успокоили по части публичне мнѣнє, показує ся, що цѣла болгарска справа може бути въ мирный спосѣбъ залагоджена. Уже и славянофильскі газеты перестали накликувати правительство до выступленія противъ Болгаріѣ съ окунацієвъ.

Въ Италиі парламентъ декретомъ королевскимъ розвязанный, а нові выборы розписані. Зъ справозданія министерства въ сѣй справѣ видно, що тутъ ходитъ о бѣольшість парламентаріу, отдану правительству съ душевъ и тѣломъ. Депретисъ на теперъ еще не уступає а чекає кѣнца выборовъ, отъ котрыхъ то зависить и доли кабинету. — На наукову экспедицію въ Африку подъ проводомъ гр. Порро напавъ султанъ Гаррару съ войскомъ подъ Арбутомъ и поубивавъ всѣхъ Европейцевъ, такъ що анѣ одинъ не мѣгъ спасти ся, опѣсля напавъ на мѣсто Гилдеса и взявъ цѣлу залогу англійско-египетску, зложену зъ сто людей въ неволю.

Папа римскій одержавъ отъ цѣсаря Вилгельма въ дарунку дороговѣнный крестъ.

БУКОВИНЬСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

Всѣ черновецкі товариства рускі знаходять ся теперъ въ домѣ: улицы лилійна

ч. 29, на 1. поверсѣ, куда всѣ дотычні письма адресовати належить.

На «Дѣмъ Народный» въ Чернѣвцяхъ жертвовали п. т. п. п. Михайло Драгоманѣвъ 7 зол. 50 кр., Александеръ Турушанко «на хрестинахъ» 2 зол. 40 кр., І. Добровольскій зъ Валявы 8 зол., и черновецкій «мурашки» 1.61 з. + 1.46 з. + 0.26 з. + 0.32 з. — Щедримъ дателямъ и ревнымъ збирателямъ щиро-руське «Спасибѣгъ!» —

На дѣмъ братства св. ап. Тадея въ Чернѣвцяхъ жертвовали: Вир. о. Крылошанинъ Константинъ Бѣлевичъ изъ Утѣшкова (въ Галичинѣ) ѳъ себе 1 зол. а зъ акафисту ѳъ прихожанъ своихъ 1 зол. 30 кр. пр. о. Іоанъ Жуковскій изъ Глушкова (въ Галичинѣ) 1 зол. и с. Тов. Просвѣта 5 зол. Всечестнымъ дателямъ заявляє видѣль братства сердечне «Спасибѣгъ.»

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

Всѣ а всѣ письма дотычачі нашу газету просимо адресовати по руски: Редакція и Администрація часописи „Буковина“ въ Чернѣвцяхъ, **улиця лимійна, ч. 29.**

(† Двѣ могилы) покрыли въ короткомъ часѣ двоухъ щирыхъ пріятелѣвъ нашего бѣдного народа. Одинъ зъ нихъ бувъ Іллярій Петровскій, учитель въ Лужанахъ, котрый переживши лѣтъ 36 номеръ 7. л. Мая оставивши жену и 4 дѣтей-немовлятъ безъ права на побиранье пенсіѣ; другій Георгій Альбота учитель въ Давидѣвцяхъ лишившій по собѣ такожь жену съ дѣтиною. Оба они жили и трудились для народа, дѣзнавши за свою ревнѣсть не одну горку хвилю ѳъ людей, котрі ради-бъ задержати той народъ въ темнотѣ, щобъ лекше его выкористовати. — Честъ имени сихъ двоухъ народолубѣвъ и вѣчнаимъ память!

(Народна школа) руска имени Маркіяна Шамкевича ѳтворена буде съ початкомъ школьного року 1886/7 во Львовѣ. ѳтъ, успѣхъ працѣ и настойчивого требованія львовскихъ Русинѣвъ, ѳтъ, що може вытревалѣсть и тверда неуступчивѣсть ѳтъ права, яке ся кому належитъ. Виравдѣ хотѣли бы други въ львовской ралѣ мѣсковиъ позбутись Русинѣвъ лише двуклясовою та ще й мѣшаною школою, но Богъ поможе братьямъ львовскимъ выбороти ѳвѣтної ихъ числу школы, що дай Боже!

(Тов. «Мироносицѣ») для украшенія гр. к. церкви засновалось въ Чернѣвцяхъ подѣ председателствомъ панѣ Шанковской, жены гимн. професора и панѣ Калужняцкой, супруги унив. професора. Жаль только, що въ кругъ дѣяльности сего товариства не взято и запомогти бѣдной учачои ся молодѣжи, котра у насъ не має доси нѣякого покровительства.

(Адресу подяки) Его Вел. Цѣсарю за основанье станиславѣвского епископства подписовали передъ святыми вѣрий гр. к. церкви на Буковинѣ.

(До практичного испыту) стануло въ Чернѣвцяхъ 1 учитель для видѣловыхъ, а 3 учителя и 12 учителѣвъ для народныхъ школѣ, зъ тыхъ квалификовано 2 учительковъ а 8 учителѣвъ, межи ними зъ рускимъ выкладовымъ языкомъ: панна Страхоцка и п. п. Холодюкъ, Цуркановичъ, Лорберъ и Салабанъ.

(Выдѣль краевого товариства учительского) въ Чернѣвцяхъ ухваливъ, щобы дня 23. и 24. Линца с. р. ѳбвувъ ся зѣѣздъ учителѣвъ въ Радѣвцяхъ.

(Румунскій пенсіонатъ въ Чернѣвцяхъ.) Гр. вост. консисторія предложила уже министерству черезъ краеву раду школьную статуты для заложения румунизаторской школы дѣвчоной. Если министерія потвердитъ румунизаторскій плянъ, такъ Русины намѣряють такожь удати ся о ѳтворенье особной школы рускон. Для дѣвчатъ и для хлопцѣвъ и ѳтримованье еи изъ бук. релігійного фонду. Сли рел. фондомъ управляютъ люди, котрымъ на мысли просвѣта народа, а не румунизація, то не треба и сомнѣвати ся, що Русины ѳсягнуть свое правне требованье.

(Коня куютъ, а.....) довѣдались академики тутешного румунского товариства „Junimea“, що дѣякій товариства посылають телеграмы посламъ, котрі на ихъ смакъ въ думѣ державной промовляли. Нужъ и собѣ выслати послѣви Томащукови телеграму за его мову противъ румунизаціѣ, чи то колонизаціѣ на Буковинѣ. Довѣдавъ ся п. Министеръ дръ П. Гаучъ о сѣмъ поступку и росказавъ сенатови черновецкого университета, абы выточивъ противъ товариства «Жунимія» слѣдство и предложивъ ему протоколы. ѳтъ чимъ занимають ся товариства помѣщений въ архієпископской резиденціѣ.

(Министеръ просвѣты) розпорядивъ, що ученики жиды не можуть бути увѣльнені въ сабанъ аніѣ ѳтъ посѣщенія школы, аніѣ ѳтъ писанія и рисункѣвъ. Изъятія становлятъ только тѣ, котрі на рабинѣвъ готвлятъ ся.

(Въ память 100-лѣтної рѣчницѣ) уклонствованія и зѳорганизованія буковинского священства ѳтбуло ся торжество въ гр. вост. катедральной церкви черновецкой послѣ слѣдующого порядку: Въ Суботу 1. лат. Мая: о 8. год. вечеромъ початокъ молебень при надъзвычайномъ освѣтленю церкви. Въ недѣлю 2. Мая: о 9. год. передъ полуд. торжественна литургія; о 10½ год. торжественна проповѣдь; о 11. год. доксологія. Въ понедѣлокъ 3. Мая о 8½ год. передъ пол. торжественна литургія, о 10. год. торжественне богослуженье за упокой душѣ Ихъ Величествъ: Цѣсаревои Маріѣ Тересѣ, Цѣсаря Іосифа П., Цѣсаря Леопольда П., Цѣсаря Франца І., Цѣсаря Фердинанда и за упокойныхъ ся Ерархѣвъ.

(Д-ръ В. Волянъ), проф. унив. ѳтримавъ ѳтъ російского Царя орденъ св. Станислава за безкорыстне лѣченье російскихъ подданныхъ.

(Вл. О. Николай Гакманъ) ѳбходивъ минувшого мѣсяця 80. рѣчницю своего жита.

(Зелѣзница) Долины — Тусла — Добай — Тимканъ ѳтворена торжественно министромъ Калаемъ и головою доводящимъ Аннелемъ.

(Згорѣло Лиско) мѣстечко въ Галичинѣ 10 днѣвъ пѣзднѣйше якъ Стрый. Въ 3 годинахъ згорѣло, 240 дѣмовъ; шкода выноситъ на 300.000 зол. Президія намѣстництва выслала заразъ 1000 зол. на запомогу погорѣльцѣвъ въ першихъ потребахъ.

(П. почтмайстеръ) въ Ставчанахъ не хоче принимати листѣвъ съ рускимъ надписомъ. Звертаемо на се увагу ц. к. дирекціѣ почтовой.

(Министеръ просвѣты дръ Гаучъ ѣздивъ недавно на инспекцію мужеской и женской семинаріѣ учительской до Линцу. — Вѣсть, що п. министеръ пріѣде и до Черновецъ, все ще удержусъ ся.

(Именованія): Министеръ просвѣты и вѣроисповѣданъ дръ П. Гаучъ именованъ тайнымъ совѣтникомъ. — Податковый инспекторъ. Ад. Гофманъ име-

нованій подат. надінспекторомъ для Буковины. — Почтові практиканты: Леонъ Гингольдъ и Іосифъ Чайкель іменовані почтовими асистентами а Ал. Лукавецкій и Ис. Есіанъ іменовані почтовими практикантами въ Чернівцяхъ.

(Конкурсъ) на мѣстце почт. експедіента въ Букшоѣ. Подавати належить до 13. с. м.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Агасверъ.

И засудили такіи судъ,
Абы на хрестъ его роспяти.
Вмывае руки панъ Пилатій,
А вни на ту жасну Голготу
Опередъ себе Го женуть,
Та не Пилатія, а Спаса,
Господного Сына!....
Не здужас безталанный,
Не стало вже силы,
И сѣвъ хвилѣку припочити
На лавѣ пѣдъ хатовъ,
Пѣдъ Агасвера се хатовъ...
Шевлюга-жъ проклятый
Его и тругивъ зъ свои лавы...
«Рушай, бунтовнику!
На Голготѣ припочинешъ;
Уже не далеко!»

Тогда Сынъ Божій му прорѣкъ:
«Я иду, Агасвере, вмирати;
А ты, ты жій а жій, проклятый,
Проклятъ скитай ся ты по вѣкъ,
Ажъ доки я во время оно
Не зѣйду судіевъ закону!» —
И ходить онъ скитаючись
До нынѣ по свѣтѣ,
И звать его вѣчнымиъ жидомъ...
А ти его дѣти
Розложили магазины,
Шиньки, склены, лавы,
Такъ и ловять нашъ душѣ
У сѣти лукавій. —
И доки муть ще ловити? —
Доки-сь не пробудимъ,
Доки сонечка просвѣты
Уникати будемъ.

Ю. Федьковичъ.

Иванъ та панъ.

(Народна поговорка написавъ Павло Маланичъ)

Бхали панъ та Иванъ разъ по при великомъ болотѣ. Куды окомъ верегчи — туды и сюды болото — лишь дорога по при него веде. Отъ давна люди говорили, що въ томъ болотѣ сидитъ анцихристъ. Яцко Запотѣчний навѣтъ присягавъ, що въ ночи видѣвъ, якъ

чортъ выскѣривши зубы лапавъ жабы по томъ болотѣ. А Таратоновъ Кутернозѣ схопивъ разъ шапку, та ажъ на середѣ болота занѣсь. Я самъ другого дня видѣвъ, якъ дѣдько въ той шапцѣ ходивъ. Зъ мене стягнувъ одинъ чобѣтъ — та захавъ свои обѣ лабы — та полѣзъ у болото. Чобѣтъ влѣзъ у болото, а онъ и рушити ся не мѣгъ тай выскочивъ зъ него. Якъ ся потѣмъ розлѣстивъ — якъ кинувъ до горы — то чобѣтиско двѣ недѣлѣ летѣвъ тамъ а двѣ ѳтамъ. Чортъ не хотѣвъ, щобъ онъ бувъ на землѣ — та повѣсивъ го на волосѣ коньскѣмъ на хмарѣ. Чобѣтъ намокъ, та якъ зачавъ волосѣ натягати ажъ зновъ до землѣ дѣстававъ. Чортъ замотавъ его на корчи, тамъ до нынѣ висить; хто не вѣритъ — най иде та подивитъ ся.

Бдутъ они коло болота — а анцихристъ выскакуе; Господи! Такий страшный, що и увѣрити годѣ. Роги — якъ два ожоги зелѣзны — якъ голка на концѣ. Зубы якъ копачѣ такожъ зелѣзны, а зъ писка сарчить огонь, ажъ бухае... Ноги якъ жердки, а одна крива. Пазурѣ зъ на локоть довгѣ, ажъ блищать, хвѣстъ на двацять сяжнѣвъ. — Ставъ передъ коньми та якъ зареготавъ ся, може на сто миль чути.

— Говъ — каже — не пуцу!

— Пусти! — каже Иванъ.

— Нѣ — не пуцу! — каже анцихриста.

— Ай пусти! —

— Такѣй не пуцу. —

— Пусти поки-мъ добрый — каже Иванъ — а конѣ мало не попроривають ся, такъ рвутъ ся.

— Ой не пуцу! —

— Пусти, кажу ти, спустивъ бысь духа! —

Ха, ха, ха! — зареготавъ ся чортѣка та каже: Ты спустишь съ тымъ другимъ, що съ тобовъ ѣде — нѣмъ рушишь.

А чортъ бы ты взявъ — каже Иванъ злѣсно та моргъ хильцемъ на пана. Панъ лишь трохи тенный, завинувъ ся въ бунду та ще трохи дыхае.

Сгомось! Вы спите? А встаньте-жъ та возьмѣтъ кропило зъ священновъ водовъ! А дивѣтъ, якъсь бѣда, — некъ би ѣи та осина — стала передъ коньми та не пускае.

Панъ осмѣливъ ся — пригадавши собѣ, що чортъ наибѣльше свяченой воды боить ся та каже:

— Заразъ, заразъ. —

Чортъ якъ почувъ про пона, кропило, та свячену воду, якъ пѣде въ болото — лишь за нимъ забулъ-котѣло!

— А видишь, Иване, — каже панъ, — якъ бувъ бы ся я не обѣзавъ — то хотъ бысь бувъ сто лѣтъ стоявъ та вговорювавъ чорта — бувъ бы не пустилъ. —

— Ваша правда — каже Иванъ — а моя лишь шапку бѣльша.

О выставахъ.

II.

Выставки всемірны надто суть дорогѣ, чтобы ихъ частѣйше устроювати, и надто обширны, чтобы въ нихъ

наглядно показати поодинокі галузи людского труда и занятій. Такъ на пр. рільництво, ткацтво, шевство, садоводство згубить ся незамѣтно въ томъ огромѣ всемірної выставки. Щобы тому запобѣгнути, то устроюють менші выставки одной отрасли, на пр. выставку рільництва, особно выставку садоводства, особно рыбъ, выставку промыслову и т. д. Выставки-тѣ, розумѣ ся, интересують лишь людей ѳтповѣдного фаху, но много причиняють ся до поднесеня добробыту въ краю.

Для насъ рільникѡвъ найѳтповѣднѣйшій выставки господарско-промысловій, такі, яку задумали урядити сего року въ Чернівцяхъ. Тожъ если другій краѣ не боять ся миліоновыхъ выдаткѡвъ и страть, а старають ся поднести добробытъ своего народа, то и мы повинні мати стѡлько народнои чести, щобы и себе поднести, и свѣтови показати, що мы народъ живущій, що мы народъ трудолюбивый и стараемъ ся поднести. Если насъ обстоятельства, ворожия и т. д. звели на велику нужду, мы всеми силами повинні дбати, щобы выдвинутись изъ неи. И мы народъ такой, якъ другій, народъ рускій такой, якъ и другій, числитъ ся на миліоны, намъ тоже належитъ ся куть въ свѣтѣ, мѣстце въ ряду другихъ народѡвъ. Не маемъ богатѣвъ, нѣ заможныхъ фабрикантѡвъ, нѣ шляхты: то своими ѳбдными силами, своею вытревалостію старатись мы повинні, щобы насъ другіи народы шановали. Дастъ Богъ дождати до осени, коли буде выставка господарско-ремѣсничча въ Чернівцяхъ, то най нѣхто не ѳттигае ся, а кождый най посылае, що мае у себе наилучше. Господарь, котрый мае яку добру породу зерна, огороднины, або що изъ домашнои приховку, най не боить ся и не сторонить, а чимъ скорше высылае до Чернівцѣвъ. Мае хто садовину добру, грушки, яблока, сливки, агресть, вишнѣ, все то най ѳтсылае въ Чернівцѣ. Ремѣсники: шевцѣ, гончарі, колодѣѣ, ковалѣ, кравцѣ и т. д. най не забудуть, що въ осени сего року есть въ Чернівцяхъ выставка, на котру треба щось пѡслати. Есть корысть изъ выставки для тыхъ, котрі оглядають ю, но велику корысть мають и тѣ честніи господарѣ и ремѣсники, котрі свои плоды, творывыставляють. Честній нашій ремѣсники, замѣсть ѳхати на ярмарки, можуть пѡѳхати на выставку и тутъ товаръ свой збути, а при томъ що нового ѳтповѣдного до ихъ фаху увидѣти. Нашій же господарѣ выставлючіи свои плоды могутъ ѳбмѣнятись съ насѣннемъ и скотиною съ другими выставцами, роздобути для своего господарства щось нового, пожиточного, а остане имъ, такъ и ремѣсникамъ, завсѣгды тая честь и слава, що они не дармуютъ, а трудять ся, щобы поднести свое господарство, свою долю, а черезъ то и добро всего руского народа.

У насъ звычайно думаютъ, що, абы дати щось на выставку, треба чогось надзвычайного, якого на пр. жита съ трома колосками на однѡмъ стеблѣ, скотины съ двома головами, або незвычайно рослои, або карловатон; въ загалѣ думаютъ, що можна лишь щось таке на выставу посылати, що рѣдко коли можна видѣти

въ щоденнѡмъ житю. А тымъ часомъ выставки, на пр. господарскій, або господарско-промысловій, мають на цѣли: показати поступъ въ господарствѣ и промыслѣ, представити ихъ розвѡй, познакомити цѣкавыхъ со всемъ тымъ, що належитъ до господарства и промыслу. Тутъ на пр. увидишь розличного рода сѣчкариѣ. У тебе дома есть звычайна сѣчкаря, може еще ѳтъ дѣда-прадѣда, но свѣтъ не стоитъ, а все люди щось нового, лучшего придумуютъ, такъ если ты пѡйдешь на выставку промыслову, то дивишь ся, а тамъ въ кутику стоятъ сѣчкариѣ; оглядаешь все, пробуешь, властитель ихъ, чи майстеръ, чи тамъ хто, показуе тобѣ и поясняе, чого не розумѣешь. На выставцѣ можешь самъ переконатись, котра сѣчкаря лучша, котрою спѡриѣйше иде робота, котра скоро, а котра не такъ легко дае посповатись, котру можна легче и таньше направити, если що поспеу ся. Въ загалѣ, на мѣстци, на выставцѣ переконаешь ся о всемъ що до сѣчкариѣ, о чѡмъ ты знавъ або не знавъ, а если маешь намѣренье купити собѣ яку сѣчкарю, то не будешь уже спускатись на добре слово знакомыхъ людей, чи майстра, но наилучше самъ выпрактикуешь.

То само, що мы сказали що до сѣчкариѣвъ, то дасть сказатись о плугахъ, ралахъ, въ загалѣ о всехъ снарядахъ господарскихъ домашнихъ, кухонныхъ и т. д. Все, що находить ся въ хатѣ, въ господарствѣ, въ стайни, на оборѣ, въ шпихлѣрѣ, — все то найдешь на выставкахъ, все можешь видѣти, порѡвнати одно съ другимъ, выпрактиковати, вымѣрковати, а що наилучше тобѣ подобае ся, то собѣ такой на выставцѣ купити, або если то не есть на продажъ, таке саме купити, придбати для себе.

Тутъ на выставцѣ увидишь розличну породу худобы. Такъ если ты пѡйдешь на пр. межі коровы и волю, то довѣдаешь ся, котрый рѡдъ лучшій, крѣпшій до работы, котрый лучшій до дою, котрый лучшій на кормъ и продажу. Пересвѣдчишь ся, у кого и де котрый рѡдъ находить ся и собѣ можешь таку худобину розвести, якои тобѣ треба и яка тобѣ наилучше подобае ся.

То, що мы тутъ сказали о худобинѣ, то само можна сказати о другѡмъ домашнѡмъ скотѣ и о домашнѡй птичинѣ. Лишь самі добрі, пожиточніи породы повиненъ господаръ плекати, а котра порода до чого придае ся, котра корыстнѣйша, то наилучше порѡвнаешь и оглянешь лишь на выставцѣ.

Хочешь собѣ розвести садокъ, ѳдешь на такую господарско-промыслову выставку, а тамъ найдешь розличного рода садовину-деревину, выбираешь собѣ такой роды, котрі думаешь наилучшіи, якихъ тобѣ треба: чи пѡздныхъ, чи раннихъ, чи зимовыхъ, — перевѣдуешь ся, котрі роды не гниютъ такъ скоро, котрі лучшій на покушь, а котрі лучше зародятъ, котрі бѡльше вытревали и менше потребуютъ заходу и уваги, словомъ: довѣдаешь ся всего, що тобѣ знати треба до того, щобы хорошій садъ розвести.

Правда и то, що, если хто хоче розвести собѣ яку добру породу домашнои скотины, чи купити собѣ

сѣчкарю, або якій другій добрый господарскій снарядь, потребує впередь выдати якійсь крейцарь. Но если розважимъ то, що за пожитокъ зъ того, кѣлько то часу и непотрѣбныхъ выдаткѣвъ черезъ то заощадити собѣ можна; тѣ грошѣ скоро съ накладомъ намъ вернутъ ся.

Отъ такій то пожитокъ изъ промыслово-господарскихъ выставокъ для господарѣвъ. Каждый, хто бувъ на выставѣ хоть разъ, не жалує того. Якъ видите, выставки такій мають велике значенъе.

НОВІ КНИЖКИ.

«Библиотеки для молодежи» вийшла уже книжочка 4. и мѣститъ въ собѣ: 1.) «Цѣсарь Іосифъ II. (съ образкомъ), 2.) «Наймилый цвѣтки» (оповѣданъе Гр. Никоревича), 3.) «Саранча» (пѣснь Бремена приладивъ В. Лукичъ, съ образкомъ), 4.) «Лисичка-сестричка и вовкъ-панебратъ» (байка), 5.) «Бѣдный осель» (байка стихомъ Д. Млаки), 6.) «Якъ ѣздять по водѣ» (съ образкомъ).

Хто бы хотѣвъ получить «Библиотеку для молодежи» на показъ, най напише карту до администратора издавництва п. Гр. Никоревича учителя въ Черновцахъ, улица Седмоградска. За се не платитъ ся нѣчого. Кому сподобає ся «Библиотека», той пошле предплату на ню, а кому нѣ той, зверне еи.

Свѣтлѣ Редакціѣ рускихъ газетъ зволютъ повторити сю оповѣстку, чей знайдуть ся на широкой Руси ще родичѣ, що дбають о просвѣту и выхованъе своихъ дѣтей и не залишитъ познакомитись съ одинокимъ періодичнымъ выданъемъ для рускои молодѣжи.

Знаменитого выдана: Рускои историчнои Библиотеки подъ редакцію Олександра Барвѣньского вийшовъ вже томъ III. Книжій періодъ Украины-Руси до смерти Володимира Мономаха. Д. Иловайского. т. I. цѣна 1 зол. 60 кр.

Рускои Историчнои Библиотеки можна ще Т. I. и II. набути по цѣнѣ передплатной у п. Ол. Барвѣньского въ Тернополи лише до выходу III. и IV. тому, а именно съ пересылкою franco по 1 зол. 25 кр. рекомендовано по 1 зол. 35 кр.

Неутомимый нашъ просвѣтній товариства «Просвѣта» и «Общество им. Мих. Качковского» выдали зновъ 2 книжочкѣ, а то:

Праведный Товия, после святого писма старого завета розказавъ К. С. зъ-подъ Бельза, коштомъ и заходомъ тов. «Просвѣта» на 36 сторонахъ. Цѣна только 8 кр.

Изданий общ. им. М. Качковского ч. 125: Поученіе о земледѣльствѣ. Часть II. О управѣ конюшинъ. Для малыхъ господарѣвъ написавъ Іоаннъ Гавришкевичъ. 50 сторѣнь, цѣна 10 кр.

СПИСЪ КНИЖОКЪ

призначеныхъ на преміѣ для п. т. пренумерантовъ, що надѣслали цѣлорѣчну предплату на «Буковину».

1.) Голосъ до народа. Книжочка для поученія, посвященная русскому народу на Буковинѣ буковинско-русскими академиками въ Вѣдн. — Цѣна 10 кр.

2.) Днѣстровый Кручѣ. Повѣсть изъ русского жита народного на Буковинѣ. Написавъ Осипъ Федьковичъ. — Цѣна 10 кр.

3.) Ч. 2. Изданий наукового общества «Русская Бесѣда» въ Черновцахъ годъ 1879. — Цѣна 10 кр.

4.) Наука читанія и писанія въ первомъ разѣ школьникомъ. Пособіе для учителей и кандидатовъ учительства составилъ на подставѣ своего букваря Ем. Ал. Поповичъ, старшій учитель въ Монастирську. — Цѣна 40 кр.

5.) Родный мѣста. Чтеніе для дѣтей. А. В. Щенкевой. Выпускъ I. Цѣна 15 кр., Выпускъ II. Цѣна 15 кр.

6.) Руская языкоучебная книжка для нижней спетени австрійско-русскихъ народныхъ школъ. Составили: Ив. Авкс. Глѣбовицкій, п. к. проф. учит. семинарии, Николай Шкурганъ, п. к. учитель школы упражненій и Ем. Ал. Поповичъ, управитель городской школы при дворцѣ жел. дороги. — Цѣна 20 кр.

7.) Буковинскій Календаръ выданъ «Рускою Бесѣдою» въ Черновцахъ отъ року 1874. ажъ до 1885. по 10 кр. за одинъ календаръ.

8.) Маруся и салдатскій патреть. Повѣсти Григорія Квѣтки (Основяненка) — Цѣна 50 кр.

9.) Буковинскій Календаръ на рокъ 1886. Цѣна 50 кр.

П. Т. пренумеранты зволютъ изъ сихъ книжокъ vybrати собѣ до вподобы за цѣну 50 кр. и написати намъ, котрі книжки собѣ желаютъ, а мы ихъ сейчасъ вышлемо. Панове предплатителѣ могутъ такожъ получить «Альманахъ» Союза замѣсть по 1 зол. 50 кр., за знижену цѣну 1 зол. —

Хто бы желавъ больше книжокъ якъ за 50 кр. зволить надвышку прислати. —

Хто изъ прочихъ пренумерантовъ «Буковины» довершитъ до конца русского мѣсяца Мая цѣлорѣчну предплату, має такожъ право зажелати книжочки призначені на премію.

Администрація

„Буковины“

Черновѣцъ, улица Лилійна, ч. 29. — 1. поверхъ

»Буковина« выходить

1. (13.) и 16. (28.) каждого мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:

на цѣлый рѣкъ 3 зол. — кр.

» пѣвъ року 1 » 50 »

» третину » 1 » — »

» Поодинокі числа 15 кр. »

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-

СТРАЦІЯ »Буковины« зна-
ходить ся въ Чернівцяхъ
(улиця Липіна ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ

обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Сепаратизмъ Русинѣвъ.

Ученій, занимаючій ся розслѣдженіемъ и позна-
ніемъ исторіѣ, мовы, культуры и инныхъ прикметъ
рѣжныхъ народѣвъ, заняли ся и познаніемъ Русинѣвъ,
але лише тыхъ, котрі на себе звернули увагу яко на-
родъ живучій, яко народъ, що має значеніе и повагу
у сусѣдственности его окруженій.

О Русинахъ за кордономъ знае вже широкій свѣтъ,
такъ само и о Русинахъ галицкихъ и угорскихъ, — а
о насъ буковинскихъ Русинахъ нѣхто нѣчого не знае!
А знаете чому? — Бо мы сами не знаемо, що мы Ру-
синами! Слытайте ся нашего селянина, що онъ? —
Онъ скаже: Я Волохъ. — Онъ мѣшае народнѣсть съ
религією! Але бо и декотрі зъ нашихъ свѣтлѣйшихъ
людей не мають ясного понятія о народности и рели-
гіѣ, такъ що на Буковинѣ и. пр. Русинъ гр. кат. об-
ряду въ очахъ православного Русина уходитъ за чу-
жого, майже такъ чужого якъ Нѣмецъ, або хотя якъ
иншій Славянинъ: Полякъ або Чехъ.

Волохъ же, тому именно що онъ православный,
уважае ся зъ нашей стороны певно за близшого и рѣд-
нѣйшого, якъ Русинъ-Уніята!

А чому? — Бо маемо при національныхъ пыта-
нияхъ завсѣгда религію на думцѣ и то насъ такъ пу-
тае, що не можемо ясно о нашѣй народности подума-
ти, не можемо яко рускій народъ напередъ ступити и
спиняемо несвѣдомі самыхъ себе національный и куль-
турный нашъ развѣй. —

Хибно насъ розумѣе той, хто думаетъ, що мы на-
шому православію не щирі и що мы може до него
ворожо розположені. Борони Боже! Мы непохитно сто-
имо при православію и не маемо причины его цурати
ся! впрочѣмъ переважна часть (бѣльше якъ 15 миліо-
нѣвъ Русинѣвъ,) православна. Але мы можемо и мусимо
бути при тѣмъ и добрыми, щирыми и свѣдомыми своей
народности Русинами!

Мы мусимо разъ на завше покинути нашъ смѣш-
ный и для насъ такъ погубный сепаратизмъ, рады ко-
трого мы въ закутку и ѣдѣльно до теперъ жили, якъ

якась нова, себѣ то якась «буковинская нація», и му-
симъ починати жити якобы однимъ духомъ и однимъ
тѣломъ съ прочимъ рускимъ народомъ.

Такъ поступаютъ себѣ всѣ инніе народы, мѣжь
которыми суть всякіе вѣроисповѣданія, народы якъ и.
пр. Нѣмцы, Лужичане, а найбы и саміе Волохи!

Католицкій Нѣмецъ чи Лужичанъ держитъ ся
крѣпко своей вѣры, але черезъ то не, позирае зъ коса
на своего протестантского брата, противно, иде nero-
зрывно рука въ руку съ нимъ во всѣхъ народныхъ
справахъ.

Може иначе поступаютъ себѣ такіе наши сосѣ-
ды, буковинскіе Волохи? Они хотая такожь такіе пра-
вославныи якъ мы, въ народныхъ справахъ не держатъ
съ нами — бо они иншій щепъ, а мы себѣ иншій, они
Романе, а мы Славяне — але за то держатъ завзято
и непохитно съ Волохами зъ Семигороду и зъ Руму-
ніѣ, хотая тѣи зъ Семиграду суть такими уніятами,
якъ Русины галицкіе.

Верѣмъ себѣ отже хотаябы самыхъ Волоховъ за
примѣръ и киньмо объ землю нашу смѣшний сепара-
тизмъ и заманифестуємо ся словомъ и дѣломъ яко не-
розрывна часть великого народа руского и возьмѣмъ
въ духовѣмъ житію руского народа живу и горячу
участъ!

Вороги руского имени и въ загалѣ Славяньства
суть тѣи, що будь подшентами, будь грозьбами намъ
говорять, щобы мы, кѣлько мога, ѣтгягали ся ѣтъ зно-
шенъ съ галицкими Русинами, бо тѣи, чатуютъ лише
на наше православіе! Такъ намъ говорятъ Румуниза-
торы, а сами и на далѣ съ своими волоскими Уніята-
ми зъ Семигороду якъ наилучше жѣють и смѣють ся
тихцемъ зъ насъ, що мы такіе — какѣмъ — быстро-
умный, покѣрно слухати ихъ намовы!

Най отже себѣ, хто хоче, грозить кѣлько хоче, а
мы не жѣймо особнякомъ, якъ до теперъ, але полю-
бивши горячо свою мову и свою руску родину, тру-
дѣмъ ся и мы сѣльно съ нашими братьями поза Бу-
ковиною, во благо всѣхъ Русинѣвъ въ загалѣ, а нашо-
го въ особенноти, а не во благо нашихъ завзятыхъ
противникѣвъ!

Рада державна.

На засіданню дня 5. мая н. ст. президент Смолька згадав пок. пос. Гопена, а оттакъ ново-выбранный пос. зъ Кракова, Михальскій, складавъ приреченье. — Мин. финансовъ предложивъ замкненіе рахунковъ за р. 1883, а оттакъ 1) проектъ закона о продовженіи привилегій для австро-угорск. банку; 2) маючу заключити ся умову краѣвъ долитавскихъ съ правительствомъ угорскимъ въ справѣ 80-миліонного довгу австро-угорск. банку; 3) нову умову министра финансовъ съ австро-угорскимъ банкомъ въ справѣ довгу 50-миліонного; на послѣдокъ проектъ закона о оподаткованію цукру. — Мин. торговлѣ предложило: 1) законъ дозволяющій продовженіе мытово-торгovelного союза съ краями угорской короны и 2) зміну закона зъ 1882 р. о загальнихъ тарифахъ мытовыхъ. — Потомъ зверификовано выборы, межі иними такожъ и пословъ о. Мандычевского, — Рапалорта и Зотты, що отбуло ся зовсімъ спокійно безъ всякой дискусіѣ; опісля реферували: 1) Крайцигъ о петиціи одной рады повѣтвой зъ Чехъ въ справѣ политичного призову на заключеніе супружества, 2) о. Озаркевичъ и Свѣжій о петиціяхъ зъ Галичины.

На засіданню 7. мая трактовано слѣдущі справи: 1) перше читаніе предложенія правительственного о тарифахъ мытовыхъ; 2) перше читаніе предложенія о мытово-торгovelномъ союзѣ съ угорщиною; 3) справозданіе о ухвалѣ палаты пановъ въ справѣ фидейкомису бар. Василька; 4) кредитъ додатковій для министерства дѣлъ внутрѣшнихъ на 1886 р.; 5) будову будынкв почтовыхъ и телеграфичныхъ въ Львовѣ, Краковѣ и Чернівцяхъ; 6) отписаніе податку грунтового при шкодахъ элементарныхъ, и т. д. Потомъ наступило 1) справозданіе о петиціяхъ поодинокихъ лицъ, 2) перше читаніе повелѣ мытовой, котру на внесеніе Грохольского отослано до комисіѣ мытовой маючої скріпити ся еще 12 членами; на внесеніе Грохольского зложено такожъ зъ порядку дневного перше читаніе предложенія правительства о продовженіи мытово-торгovelного союза съ Угорщиною; 3) справозданіе комисіѣ бюджетовой въ справѣ будынкв почтовыхъ и телеграфичныхъ, въ котрій справѣ пос. Томащукъ противъ 1. и 2. §§. сего предложенія говоривъ и съ своими товаришами такожъ и голосовавъ, сей законъ однако въ другомъ читаніи принятъ; 4) справозданіе комисіѣ правничой о наслѣдкахъ и оспоримости рѣшенія о отшкодованіи черезъ власти войсковы въ дорожѣ административной, надъ котрымъ закономъ палата до спеціальной дебаты перейти постановила.

На засіданню 11. мая стояло на порядку дневномъ: 1) выбѣръ секретаря на мѣсце пос. Нича; 2) выбѣръ до поодинокихъ комисій на мѣсце пословъ Пахера, Гопена и Скеного, 3) трете читаніе закона о будовляхъ почтовыхъ и телеграфичныхъ; 4) продовженіе порядку дневного зъ попередного засіданія; 5) справозданіе комисіѣ податковой о отписаніи по-

датку грунтового по причинѣ шкодъ элементарныхъ, 6) справозданіе комисіѣ податковой о петиціяхъ; 7) друге читаніе закона о забезпеченіи на случай калѣцтва. Справу пос. Енгля, обжалованого о образѣ чести, передано комисіѣ для ненарушимости посольской. Принятъ законъ о будовѣ домовъ для дирекцій почтъ и телеграфовъ безъ дискусіѣ. На внесеніе пос. Ригера справу о мытово-торгovelномъ союзѣ передано окремой комисіи, маючої выбрати ся зъ 45 членовъ. Законъ о супротивленіи рѣшеніямъ властей войсковыхъ принятъ въ другомъ читаніи. Пос. Мечничъ здававъ справу о отписаніи податку на случай нещастъ элементарныхъ.

На засіданню, дня 13. мая, отбувъ ся выбѣръ до комисіѣ уговорной. Опісля наступила дальша дебата надъ опустомъ податку на случай шкодъ элементарныхъ, и принятъ въ третомъ читаніи законъ о оспоримости рѣшенія властей войсковыхъ въ дорожѣ административной. На послѣдокъ приступлено до генеральной дебаты о опустѣ податку грунтового.

На засіданню, дня 14. мая, отбувала ся спеціальная дебата надъ закономъ о опустѣ податковомъ, по причинѣ ушкодження доходу въ натурѣ черезъ нещастія элементарны, якъ н. пр. градомъ, водою або огнемъ, знищеніемъ лѣса черезъ розмножившій ся въ нѣмъ шкодливій комахъ, якоже морозомъ, посухою, зливою въ жнива, шкодою отъ комахъ и мышей и отъ гриба на виноградѣ. Комисія предложила була, щобы въ даномъ разѣ министеръ финансовъ мавъ право дозволити, абы сей законъ бувъ подставою до отписанія податку въ отповѣдной мѣрѣ до шкоды, но пос. Цалингеръ жадавъ, щобы законъ ставъ ся обовязкомъ для властей, а не щобы все зависѣло отъ ласки министра финансовъ; пос. Чайковскій домагавъ ся, щобы въ законѣ взглядено больше властителейъ большихъ посѣлостей. (А чому не всѣхъ рѣвно? — Ред.). При голосованіи принятъ внесеніе Цалингера 144 голосами противъ 111, черезъ що отпало внесеніе Чайковского.

На засіданню комисіѣ бюджетовой, дня 12. мая предложивъ пос. Бречекъ проектъ закона о додатку службовомъ для сундентовъ, послѣ которого тѣмъ мали бы побирати въ Вѣднѣ по 900 зол. (теперь 720 зол.), въ инныхъ же мѣсяцяхъ по 750 зол. (до теперь 600 зол.) и по 2 пятидѣтній додатки, въ котрій справѣ розводивъ ся мин. Гаучъ широко и съ прихильностію, но засіданіе закрыто безъ нѣякого ще рѣшенія.

Справа селяньска въ парламентѣ. Дня 8. мая отбуло ся засіданіе парламентарной комисіѣ для права о батьковщинѣ (Höferecht) подѣ проводомъ кн. Шварценберга и въ притомности министра рѣльництва гр. Фалькенгайна, при чѣмъ розпочала ся генеральная дебата надъ заведеніемъ окремыхъ приписовъ о подѣлѣ грунтовъ селяньскихъ середной величины на случай наслѣдства.

Законъ о ополченіи приняла угорска палата послѣвъ вже въ третѣмъ читаніи; зрѣла однакожь ще двѣ поправки: 1) що заслужені офицеры загальнаго ополченія можуть задержати и по розпущенію ополченія свого рангу, а 2) офицерами загальнаго ополченія въ краяхъ угорскихъ можуть бути лишъ обыватели тыхъ краѣвъ.

ДОПИСИ.

(Зъ Путиловскаго повѣту. Похоронѣ.) Въ недѣлю 23. рускаго Марта померла въ селѣ Кисилицяхъ жена Семена Дронька. Дронькъ по звичаю давъ на позовѣнне; но Кисилицѣвскій парохъ о. Брага не позволивъ по души звонити, доки мужъ покойной не закутавъ его такъ, якъ онъ самъ хотѣвъ. Въ понедѣлокъ надъ вечеромъ поѣшовъ панотець съ даскаломъ до Семена Дронька, чтобы отправити панахиду и обночовати ся а на другій день раненько тѣло помершое до св. церкви приставити, абы подъ часъ службы божой въ св. церквѣ лежало. — Коли прійшовъ о. Брага съ даскаломъ до Семена Дронька, той угостивъ ихъ, и.... о. забули на панахиду и св. евангеліе, за то насварили и выбили даскала и наробили много колотнѣ коло тѣла умершое. Передъ днемъ поѣшовъ о. духовный до клѣти (коморы) спати. — Въторокъ 25. Марта на св. благовѣщеніе пресвятой Богородицѣ, коли по всѣхъ церквахъ звонили и отправляло ся набоженство, въ Кисилицяхъ було тихо и глухо; бо о. вмѣсто съ тѣломъ сѣшнати до церкви розпочали съ даскаломъ на ново сварку, що не хотѣвъ забрати коцы, на котрыхъ о. духовный спали и котрыми ся вкрывали, и такъ дороговъ ажъ до церкви вмѣсто обряду похороннаго вели — сварку. Много народа сопровожало помершу до вѣчнаго снукою, но еще больше народа зобрало ся коло церкви. — По девятѣй годинѣ рано припровадили тѣло помершое до церкви. Но къ сожалѣнію замѣсть набоженства и службы божой було чути въ церквѣ лишъ гомѣнь и сварку о. духовнаго на даскала и на мужа помершое. По довѣй сварцѣ выйшовъ о. духовный изъ церкви и поѣшовъ до дому. Люди стали позирати одинъ на другого, що се ся дѣе, и по малыхъ шепотахъ повыходили изъ церкви. Паламаръ погасивъ свѣтло и замкнувъ тѣло саме въ церквѣ. Мужъ помершое розплакавъ ся изъ жалу, що его берутъ на кенки, потѣмъ накрывъ коло церкви стѣвъ и запросивъ собранихъ христіянъ до команди, розумѣть ся, що не обѣшло ся безъ смердячей браги. Около полудня вернувъ ся о. Брага до церкви и пославъ по Кисилицѣвскаго оглядчика помершихъ, хотѣ покойна мешкала и померла на Торакѣвскѣмъ готари и була ѣтъ тамтого оглядчика мертвыхъ оглядана. Прійшовъ оглядчикъ Кисилицѣвскій, а о. духовный повелѣвъ еще разъ помершу середъ церкви передъ множествомъ збраного народа оглядати. — Якъ ся то дѣяло, можна собѣ представить,

звѣсивши що люди не були вже тверезі. По огляданю тѣла помершое выйшовъ о. духовный изъ олтаря, даскалъ ѣтчитавъ апостолъ, о. духовный св. евангеліе, потѣмъ ѣтспѣвали оба послѣднее цѣлованіе и вѣчная память, ѣтъ и по ѣтправѣ; за що газда Семень Дронькъ нѣмъ еще въ звѣнь по души ударили мусѣвъ о. Бразѣ корову съ тѣлемъ, двацѣть зол. и джергу въ вартости ѣтъ 12—15 зол. яко додатокъ заплатити; бо о. Брага такъ собѣ запровадивъ, що доки родина помершого не заплатитъ панотця, якъ онъ хоче, то не позволяе и по души позвонити. Таке ся дѣе у насъ.

Селяне Кисилицѣвски самі не знаютъ, що ся съ ними дѣе, бо ледво съ гѣркимъ лихомъ збули ся о. Сименовича, котрый и на саме воскресеніе Господне людей въ церквѣ на остатне машкаривъ и не одного ся набивъ, а тутъ о. Брага о много еще перевысивъ своего попередника.

Такі священники, не суть примѣромъ тверезости, моральности, религійности и просвѣщенія. Дай Боже вытримати, та дай Боже лучшихъ.

(Ѣтъ Редакціѣ). Ѣтъ таке оновѣдали очевидцѣ, селяне Кисилицѣвскі одному изъ другѣвъ нашої газеты въ Вижницѣ. Знаемо мы еще много иншихъ гарныхъ новинокъ, якъ то и такъ збѣднѣлыхъ Гуцулѣвъ здырають, нищать; знаемо и причины, чому все то безкарно проходитъ, та если и сей фактъ не споводе свѣтлу консисторію заняти ся замѣсть румунизаціевъ строгимъ надзоромъ и наказаніемъ тыхъ, що забули на свѣтлѣй свой ѣбовязокъ бути народови учителями и пріятелями, то роспишемъ обширнѣйше, чтобы свѣтъ знавъ, якій у насъ ладъ, та чому православіе упаде.

Борба о руску печатку,

Ѣтъ коли ваша многоцѣнна Газета «Буковина» выходитъ, читаю ю ильню и неразъ дивую ся, що то за великій народъ рускій, якій онъ працовитый, тихій, та щирый, а скѣлько то онъ вороговъ мае. Неразъ думаю, ѣтки ся берутъ тѣ недобрѣжчливі люди, що хотѣть якъ не цѣлому народови то бѣдай хочъ рускому мужикови, якъ то кажутъ, свѣтъ дошками забити, чтобы онъ сонця праведнаго не видѣвъ, и нѣчого не знавъ, нѣчого не бажавъ, а темнымъ, непросвѣченнымъ живѣ и мовѣ та скотина умиравъ. — Чоловѣкъ але не скотина, онъ сотворенный по образу и подобію Божому, чомужъ бы онъ не мавъ нѣчого не знати, нѣчого не бажати и темнымъ бути? Та ба, суть люди, котрымъ не на руку, чтобы рускій мужикъ учивъ ся, прозрѣвъ и разуму набравъ, тому то и они переслѣдуютъ тыхъ, котры мужикѣвъ просвѣчаютъ. —

Такъ выслушайте одинъ случай зъ нашихъ гѣръ, котрый вамъ описати хочу. Село Букшое и Фрасинъ становлять одну парохію, де ѣтъ довшого часу о. Туминскій — зъ роду Русинъ, а теперъ Румунъ — парохомъ е. Въ селѣ Букшое народъ мѣшанный; суть тамъ въ

большой части Румыны, но суть и Русины; въ селѣ Фрасинѣ же мешкають самі только Русины. Обѣ сѣ громады мають спольну школу, де до недавна п. Поповичукъ учителемъ бувъ. Сей учитель бувъ щирымъ Русиномъ, и, якъ каждый Русинъ, справедливый чоловікъ; учивъ онъ дѣтей якъ русскихъ такъ и румынскихъ на ихъ рѣднѣмъ языкѣ належито, а по при то бувъ для тамошнихъ людей щирымъ порадиномъ въ клопотахъ, за що его люди дуже любили. Въ послѣднихъ часахъ, коли Русины на Буковинѣ на ново ѳтжили и свою пытому мову илекати почали, не остались и селяне зъ Фрасина позаду, но показали, що и они своєю милозвучною мовою рускою дорожать. Начальникъ Фрасинской громады казавъ навѣтъ для уряду громадского зрѣбити руску печатку, чтобы и по томъ пѣзнати, що громада руска. Ся нещастна печатка впа-ла о. Тушиньскому якъ соль въ очи. — Не мѣгъ онъ навѣтъ и спати черезъ печатку и думавъ лишь, якъ бы ея усунути. Дворникъ и учитель, сказали явно, що они того не зрѣбятъ, бо громада Фрасинѣ руске село, а урядъ сѣльскій має право въ краевѣмъ рускомъ языкѣ до урядѣвъ писати, отже и руску печатку мати. —

Се огѣрчило о. Тушинь-escula и они почали на учителю п. Поповичукови мстити ся.

Не минуло багато часу, а панотець, якъ розказують, зачали до рѣжныхъ властей на учителя писати. Богъ знае що. Неразъ такѣ писали, що може и сами не розумѣли, але имъ ходило о то, абы позбути ся твердого Русина; ба панотець мали въ консисторіѣ хвалити ся, що они не допускають, абы Русины зъ своимъ языкомъ верхъ брали. Они були бы ся и на дворнику за печатку помстили — ба коли не змогли; бо честный дворникъ велику силу нынѣ має. И такъ провадили панотчикъ войну съ начальникомъ и учителемъ безъ перестанку, ажъ народолюбцеви учителеви паскучило ся зносити переслѣдованя зъ стороны о. Тушиньского и онъ перенѣсь ся зъ Фрасина въ черновецкій повѣтъ. —

Чусмо що начальникъ Фрасинскій съ цѣлою громадою обставъ при своѣмъ и уживають все ще руску печатку, а о. Тушинскій зѣбавъ протопопомъ.

Богу дяковати, що дѣстали вже панотець червоный поясъ, чей теперь оставлять насъ въ супокою.

Ѳтъ Редакціѣ. Записуючи славне дѣло, яке вчинила честна громада Фрасинѣ, ѳтдаемо честь и похвалу си и пану начальникови. Надѣємо ся такожъ, що за примѣромъ сѣй громады пойдуть и другі, постараются и они о писарѣвъ, котрі умѣють добре по руски, и о рускія печатки громадскі; бо руске письмо наша слава и нашъ скорбъ; вже больше якъ тысячу рѣкъ мають Русины свое власне письмо ѳтъ св. Кирила, нимъ мы повинни дорожити и его не ѳтступно держатись; бо то дорога памятка нашихъ прадѣдовъ. Окрѣмъ того подумайте, панове громада, що то за выгода для васъ буде, если громадскій писарѣ муть писати все по руски, а не якъ то теперь дѣе ся по пѣмечки. Руске письмо прочитае вже одинъ и другій такой зъ васъ

самыхъ громадъ слово въ слово, каждый его зрозумѣ, тай докладно знати буде, на що прибывъ печатку дворникъ, та на що поѣдписала ся громада. По другѣмъ, скоро писати мете всюды по руски, то по руски вамъ и ѳтписовати мусять, и каждый знати буде, яка ѳтповѣдь прійшла, чи добра чи зла, и що на то зрѣбити. По третѣмъ не буде пхати ся въ громады всяка зволючь и дрань, та замѣсть служити щиро громадѣ, ще за вашъ грѣшъ васъ обдирати, якъ то не одинъ пройди-свѣтъ-писарь вже зрѣбивъ. Тогда буде писаремъ рускій чоловікъ, а колись такой вашъ власный дѣти, на що ихъ вже ѳтъ теперь до школы посылати треба. — Тому, панове громада, зѣтрѣтъ зъ печатокъ чужей слова, та скажѣтъ зрѣбити на нихъ надпись руску: «Урядъ громадскій» тамъ а тамъ! Дальше пріймайте на писарѣвъ только такихъ честныхъ людей, котрі знаютъ добре писати всѣ громадскі письма по руски. Кто хоче ѣсти вашего хлѣба, най въ вашу дуду грас!

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Англія. Въ користь предложенія Гладстона, що до ирландского «гомруль» ѳтбували ся сего мѣсяця по цѣлой Англіи числений метинги и зборы либералѣвъ и въ загалѣ признають Гладстону въ сѣй справѣ великій заслуги. Навѣтъ Чемберленъ, такъ великій первѣстно противникъ гомруль для Ирландіѣ, готовъ вже поспирати предложенія Гладстона але подѣ условіемъ, що ирландскій послы позѣстануть въ парламентѣ державнѣмъ. Такожъ дня 10. мая рѣшалася въ лондонской палатѣ послѣвъ судьба ирландской билѣ. Результатъ доси ще не звѣстный; але о сколько можна вносити зъ успособленъ, проявившихъ ся на метингахъ и зъ враженя, яке выкликавъ манифестъ Гладстона, то здае ся, що билѣ перейшла значною бѣльшостію голо-сѣвъ.

Россія. Зъ Петербурга доносятъ, що рухъ революційный выкликавъ велике занепокоєнне межъ асѣма урядниками, котрымъ повѣрена безвѣчностъ царской особы. — Выступленье Франціѣ въ грецкой справѣ уважають въ кругахъ официальныхъ и нео-официальныхъ въ невѣной мѣрѣ за зближенье Франціѣ до Россіѣ. Россія постунае въ грецкой справѣ вразѣ съ другими державами, бо боить ся наразити Грецію на войну и утратити дружбу Туреччинѣ, котра ѣй теперь потрібна противъ Болгаріѣ, супротивъ котрой Россія занала выжидающе становище, въ томъ переконанію, що тамъ колись прійде до внутрѣшного розстрою, и тогда и на Россію прійде пора до дѣланя. — Революціонеры мали поѣдпалити колька сотъ моргѣвъ лѣсовъ коло Ливадіѣ. — Справа министерства финансовъ по поводу безъустанной и острой критики прибрала дуже острый характеръ. — Праса російска напираетъ на правительство, чтобы оно въ справѣ грецкой выступило съ самостояною акцією; бо Австрія и Англія стремятъ до того, чтобы коштомъ Греціѣ узыскати ѳтъ Порты невѣный уступки, понежи по-

пираньемъ политики сихъ державъ она попирає и стремлєня Англії въ Египтъ, а Австрії въ Боснію и Герцеговинѣ. Россія грозитъ война съ Хинами, котріе домагають ся управлїенія границъ и хотѣли бы такожъ вмѣшати ся въ внутрѣнній російскій справы администраційніи.

Нѣмеччина. Дня 4. мая при першомъ читаню церковно-политичного предложенія, выразивъ Виндгорстъ свою и центра радѣсть, що прецінь столиця апостольска и мужъ управляючій державою бажають на серію мира, а кн. Бисмаркъ сказавъ, що куріи римскої, котра перша дала доказъ довѣрія, и онъ хотѣвъ-бы такожъ съ повнимъ довѣріємъ отповѣсти теперѣшному папѣ; зъ становища добра и пожитку для державы онъ просивъ, щобы то предложенє було принято односторонно о въ концї заявивъ, що вѣрнѣе теперѣшному папѣ, котрый бажає мира. — 8. мая въ другомъ читаню се предложенє пруска палата послѣвъ майже безъ дискусіѣ приняла. Польска праса жалуетъ ся теперь, що Римъ опустивъ Поляковъ. — Цѣсарь Вилгельмъ лежить хорый. — Дня 14. мая отбуло ся въ пруск. соймѣ третє читанье антипольского закона школьного, котрый принято болышостию 202 голосѣвъ противъ 136.

Франція. Всѣ офицеры французскіи, котрымъ правительство позволило було перенести ся до Греціи въ цѣли реорганизаціи грецкои арміи, одержали приказъ, здержати ся отъ своєи дѣяльности при реорганизаціи на часъ конфликту.

Испанія. Дня 10. мая открито въ Мадридѣ засьѣданье кортезовъ, т. е. станѣвъ державныхъ. Въ престолной бесѣдѣ королева высказала, що при помочи божьей и кортезовъ забезпечить положенье Испаніи и сподѣває ся, що Испанцѣ будутъ поступати спокойно дорогою поступу и зможуть погостити свободу съ отвѣчною институцією. — Королева породила принца.

Греція. Черезъ нерозвагу министра Деліанниси и черезъ трохи непослѣдный крокъ державъ свронеискихъ Греція попала въ дуже великій клопотъ и безвыходне положенье. Або миръ, або война, мусить рѣшити ся. Войны Греція боить ся, а на миръ не може рѣшити ся и зъ отси та непевиность ситуаціи. Щобы Грецію выбавити зъ клопота, министеръ подавъ ся до димиссіи, котрой однаковъ король зъ першу не пріймивъ, доказуючи, що онъ повиненъ Грецію вывести зъ клопота, въ якѣмъ она находитъ ся. Незвычайне положенье Греціи довело до кризи кабинету. Король пріймивъ димисію Деліанниси, и покликавъ Памихалопулоса до зложенія нового кабинету, котрый але въ остатной хвили отъ того отказавъ ся, такъ що король сю справу далѣи поручити мусѣвъ Вальвасови, котрый склавъ кабинетъ зъ майже исключительно въ свѣтѣ политичномъ доси незвѣстныхъ людей. Флота межинародна розтягнула строгу блокаду доокола грецкого побережа, черезъ що Греція потеряла вже значный страты на доходѣ зъ мыта.

Сербія. Нові выборы до скупщины выпали въ

користь правительства, котре має теперь до розпорядимости 104 голосѣвъ, противъ 44 радикаламъ и 10 зъ фракціи Ристича; въ пять округахъ мають бути ще переведені выборы доповняючіи, котріи по всѣй вѣроятности выпадуть въ користь правительства.

Болгарія. Кн. Александеръ объѣзжаетъ Восточную Румелию, а народъ вытаетъ его всюды съ великимъ одушевленьемъ и радостію. При выборахъ болгарскихъ має теперѣшнее правительство вже рѣшучо запевнену дуже значну болышость; числѣтъ уже на 140 до 150 голосѣвъ, партія же либералѣвъ російского крою числѣтъ лишь на 25 до 30 голосѣвъ, хоть они ѣздятъ по цѣломъ краю и сильно агитуютъ за собою, доказуючи, що теперѣшнее правительство и князь зрадили Болгарію.

Америка. Рухъ социалистичный въ сполученыхъ державахъ проявивъ ся въ послѣднихъ часахъ въ цѣлѣи своей силѣ. Робѣтники домагаючися зболышєня плати и зменшенія часу. Въ мѣстѣ Чикаго на завѣзванье полиціи, щобы розходити ся, кинули на ту же кѣлька бомбъ, котра почала потѣмъ стрѣляти. Отъ бомбъ погинуло 5 полицистѣвъ и богато зѣстало раненыхъ, а полиція ранила около 50 робѣтничѣвъ. — Черезъ рухъ социалистичный забороненный прїѣздъ до сполученыхъ державъ зъ заграницѣ. Въ Нью-Йорку арештовано звѣстного нѣмецкого проводира социалистѣвъ Моста, котрый вже кѣлька разѣвъ сидѣвъ въ вѣзницѣ.

БУКОВИНЬСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

Всѣ черновецкіи товариства рускіи находятъ ся теперь въ домѣ: **улиця лилійна ч. 29, на 1. поверсѣ**, куда всѣ дотычніи письма адресовати належитъ.

«Руска Бесѣда» въ Черновцахъ ухвалила призначити три преміи по 15, 10 и 5 зол., дальшие необмежене число нагородъ состоячихъ въ рѣзныхъ книжкахъ за зѣбранье буковинскихъ русскихъ казокъ, байокъ, пѣсней, проговѣрокъ, приповѣдокъ, загадокъ и примѣрокъ. Ближній вѣдомости о сѣмъ поближе. —

На «Народный Домъ» въ Черновцахъ зложили Черновецкіи «Мурашки» крейцерами 32 + 12 + 26 кр. = 70 кр. «Мурашкамъ» надгороди, Боже! а прочихъ наверни, Боже!

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

Всѣ а всѣ письма дотычачіи нашу газету просимо адресовати по руски: Редакція и Администрація часописи «Буковина» въ Черновцахъ, **улиця лилійна, ч. 29.**

(Министеръ просвѣты) д-ръ Гаучъ зложивъ

еще мѣсяца цвѣтня присягу яко тайный совѣтникъ въ руки Е. Вел. Цѣсаря.

(Невѣжество чи поруга?) Ось якій дивоглядълучило намъ сими днями читати:

«Къ Честній «Рускій Бесѣды» въ Черновцахъ. — «Имѣемъ здѣ прилучены 1 екземпляръ Шиматисма «православной Буковинской Архієпископской Энархіи «за годъ 1886 доставити для употребленія. —

«Отъ архієпископской Консісторіи православной «въ Буковинѣ Черновцы дня 11. (23.) Априля 1886.» „Calinescu“ в. р.

Въ слѣдуючомъ числѣ подамо скѣлька пробъ изъ „Schematisma“ уложенного впр. О. Міроа-омъ Calinescu 1-омъ, а когданимъ Михайломъ Калиновскимъ, зъ чого явствує, якъ сей достойникъ буковиньской Архієпархіѣ при кождій способності обиджає поціональній чувства руского народа.

(Министерство правъ) розпорядило, щобы въ Селятинѣ отворити судъ повѣтовый. Коли сей судъ зѣстане отвореный, еще не знати.

(Въ справѣ наказокъ почтовыхъ) выдало министерство торговлѣ роспорядженъе, що въ краяхъ съ мѣшанымъ населеньемъ, якъ н. пр., въ Чехахъ (отке и въ Галичинѣ або и въ Буковинѣ), де уживають ся наказки почтовой съ написами въ двохъ языкахъ, не перемазовати написи, котрой сторона не уживає, и що такихъ наказокъ не вѣльно на почтахъ пріймати.

(Союзъ австрійскихъ селянъ) ухваливъ на загальномъ зборѣ резолюцію, въ котрій домагає ся перемѣны дотеперѣшного парламенту на раду экономичну, котра выходила-бы зъ загального голосованія. Вызначено депутацію зъ 10 селянъ зо всѣхъ краѣвъ коронныхъ, котра має предложити цѣсарєви згадану резолюцію и просити о змѣну конституціѣ въ згадномъ напрямѣ.

(Въ справѣ розрухѣвъ на Мазурахъ) — якъ доносить „N. fr. Presse“ — буде поставлена въ радѣ державной интерпелляция до правительства, чи звѣстно ему, що було причиною сихъ розрухѣвъ и якими средствами буде можна на будуче зарадити подобнымъ розрухамъ середъ селянства въ Галичинѣ.

(Министерство просвѣты) розпорядило, що учебники и читанки для шкѣлъ народныхъ на будуче лишъ подѣ тымъ условіємъ будуть допущені до шкѣльного ужитку, коли на титуловѣмъ листѣ буде поименована певна особа яко авторъ або яко издавецъ книжки.

(Новій способъ румунизаціѣ?) Въ недѣлю (27) Апрѣля о 9 год. рано позволивъ собѣ канторъ п. Чернауцанъ двохъ Русинѣвъ, ученикѣвъ пѣвчой школы, коло руской страны въ митр. церквѣ поличковати, ба навѣтъ за уха иволосѣе торгати, ажъ оденъ зъ нихъ на голосъ розилакавъ ся. — Въ недѣлю, дня 11. с. м. выкинули румунскій питомца дух. семинаріѣ дотеперѣшного управителя хору, Русина, зъ хорѣвъ архикатедральной церкви, щобы не свѣвалось навѣтъ и «Господи помилуй!» або «Подай Господи!» по руски.

Щожъ то гдєсь дѣєсь въ пѣвчѣй школѣ, та въ духовной семинаріѣ съ бѣдными Русинами, коли такі насильства въ церкви безкарно ѣбувати ся смѣють. Що на се скаже свѣтлый ректоратъ? Що св. консісторія?

(Театеръ п. Бачиньского) давъ въ Понедѣлокъ, 12. с. м. представлєньє на будову руского «Народного дому» въ Черновцахъ. За готовѣсть, и трудъ заслуживъ собѣ п. Бачинскій и его персоналъ, особливоже знаній артистъ рускій п. Гембицкій на подяку. За чистый доходъ 60 зол. въ користъ «Народного Дому» належить ся признательнѣсть славнымъ патріо-

тамъ буковиньскимъ почтившимъ одинокє сєгорѣчне преставлєньє театральнє на благотѣльну цѣль своєю ласкавою — ѣсутностією.

(Въ справѣ выконуванія закона о волоцюгахъ) порѣшило министерство правосудія въ одиномъ случаю, що особа, котра въ якѣмъ мѣсци свого пробуванія не допустила ся нѣякого карыдостойного чину, не може бути выгнана зъ того мѣсци для того, що давиѣйше въ иншѣмъ мѣсци такого чину допустила ся. Такъ само не можна проганяти цѣлой родины, коли лишъ членъ родины допустивъ ся якого карыгѣдного дѣла и зѣставъ за то выгнаний.

(Вѣсть о подорожи Е. Вел. цѣсаря до Босны и Герцоговины) — якъ доносить офиціозна „Pol. Corr.“ зъ автентичного жерела — єсть зовсѣмъ безпѣдставною; въ мѣродайныхъ бо кружкахъ о такой подорожи нѣчого не звѣстно.

(Цѣсарь подтвердивъ законъ), буковиньскимъ соймомъ уложеный, послѣ котрого закону державѣ має право надзырати школу господарску въ Черновцахъ; а другій законъ, послѣ котрого учитель буковинскій увѣльняють ся ѣтъ краєвыхъ, повѣтовыхъ и громадскихъ додаткѣвъ до податкѣвъ ихъ доходѣвъ (платиѣ).

(Судъ громады надъ пѣдпалачемъ.) Въ селѣ Сорокахъ коло Львова стало ся, якъ доносить «Батьківщина», ѣтъ що: Остатними часами бувавъ въ тѣмъ селѣ кѣлька разѣвъ огонь и зничивъ кѣлька селянскихъ загородѣ. Всѣ въ громадѣ указовали на Михайла Козака, знаного ѣтчайдуха, що то ѣнъ пѣдпалює. Въ громадѣ настала велика тревога. Скликано громадску раду, и тутъ повелася бесѣда о тѣмъ, якъ бы можна позбути ся того небезпечного ворога села. На радѣ и въ частныхъ бесѣдахъ обдумано, що наилучше було бы его убити. Дня 5. Мая с. р. засѣли въ коршнѣ войтъ Стефанъ Цорохъ и два поважній радні. Надѣйшовъ Гринько Мыцишинъ, жонатый, молодой, не караний господарь. Войтъ и радній взяли его межѣ себе, почали честовати горѣвкой и пѣдмвляти, щобы пѣдпалачъ ся спасенного для громады дѣла и позбавивъ Михайла Козака житя. Гринько одушевивъ ся тою гадкою, котра здавала ся ему цѣлкомъ разумною; пѣйшовъ до столѣлы своего ѣтчима и забравъ рѣзакъ ѣтъ сѣчкариѣ. Тымчасомъ присяжній Петро Боднаръ сировадивъ пѣдпалача до коршмы. Мыцишинъ чекавъ въ сѣняхъ коршмы, ажъ поки пѣдпалачъ зѣ ѣттамъ не выйде, а коли выйшовъ, ѣнъ пѣйшовъ зъ нимъ разомъ кусєнь дороги и зарубавъ его рѣзакомъ въ правый бѣкъ шиѣ такъ, що пѣдпалачъ сконавъ на мѣсци. Въ селѣ запановала велика радѣсть; всѣ величали ѣтвагу Мыцишина, ажъ небавомъ надѣйшли жандармы и увязнили всѣхъ виноватыхъ тай ѣтставили до суда въ Щирци. Всѣ признали ся. Слѣдство веде ся. — Очеvidно, що чекає ихъ за тоє кара, бо не то войтъ але нѣхто въ свѣтѣ не має права убивати чоловѣка безъ суда. Треба було пѣдозрѣлого ѣтдати до суда, а якъ бы було показало ся, що ѣнъ на правду винєнь, то судъ вже бувъ бы ему не перєпустивъ того безкарно. Теперъ нѣмецкї газєты рознесли заразъ по цѣлѣмъ свѣтѣ вѣсть, якї то мудрі люди въ Сорокахъ!

(Именованія): Министєрь правъ именовавъ Кароля Вахловского и Ант. Невечерила адѣюнктами. —

(Двѣ стипендіѣ) по 50 зол. для двохъ збѣднѣлыхъ черновецкихъ ремѣсникѣвъ або въ недостатку тыхъ же для двохъ бѣдныхъ вдовицъ по ремѣсникахъ християнского вѣроисповѣданія. Одна зъ сихъ стипендіѣй удѣляє ся, 1. лат. Августѣ, а друга 15. лат. Октобра с. р.

(Черновецкій магистратъ) росписуе конкурсъ на стипендіѣ изъ заведенія Стеф. Самбѣрскихъ до 6. лат. Юнія т. р.

(Двѣ стипендіѣ) по 60 зол. для двоихъ бѣдныхъ учениковъ гр. кат. вѣроисповѣданія а то: для одного зъ реальною а другого зъ гимназіѣ въ Черновѣцяхъ. Сѣ стипендіѣ удѣляютъ ся тымъ ученикамъ такъ довго, якъ довго они на выше названныхъ школахъ учить ся будутъ и добрый успѣхи въ науцѣ выкажутъ.

(Одна стипендія) для одного гр. кат. слухателя черновецкого университета. Ся стипендія буде удѣляти ся подѣ такими самыми условіями, якъ другі державній стипендіѣ.

(Конкурсъ) выписанный на учительскій мѣсяцъ. 1. Въ Дубовицяхъ, 2. въ Окиѣ, 3. въ Погорилѣвцѣ, 4. въ Давидовицяхъ, 5. въ Лужанахъ а 6. въ Неполоковцяхъ. Платня 400 зол. языкъ рускій и нѣмецкій при кождой школѣ. Подавати найдальше до 8. лат. Юнія с. р.

(Конкурсъ) выписанный на мѣсяцъ ц. к. Нотаря въ Серетѣ до 17. лат. Юнія с. р.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

КАПИТАНЪ ГУЛЯ.

(Екцизъ.)

Капитана Романа Гулю въ нашомъ селѣ и мала дитина знала; — такій онъ до всѣхъ бувъ добрый, ласкавый, привѣтный. Нѣхто отъ него лихого слова не чувъ: хочъ-бы тамъ що не стало ся, а онъ и водою не замутишь. А вже, що до жовнѣровъ капитанъ бувъ добрый, то и сказати не можна, прямо якъ рѣдний батько. — Не було такого жовнѣра, щобы нарѣкавъ або ремствовавъ на капитана, або яке недобре слово про его мовивъ.

На муштрѣ капитанъ бувъ — и-и! якій строгій! абы хто хочъ на макове зернятко змыливъ, чи ногою не туды взявъ, чи рушницею не такъ клацнувъ, — онъ заразъ запримѣтитъ и вже не пропуститъ, такъ шію намылитъ, що слухаючи жовнѣръ упрѣе, наче въ косо-вицю за ручкою. А то бывало и грѣмне, гукне, часомъ и батька, матѣрь нагадае, та заразъ и отѣйде, пересердитъ ся и байдуке.

Ще бѣльше нѣжъ свою муштру пильновавъ капитанъ, щобы жовнѣры не шкодили селянамъ нѣ въ чому, нѣ въ чому не кривдили ихъ. — Не приведи Господи, щобы хто зъ селянъ оскарживъ ся на жовнѣра! Покличе онъ того жовнѣра и вже такъ его добере словами, що выйде отъ капитана, не битый, не лаяный, а на очахъ слезы: «лекше,» каже, «булобъ менѣ, колибъ капитанъ чи выбити звелѣвъ, чи подѣ арештъ посадивъ.» За тежъ, коли якого жовнѣра яке лихо, чи пригода спѣткае, — капитанъ выручить. Смѣливо йди до него, — дасть онъ раду и порадy и поможе; нѣкому не попуститъ скривдити своего жовнѣра.

Любивъ капитанъ Гуля своихъ садатѣвъ и они-жъ его любили и шанували, Господи! якъ. Не любивъ его хибѣ той, що не знавъ его. Отъ въ нашомъ селѣ не що й довго онъ кватеровавъ, а всѣ мы такъ его любили, що и не сказати! Не стало капитана, — такъ цѣле село ридало; старі и малі голосили.

Чуднымъ побитомъ не стало въ насъ капитана:

де онъ подѣвъ ся, куды зникъ, нѣхто и доси не тямитъ, не вѣдае, — не мовъ онъ скрѣзь землю проваливъ ся, або на небо его взято. А шкода его, велика шкода! доброй душѣ чоловікъ бувъ! Коли вмеръ, нехай царствуе, а коли живый ще, дай ему Боже вѣку довгого, щастя доброго, — таланъ ему въ головы, — доля подѣ бѣжъ, — а здоровье най окрываетъ его. Гарный бувъ чоловікъ! —

Кватеровавъ въ нашомъ селѣ капитанъ Гуля у Микиты Кухты. Якъ закватеровавъ пришовши въ село съ своєю ротою, такъ цѣлыхъ пять рокѣвъ и не сходявъ зъ тои кватеры, такъ она ему подобала ся. — «Менѣ» каже бывало капитанъ, «кватера байдуке, а отъ садокъ у Кухты такій, що очей отъ него не отѣрву.» — Капитанъ якось идеально любивъ дерева, кущѣ, квіт-ки, всяку рослину: отсе було, абы зѣйшовъ снѣгъ, абы земля протряхла, — онъ заступъ въ руки та зъ ранку до вечера и топчетъ ся въ садку, пересажуе, обкопуе, сушнякъ обрѣзуе. — Вжежъ и чистюкъ бувъ капитанъ, и въ хатѣ въ его и въ садку наче въ вѣночку: въ хатѣ порошинѣ не дасть впасти, а въ садку нѣгде и буряниники не здыблешъ, дорѣжки пѣскомъ высыпаний, дерево пообливане, пообмазуване: глянешъ на садокъ, ажъ духъ радѣе.

Садокъ бувъ на горѣ, — подѣ горою рѣчка, а за рѣчкою далеко далеко манячать сизотемні гаѣ, — На кѣнци садка вѣковѣчна липа, гилѣста, розлога, — въ лѣтку якъ вскрыеть ся листьемъ — прямо наче шапкою! така гущавина, що хочъ який дощъ не про-бьетъ ся скрѣзь листьє. За доброй години що-дня було и въ ранцѣ и въ вечерѣ сидитъ капитанъ подѣ липою, чай нѣе, за рѣчку дивитъ ся, та въ пѣвъ голосу выводитъ: «Въ чистѣмъ поли трава росте, катранъ зеленѣе, въ чистѣмъ поли своя воля и сердце не млѣе.» — Другой пѣснѣ онъ нѣколи не спѣвавъ може чи и знавъ якои другой.

Неговѣрний бувъ чоловікъ капитанъ Гуля, — чи онъ вже зъ роду такій, чи яке лихо такъ пригнобило его, про то не скажу: въ розмовѣ процѣдивъ бывало слово — друге, тай мовчитъ, наче ему трудно дальше говорити. — Но що вже щирый, привѣтный бувъ онъ до своего «денщика» (слуги) Степана, а и съ нимъ було коли тамъ не коли розбалакае ся, та пошуткуе.

Степанъ у капитана лишь трохи чи не 15 лѣтъ: терминъ своей службы Степанъ давно отѣувъ, такъ прилинь же до своего капитана, що не хотѣвъ покидати его.

«Чась тобѣ, Степане, до дому» — мовивъ якось капитанъ.

А Степанъ всмѣхнувъ ся тай каже: «де та въ мене домѣвка! У мене домѣвъ якъ у зайця ланѣвъ.»

Справдѣ нѣ въ Степана нѣ въ капитана не було нѣ роду нѣ господа, — обыдва бурлаки, никуды имъ було ити. — Тымъ то Степанъ и прилинь такъ до капитана. Та й капитанъ чи не бѣльше ще прилинь до него. Я и въ думцѣ не приберу собѣ, якимъ бы по-бытомъ капитанъ мѣгъ перебувати безъ Степана.

Вѣкомъ капитанъ бувъ трохи старѣйшій ѿ Степана. Степана ѿнѣ, звѣстно, вважавъ за слугу, гримавъ на него, часомъ нѣбы и розсердивъ ся, а справдѣ, наче мала дитина, слухавъ ся Степана. Степанъ нѣколи й виду не подававъ, що ѿнѣ править капитаномъ; але ѿнѣ такъ спостерѣгъ вѣдчу свого «пана», що абы глянувъ на Гулю, заразъ тямить, що въ него па думцѣ, и чого ему треба. Трафляло ся, що на капитана находило щось таке «чудне, недовѣдоме», якъ мовивъ Степанъ: сидить отже капитанъ самотою, довго сидить нерухомо, спѣває, а на очахъ видко, що не пѣсня у него на думцѣ, що его нудьга за серце ссе. Спѣває, а потѣмъ зразу на пѣвмовѣ замовкне, наче голосъ у него прорвавъ ся. Тодѣ очи въ стелю и доти дивить ся, доки по вусахъ не покотить ся буйна слезина. — Степанъ добре тямивъ такий «чудный» години свого капитана и вже тогды нѣ пары зъ усть: у куточокъ зашпѣтъ ся, тай сидить мовчки и чекае, доки капитанъ трошки «ѿтѣйде.» Тодѣ ѿнѣ до него:

«Не добре вамъ, капитане?»

«Погано, Степане» и почне хату мѣрять вдовжь и впоперекъ, а Степанъ зѣтхне, та наче самъ до себе:

«Самотнѣсть, — звѣстно»

Капитанъ наче не чувъ, ходить, а Степанъ зновъ. — «Колибъ съ людьми»

«А вжежъ» — скрѣзь зубы процѣдить Гуля, —

Степанъ наче посмѣлѣвѣйшае зъ того «а вжежъ»; та до капитана:

— «Ляглибъ швидче спочити.»

«Не поможе.»

«Такъ въ проходку бѣ»

«Атъ! — охъ! охъ!»

«Колибъ у двоухъ!» Степанъ наче самъ про себе, —

«Ахъ! не привѣвъ Богъ,» мовить капитанъ.

«Пора ще не втекла.»

«Де вже!» и капитанъ журливо похитае головою; — и наче погадавши про щось: «Хто вже пѣйде?»

Степанъ тѣлько сего й ждавъ!

«Га, га! та абы вы тѣлько ногою тупнули! Мало хйба ихъ! Хочь пѣдъ рубель; всяка ажъ побѣжить. Ось нуте лишень, ѿколи я раджу.» —

— «Боязно, Степане!»

— «Ще що выгадайте! на вѣйнѣ були, пѣдъ Шибкою не жахали ся, а то!»

«То инна рѣчь! то вѣйна, а то нападешъ на такого гаснида, що и рады собѣ не дашъ.»

«Выбирать треба, озираючись, и такой не берѣтъ можна знайти добру, привѣтну.» —

«Не вгадаешъ.» —

«Отъ таки! вже не помацки выбирать мемо, — мы не пѣдлѣтки, очи маемо; — ось нуте! Давно-бѣ пора свое властне кубельце звити. —

Капитанъ повеселѣйшае; гляне на Степана, усмѣхне ся и мовить:

«Се дѣло не абы яке, треба подумати.»

«Мало ще вы думали часъ бы вже.» . . .

«Ехъ, колибъ то.» . . .

— «Такъ щожъ?»

«Нехай я подумаю.» —

— «Отъ, — поручникъ Гириный, — зовѣсмъ ще хлопця, а вже дитя мас; граеть ся, забавляе; отъ — ему й нѣколи не нудить ся.» —

«Зъ дѣтьми, звѣстно.... добре треба подумати.»

Певно що капитанъ и доси-бѣ думавъ, колибъ до нашего села не перебравъ ся жити одинъ московскій крамарь. — Лихій его знае, чого тому крамарови такъ замануло ся наше село! не знайшовъ собѣ де лѣпше. Такъ вже мабуть зла личина его сюдъ приперла. Та ще якъ на те: взявъ тай осѣвъ ся на кватирѣ якъ разъ супротивъ ѿконъ капитановой кватеры, — ѿкно противъ ѿкона. — А въ того крамаря та була дочка, молоденька дѣвчина. — Отсе, абы чого капитанъ пѣдѣйшовъ до своего ѿкона, — зиркъ, — крамарѣвнѣ противъ него Звѣстно у московскихъ дѣвчатъ така вже вѣдча, що абы ѿфигирѣ, та ще нежонатый, — она й очей зъ него не спустить. —

Отожъ и капитанъ Гуля: гляне у ѿкно, чи хоче чи нехоче, а бачить крамарѣвну, и подивить ся на ню и подумае собѣ: «Нѣчого дѣвчина: молоденька, кирпатенька.» — Капитанъ не любивъ довгоносыхъ. — Крамарѣвна и справдѣ була собѣ «нѣчого.» — Середного росту, видомъ бѣлива, пухлива, трохи наче заспана, волосѣ рѣдке, русяве, прилизане. Зъ ушей трохи не по самѣ плечи телюпали ся буйнѣй золотѣ сережки, шѣя повна коралѣвъ.

Отакъ що дня капитанъ и дивить ся на крамарѣвну, а она зранку до вечера була коло ѿкона, наче припросла.

НОВІ КНИЖКИ.

«Библиотеки для молодежи» вышла уже книжочка 5. зъ слѣдующимъ змѣстомъ: «До цвѣткы, птички та сонця» (пѣсня), «Чародѣйна скрипка» (казка В. Ковалевого), «Ворсукъ» (съ образкомъ, пѣсля Брема приладивъ В. Лукичъ), «Воробець, хрущъ и жаба,» (написавъ Иванъ Ивановъ), «Пословицѣ» (зѣбрала Евгенія Ярошиньска) и «Ѿтгадки» загадокъ изъ 4. книжочки. Цѣна 10 кр., хто надѣшле 1 зол., одержить що мѣсяця по книжочкѣ, отже разомъ 12 книжочокъ. Якъ мало Русины дбають о выхованѣе и просвѣту дѣтей, тои будучности руского народа, видно изъ того сумного факту, що такъ старанно редактоване выданѣе, якъ «Библиотека для молодежи,» о котрой всѣ а всѣ рускѣ часописи якъ найлѣпшій ѿдали судъ, не має ще на стѣлько предплатителѣвъ, щобы зъ того можна покрыти выдатки. Звертаючи на се выдвництво увагу родитѣлѣвъ, опѣкунѣвъ, учителѣвъ и всѣхъ другѣвъ молодѣжи, не можемо замовчати и того, що шкѣльный власти повинни бы такожь заняты сею публичною справою, а рускѣ газеты довжны бы звертати постоянно увагу своихъ читателѣвъ на се и кожде инше выдвництво для молодѣжи; бо яку молодѣжь, выховаемо, таку на старѣсть потѣху и помѣчь мати будемо. Не розходить ся тутъ, о нѣякій зискъ для выдвництва, а для руского народа, на се повинни бы звачати всѣ публичнѣй дѣятелѣ; бо будучность важнѣйша ѿтеперѣшности. Администрация «Библиотеки для молодежи» въ Черновцахъ, улица Лилийна ч. 29. 1. поверхъ высылае всѣмъ желающимъ сѣ книжочки на показъ.

«Буковина» выходить
и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦИЯ и АДМИНИ-

СТРАЦИЯ «Буковины» на-
ходиться въ Чернівцяхъ
(улиця Лилійна ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ

обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Промыслъ на Буковинѣ.

Передъ нами лежитъ вытягъ изъ послѣднего справозданія п. к. промыслового инспектора Галичины и Буковины. Се справозданіе дуже цѣкаве, но разомъ и дуже безотраднѣе; подае бо оно дуже сумный образъ о станѣ буковинскаго промыслу. Оправдае оно все въ тогѣднѣмъ рочникѣ «Буковины» нами сказане, именно що соймъ и правительство повинны бы постаратись о движеніе подупалого промыслу буковинскаго особливо черезъ заложеніе низшихъ промысловыхъ школъ, або хотъ такихъ курсовъ во всѣхъ повѣтахъ. На сей разъ запишемъ тутъ только головныя хибы спостереженій въ буковинскомъ промыслѣ п. к. инспекторомъ А. Навратиломъ. Ось они:

Многіе промысловцы безсовѣстно выкористують робѣтниківъ. — Ремѣсництво на Буковинѣ цѣлкомъ упало. — Робѣтникъ темный. — Платня по большій части мала и неточна. — Фабрики особливо трачки небесечно збудованы, при робѣтѣ и съ огнемъ пацѣе крайна неосторожнѣсть, черезъ что много лиха буває. — Нечистоты и всякого здоровлю робѣтниківъ шкодливого повно. — Дѣтей, навѣтъ пятилѣтнихъ, употребляютъ до работы а не посылають до школы. — Мѣстцями обтяжаютъ робѣтниківъ надто довгою работою. Се дѣсь однакъ больше въ Галичинѣ, де робѣтникъ по 15—16 годинъ на день працювати мусить. — Нѣгде нема списовъ робѣтниківъ и порядковъ работы, якъ такожь робѣтничихъ книжокъ. — Робѣтникамъ оттягаютъ за деякіе шкоды за надто много зъ ихъ платы. — Только въ Чернівцяхъ е промыслового школа, а въ Радѣвцяхъ и Серетѣ промысловыя курсы. Инспекторъ Навратилъ удавъ ся въ томъ дѣлѣ до президента краевого, и сей обѣщавъ постаратись о такую школу въ Су-

чавѣ. (А въ Вижницѣ и Кѣцманѣ чи не зда-ла бы ся? Ред.) — Мастковый станъ робѣтниківъ, особливо же малыхъ ремѣсниковъ дуже нужденный. — Робѣтникъ захоровавшій, що дуже часто лучаеь, не має нѣякои запо-моги; бо рѣдко де надыбати можна на касы для хорыхъ. — Много вины въ сихъ недостаткахъ приписуе п. к. надзыратель урядамъ промысловымъ, котры поступають собѣ дуже млаво, черезъ что не можна привести дѣло до ладу и выдобути промысловцевъ изъ шкод-левыхъ имъ застарѣлыхъ и непрактичныхъ навичокъ до розуму. Головна же причина всему лиху и нуждѣ нашихъ ремѣсниковъ и робѣтниковъ то бракъ просвѣты. Темный все лѣзе въ яръ, а леда хто отуманить его. Все-му зарадити може только школа и ще разъ школа. —

Рада державна.

На засѣданіи палаты паноу, дня 17. мая законъ о оспоримости рѣшенъ войсковыхъ властей передано комисіи правничѣй. Внесеніе прос. Наймана въ справѣ гаранціи египетской позачки принято. Дѣлѣ кредитъ для министерства дѣлъ внутрѣшнихъ на закладаніе н. сов. Миклосича ухвалено. Петицію державныхъ школъ середнихъ въ Станиславовѣ, Тернополи, Тарновѣ и иныхъ мѣстахъ о вызначеніи головной плати 1200 зол. для всѣхъ учителейъ середнихъ школъ и перенесеніе ихъ до VIII ранги, скоро признано имъ третій додатокъ пятилѣтний, — якъ и петицію учителейъ при семинаріяхъ учительскихъ въ Рашевѣ и другихъ мѣстахъ о зрѣваніи головной плати старшого учителя при семинаріи на провинціи, взглядно учителя при школахъ вправѣ съ платнею такихъ-же учителейъ въ Вѣднѣ и о перенесеніи по 15 лѣтахъ службы до высшой ранги передано по просту правительству; петицію же кустосовъ, скрипторовъ и амануензовъ при университетахъ, якъ

и почтовыхъ манипулянтѣвъ о пѣдвышеніи платѣвъ передано правительству до узгляднѣнія.

На засѣданіи палаты послѣвъ дня 18. мая продовжала ся дебата надъ закономъ о опустѣ податковѣмъ, котрый зъ деякими поправками въ пододинокихъ §§. принято. — Дня 20. мая пос. Гайльсбергъ интерпелювавъ правительство: якъ оно може оправдати свое поступованіе, котрымъ наражуе ся самостѣйна и свободна дѣяльнѣсть контрольной комисіѣ для довгу державного и робитъ ся неможливимъ свободне и повне выконуваніе законно на ню вложеныхъ обовязковѣвъ. Президентъ министрѣвъ гр. Таффе пояснивши правительственне поступованіе ѣтнеръ въ интерпеліаціи легкодушно пѣднесеніи закіды. Ѣтъ дня 25. мая до 2. червня вела ся дебата надъ закономъ о забезпеченіи робѣтникѣвъ и сей законъ принято въ другѣмъ читаніи 133 голосами противъ 122. За внесеніемъ меншости бувъ зъ рускихъ послѣвъ одинъ лишь неустрашимый пос. Ковальскій.

Прагматика служѣова въ парламентѣ. Спеціална комисія для закона дисциплинарного и прагматики служѣовой для урядникѣвъ несудейского звания помимо высказованія мин. гр. Таффеого и др. Гауча, якобы палата послѣвъ некомпетентна була до установленія дисциплинарного закона, ухвалила, що рада державна естъ до того компетентна и выбрала пѣдкомисію для выготовленія ѣтновѣдного внесенія, котра вже и уконституовала ся выбравши своимъ пѣдсѣдателемъ пос. Гѣйвоша, поручила выготовленіе справозданія пос. Шаршмидови.

Справа о мытѣ ѣтъ сырѣвця нафтового за мало що не споводовала кризи грозящои розвизаніемъ рады державной; но на теперъ криза усунена.

На засѣданіи палаты послѣвъ, дня 5. с. м. предложило министерство просвѣты законъ о додатковѣмъ кредитѣ до бюджету за 1886 р. на провизоричне утвореніе посады учительскихъ и удѣленіе dodatku служѣового въ школахъ середнихъ и семинаріяхъ учительскихъ зъ причины именованія стальныхъ учителей инспекторами окружными. Принято въ третѣмъ читаніи законъ о забезпеченіи робѣтникѣвъ. Поставлено змѣни закона о заразѣ рогатой худобы и принято внесеніе пѣсля котрого власти повѣтѣвой мають якъ найскорше залагоджувати справы дотыкающіи заразы на ходобу, навѣтъ на кошты властителя. Пос. Гаскъ здававъ справу о законѣ противъ соціалистѣвъ.

Въ справѣ нафтовѣй не настала ще доси рѣшуча змѣна. О цѣлѣй тѣй справѣ нафтовѣй можна теперъ лишь то сказати, що поступованіе Поляковѣвъ выкликало велике недоводеніе такъ въ кругахъ парламентарныхъ, якъ и въ прасѣ. —

ДО ПИСИ.

Изъ надъ Прута. Я хотъ селянинъ, але посѣдаю щось трохи науки и читаю вже ѣтъ кѣльканадсять рѣкъ рускій газеты и книжки и знаю где-що изъ

Божого свѣта, а особливо знаю, якъ стоять нашій рускій, а въ особенности Буковинскій рускій дѣла. Я при-смотримъ съ великимъ вниманіемъ ѣтъ довшого времени ходу дѣлъ Буковинско-рускихъ. И щѣжъ и добавлю въ нашѣй теперѣшнѣй Буковинскѣй русизмѣ? Я вижу, що Буковинская Русь робитъ поступъ. Уже многіи, хотъ ще не всѣ, Буковинско-рускіи простолюдины мають національне самопѣзнаніе, они вже знаютъ, що суть православной а не волоской религіи, що суть Русинами, знаютъ які права имъ належать ся, и они вже и обстають за своими правами. Дальше состоитъ нашъ поступъ и въ тѣмъ, що мы маемо скѣлька нашихъ русскихъ обществъ въ Чернѣвцахъ, маемо свою руску газету «Буковину», котра отворяетъ намъ селянамъ очи, маемо добріи книжочки для молодежи «Библиотеку». Сіи и инніи еще суть проявы русской жизни на Буковинѣ. И такъ успѣваетъ тутъ, дяковати Богу, наше руске дѣло. Но оно успѣвало бы еще лучше, якъ бы всѣ нашій ученіи люди въ согласіи були и соединенными силами дѣйствовали для добра народа. А то, на жалъ, многіи изъ нашихъ ученыхъ людей, замѣстъ щѣбы занимали тутъ на Буковинѣ якое становище, абы працювати надъ просвѣщеніемъ своего народа и абы всѣ въ соединеніи становили значну моральну силу, котру бы и другіи тутешніи народности респектовали, якъ то дѣлають ученіи люди иннихъ тутешнихъ народностей, лѣйшли одні до Росіи, другіи до Нѣмеччины, инніи гдесъ до Тиролю и жѣючи за границею пропали вже для Буковины; другіи зновъ зъ нашихъ ученыхъ людей сидятъ въ Вѣднѣ и занимають тамъ яке становище або пишуть нѣмецкіи газеты и т. д. и не приносятъ намъ Буковинскимъ рускимъ мужикамъ нѣякой пользы. Зъ помѣжи многихъ такихъ сиѣмну лишь за пана Купчанка. Панъ Григорій Купчанко, селянского роду, естъ ученій человекъ, окѣничивъ въ Чернѣвцахъ школы латинскіи, а въ Вѣднѣ учивъ школы высокіи, замѣстъ служити своему народу на Буковинѣ сидитъ въ Вѣднѣ и пишетъ нѣмецкіи газеты. Колись не колись обѣзветъ ся ѣтъ и рускимъ словомъ, и такъ наисавъ ѣтъ, правда, и въ остатнѣмъ номерѣ «Науки», котру издасть о. Наумовичъ, свой ѣтзывъ «къ моимъ братьямъ краянамъ въ Буковинѣ», але симъ ѣтзывомъ певно що не можетъ ѣтъ никого зъ насъ поучити, а многихъ лишь збаламутити. Ѣтъ говоритъ тутъ и, пр. такій нѣсенѣтничъ, що декотріи пріишповнии сюда Галичане зѣогиджуютъ намъ нашъ рускій языкъ, ругаютъ намъ нашу праотцѣвскую вѣру и старають ся вговорити въ насъ и нероконати насъ, що мы не рускіи люди и т. д.

Якъ можете Вы такую неправду писати, пане Купчанко? Мы тутъ жѣємо и незнаемо нѣчо о розпространеніи такой науки, а Вы жѣете въ Вѣднѣ и знаете о семъ! Се чиста клевета, пане Купчанко! — Дальше говоритъ тутъ панъ Купчанко о тѣмъ, що мало не во всѣхъ русскихъ обществахъ, заснованныхъ правдивыми рускими патріотами, «рядятъ и величаютъ себе пріятелями и вождями русского народа якіи недѣоки и

молодики, недостойни даже имени рускихъ людей.» Прочитавши такос, взявъ я до рукъ рускій календаръ и дивлюсь, чи то вже въ истинѣ рядять теперь рускими Буковинскими обществами такіи люди, якъ ихъ описуєть панъ Купчанко. Но я нахожу тамъ такихъ господиновъ: о. Воробкевичъ, о. Андрѣйчукъ, о. Федоровичъ (котрымъ впрочимъ и п. Купчанко не отказуєть патріотизму,) пп. Пигуляки, Проданъ, Тыминскій, Поповичъ, Дрѣ Невечерель и др. Я хоть мужикъ, селянинъ, але я всѣхъ сихъ пановъ добре знаю, я знаю ихъ патріотизмъ, ихъ ревнѣсть въ просвѣщеню народа, ихъ правый характеръ; я знаю, що и. пр. о. Воробкевичъ, п. Поповичъ и др. тільки вже написали, въ обще тільки для Буковинской Руси сдѣлали, що госп. Купчанко съ своими товарищами не сдѣлаєть тое и за 100 рѣкъ, якъ бы ихъ еще проживъ. Се вже непростительно, пане Купчанко, если Вы такихъ патріотовъ и народолобцевъ такъ безстыдно чорните. Впрочемъ если Вамъ сін Буковинскій патріоты не до ладу, то Вы не служѣть тамъ Нѣмцамъ та ждаемъ, але приходѣть сюда, постарайтеся заняты тутъ якое становище и працюйте для своего народу, а съ Вами най приходять сюда и тін другиі великіи (языкомъ) рускіи патріоты изъ Вѣднѣ та изъ за границѣ, та дѣйствуйте тутъ, окажѣть свой патріотизмъ дѣломъ, а не обкидайте болотомъ честныхъ людей и добрыхъ, трудолюбивыхъ патріотовъ рускихъ!

Селянинъ.

(Отъ Редакціи.) Выключивши зъ засады всяку полемику зъ нашої програмы, позаякъ нашому народови треба праць позитивной, вагались мы довго, доки помѣстили повысшу допись. А помѣстили мы ея зѣ взгляду на нѣкимъ не спонуканный судъ, який въ нѣй выдавъ дописователь стоячий на безпартійномъ становищи и знающій точно всю дѣяльність бук. рускихъ товариствъ, а властиво завѣдующихъ ними особѣ отъ часу, коли сѣ товариства повстали, и ажъ по нынѣшній день. Чей отворить она очи всѣмъ необознакомленнымъ съ теперѣшними отношеніями буковинскихъ товариствъ рускихъ, котрі безсовѣстній лежи и другиі збадумчений ними легковѣрній особы на радѣсть вороговъ руского народа подкочати стараються. И мы скажемо съ почт. дописователемъ: Приходѣть сюда и працюйте, а не обкидайте болотомъ людей, котрымъ належитъся честь и подяка!

(Изъ села. — Бл. п. учитель Георгій Альбота и пріятель народной просвѣты въ Давидовцахъ.)

Въ 9. числѣ «Буковины» подали Вы вѣсть о смерти народного учителя Альботы изъ Давидовцевъ и правдиво оцѣнилисье трудъ сего покойника, бо выправдѣ сей учитель трудивъся ревню надъ просвѣтою молодежи, за що онъ много прикростей терпѣвъ отъ вороговъ нашего народа, котрі завше бакають, нашъ народъ въ темнотѣ задержати. Уже приповѣдка каже, що „кожде добре дѣло має своихъ противниковъ,“ такъ

не дивота отже, що покойный учитель Альбота, котрый за тымъ обстававъ, щобы всѣ селяне зъ Давидовцевъ свои дѣти до школы посылали, такожь противниковъ и вороговъ мавъ. —

Буває звykle, що люди користалюбивыі, котрі темноту мужика выкористують, не бакають, щобы мужикъ розуму набравъ, але щобы онъ и темнымъ умиравъ; бо темного чоловѣка лѣкше зхитрити и выискати, а съ просвѣченнымъ вже годѣ такъ зрѣбити. Тому звykle проинаторы, посѣпаки, деруны и всяка дрань завше за тымъ, абы мужикъ ся не вчивъ. Такой люди горлають: щоразъ въ селѣ На що намъ школы? — Не траба намъ ея, не траба и читальни. Най буде якъ бывало! —

За ними повторають и деякіи селяне, розумієся въ своей невѣжости: На що намъ науки? Мой тато, дѣдъ та прадѣдъ ѣвъ хлѣбъ, а не учивъся въ школахъ, тай не знавъ нѣ писати нѣ читати. На що маємо дѣтей учить, таже не будуть зъ нихъ нѣ комисарѣ, нѣ поны, а орати и санати буде и безъ школы знати. — Такой нѣсенѣтницѣ говорятъ безсовѣстній люди, а за ними и темный мужики. — Симъ людямъ неподивуєся нѣхто, бо одиі зъ нихъ горлають для своей користи, а другиі повторають за ними изъ нерозуму своего. Дивує насъ але и болить, скоро чуємо, що въ деякомъ селѣ священники противъ народной просвѣты выстунають и народъ въ темнотѣ задержати хотять. А предѣжь священникъ въ селѣ не до того, абы въ громадѣ людей въ темнотѣ задержати але, на то, абы народъ черезъ церкву просвѣтити. Священникъ не до того, абы свѣтло гасивъ, але щобы ще и учителяи помогавъ народъ просвѣщати; бо де церква съ школою рука въ руку иде, тамъ мусить народъ двинути ся, и щастливѣсть занановати. —

Що ся стало у Давидовцахъ? — Отъ, послушайте, миліи читатели, тай осудѣть сами здорові!

Покойный учитель Альбота бувъ дуже ревный просвѣтитель народа и пріятель молодежи и скоро онъ оцѣвъся въ Давидовцахъ, заразъ налягавъ на то, абы всѣ родичѣ своихъ дѣтей регулярно до школы посылали. — Селяне але радѣйше посылали дѣтей съ худобою на толоку, якъ до школы, черезъ що зъ разу не могло учителяи удати ся, щобы значне число дѣтей до школы учацало. Нашъ народолобивый учитель старавъся родичѣвъ черезъ староство до послання дѣтей спонукати, що ему було бы ся конечно удало, если бы о. Никитовичъ бувъ не выступивъ противъ него съ грозьбами и, якъ кажутъ люди, съ доносами до урядовыхъ властей. — Учитель Альбота не перестававъ ревновати, але такіи все старавъся селянъ спонукати, щобы они всѣ свои дѣти до школы посылали. Се озлобило о. Никитовича сильно, бо панотець, якъ видно, не хотѣли, абы дѣти всѣхъ селянъ до школы ходили, но щобы они такъ якъ ихъ родичѣ темный були и рускій отченашъ прочитати не знали. Тому о. Н. прійшли одного разу до уч. Альботы и сказали ему: Чи хочете жити, чи герезіи мати. Якъ хочете всякій

выгоды мати, то перестаньте силовати селянъ до посылання дѣтей до школы, а якъ нѣ, то я Вамъ спокою не дамъ. — Учитель обстававъ при своїмъ обовязку и цильовавъ школы. — Се ще дужше огорчило о. Никитовича. — И такъ, коли разъ уч. Альбота съ дѣтьми въ церквѣ бувъ, задержавъ его о. Никитовичъ по службѣ божій въ церквѣ, де и селяне зібрані були. Скинувши свячений ризи, зачавъ о. Никитовичъ уч. Альботу передъ людьми ганьбити, що вінъ на громаду за непосилання дѣтей до школы грошеві кары споводує. Учитель не заслуживши такої наганы и оскорбы, такъ ся згризъ, що прийшовши до дому того самого дня дѣставъ выбухъ крови. — По сѣмъ учитель все ще називъ школы; учивъ дѣти цильно и все ся гризъ дѣзнаваючи нові докори отъ о. Никитовича. Учитель черезъ се все бѣльше занепадавъ, а нарентѣ померъ сей весны оставивши вдовицю и одну сироту безъ мастку, безъ хлѣба и безъ жадного покровительства. Такъ то буває; за мос жито мене бито, каже мужикъ. За свій трудъ, працю терпѣвъ покойникъ, бѣлѣвъ а нарентѣ въ наслѣдокъ того и житѣ своє стративъ а черезъ що, черезъ правду, ревнѣсть, щирѣсть свою. Чижъ не свѣтъ такъ платитъ? Честь памяти мужа положившого своє житѣ въ борбѣ за правду и добро громады! Божя кара не мине ворогѣвъ просвѣты, ворогѣвъ совѣстныхъ труженникѣвъ для добра народа.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

На Балканѣ починає ся поволи заводити спокѣй и порядокъ. Доносять урядово зъ Атинъ, що бѣлокада уже знесена, а турецкій команданти выдали вже полонникѣвъ (невѣльникѣвъ,) котрыхъ були въ неволю взяли.

Россія. Россійскі газеты вказують, що флота російска на чорномъ морі мусить бути конче збѣлшена. Пѣдчасъ побыту царя въ Москвѣ городскій голова, подаючи цареві въ Кремлі хлѣбъ и соль выказавъ надѣю, що прійде колись день, якъ хрестъ Христовый засіє на бани св. Софіѣ въ Цареградѣ.

Франція. Справа вигнання французскихъ князѣвъ станула була зновъ на порядку дневномъ. Причину до сего подавъ бувъ графъ Парижа, котрый въ послѣднихъ часахъ проявивъ кѣлька разѣвъ охоту до выступлени яко претендентъ до короны французской. — Френсине має бути того погляду, що коли палата хоче претендентѣвъ прогнати, то най ухвалитъ ѣтновѣдний до сего законъ. Такий законъ вразивъ бы дуже не мало найвысшій сфери въ Петербургѣ и тому въ кругахъ парламентарныхъ якъ и въ самѣмъ кабинетѣ французскѣмъ запановала вже рѣшучо незгода въ справѣ вигнання князѣвъ-претендентѣвъ.

Румунія. Зъ Букарешту доносять, що во всѣхъ кругахъ румунскихъ, що стоять въ певній звязи съ Австрією, проявила ся сильна агитація за тымъ, щобы правительство румунске розпочало знову переговоры

торговельно-мытові съ Австрією. Агитацію сю пѣд держують особливо купцѣ зъ Нѣмеччины, котры свои товары посылали доси черезъ Австрію. Парламентъ румунскій ухваливъ вже автономичну тарифу мытову, накладаючи на австрійскі товары значне мыто.

Англія. Якъ показує ся зъ обчислень голосѣвъ, высказавшихъ ся до теперъ рѣшучо або за, або противъ били Гладстона о самоуправѣ Ирландіѣ, тая биль майже напевне упаде. Чи постѣ того розвязанье парламенту, чи уступленье Гладстона наступитъ, еще невѣстно. Тымъ часомъ лагодить ся въ Ирландіи домова вѣйна; оранжисты бо зъорганизовали уже въ пѣвнѣчной Ирландіи дуже поважну армію — до 73000 людей.

Италія. Переговоры куріѣ римской съ Хинями вже такъ далеко поступили, що Хины въ короткѣмъ вже часѣ одержать окремого представителя куріѣ римской, котрый буде стало проживати въ Пекинѣ. Тымъ достойникомъ має бути одна особистѣсть церкви италійского походження. Папа надѣлывъ такожъ двоухъ сыновѣвъ перского Хана орденомъ Пія IX. за то, що они оказали ся прихильными католикамъ. — Дни 23. Мая розпочали ся выборы до парламенту италійского. Въ самъ день выборѣвъ прійшло було до кровавой бѣйки межи робѣтниками а войскомъ. Выборы вывали для кабинету Депретиса дуже добре; зъ опозиціѣ перейшли лишь проводирѣ. Правительство має за собою 260 голосѣвъ противъ 208 опозиціѣ.

Греція. На завѣзванье до того Трикуниєвъ зложивъ 21. мая новий кабинетъ. Зъ Атинъ доносили при кѣнци мая, що Турки були заатаковали Грекѣвъ 21. мая коло Незера и выперли ихъ изъ занятыхъ позицій. На другій день Греки ѣтобрали назадъ утраченны позиціѣ и збурили турецкій фортификаціѣ коло Аналикиєсъ. На обоухъ сторонахъ зѣстали передній сторожѣ на граници назадъ на свою територію ѣткнукані. Ся борба выйшла зъ непорозумѣня: турецке войско обходило дня. 20. с. м. уродины султана выстрѣлами, а Греки взяли то за нападъ на себе. Война мусѣла бы ѣбрежити ся лишь на Грецію и Туреччину, и въ такомъ разѣ положенье Греціѣ було бы дуже непевне.

Болгарія. Цанковъ, голова болгарской опозиціѣ скликававъ еще передъ великоднемъ нѣче до Русука, котре але тогды не ѣтбуло ся. Въ половинѣ мая скликали Цанковисты зновъ мѣтингъ до Филиппополя, на котрый зѣбрало ся около 5000 людей. Ледви ѣднакожь лишь показали ся проводирѣ опозиціѣ, якъ зѣбранный народъ кинувъ ся на нихъ съ крикомъ: Вы насъ тутъ скликали, щобы прогнати князя! Народъ бувъ-бы страшно потурбовавъ цанковистѣвъ, коли-бы полиція не була вчасно тому перешкодила. Мимо того товпа розбрѣла кѣлькохъ зъ нихъ, а потѣмъ ухвалила резолюцію, высказуючи довѣрье до князя и его правительства. — Цанковисты уже такъ далеко поступили, що були зробили заговоръ на житѣ князя Александра и его мин. Каравелова, но тѣс еще передъ часомъ зрадивъ селянинъ Михайловъ. Въ цѣломъ краю

велике обурення. — Дня 23. мая відбули ся в цѣлій Болгаріи и в Румелии вибори до «собранія» всюди цѣлкомъ спокійно; лиш в однімъ окрузѣ прийшло до кровавой и смертельно бійки, в котрій згинувъ одинъ офицеръ зъ залоги тамошної и кількохъ людей зъ опозиціѣ. Вибори випали в користь правительства.

БУКОВИНСЬКИЙ ТОВАРИСТВА РУСЬКІЙ.

Читальня в Чорногузахъ (коло Вишнівѣ) отворить ся, якъ намъ доносять, 8. (20) с. м. Руска интеллигенція зъ Вишнівѣ и окрестности обѣщала, що звелечить отворення читальни своєю присутністю. Засилаючи першій читальни нашого Подгѣря щире „Помагай-Богъ,“ поручасмо си онѣмъ тамошнихъ патриотѣвъ рускихъ.

ДРѢВНІЙ ВѢСТИ.

(† Іосифъ Марекъ) емер. п. к. краевый надзиратель шкѣлъ буковинскихъ, властитель золотого Хреста заслугъ упокойв ся 3. с. м. в Празѣ на 73. роцѣ свого житя. 8 роковъ тому якъ опустивъ покійникъ нашъ край, сопровождаемый нашимъ щирымъ не притворнымъ жалемъ, котрый то жалъ ѣтновить и ся сумна вѣсть вь серци кожного Русина; покойному бо завдячаемо мы много, ба майже все, що посѣдаемо на поли руского шкѣльництва, котре ѣтъ его вѣзду мовъ закованѣлю. Кожда вѣсть о румунизаціѣ, яка чимъ разъ бѣльше розгоняе вь рускихъ школахъ на Буковинѣ припоминала намъ живо може заступництво, якимъ тѣшились мы зѣ стороны бл. п. инспектора Марека. Земля ему перомъ! Память его не загине межи буковинскими Русинами; кожда нова кривда ѣтновляти си буде. — Покойникъ не бувъ женатый, а оставивъ майно на колькадесять тысячъ. —

(У Цѣсаря.) Вир. О. Костецкій, гр. кат. парохъ вь Чернівцяхъ бувъ выбраний вь члены депутаціѣ гр. кат. церкви, котра передъ колькама днями ходила до Вѣдья, щоби Найяснѣйшому Монархѣ за основанье епископства вь Станиславѣ подяку зложити. При сѣй способности мавъ о. Костецкій щастье ѣтъ Найяснѣйшого Монарха ось такой слова почути: «Вы есте короткій часъ вь Буковинѣ, Вашъ попередникъ бувъ старенькій, достойный чоловікъ, пригадую собі на него точно.» Коли о. Костецкій подтвердивъ слова Цѣсаря проговорили Его Величество Цѣсарь дословно: «Русины зъ Галичини и Буковины оказали завше вѣрность и патриотизмъ до Цѣсаря и державы; если гр. кат. вѣроисповѣдники Вашего деканату на часъ не посѣдають ѣтновѣдного числа церквей на Буковинѣ, то удасть ся моему дѣбалоу правительству беспечно Вашимъ желаньямъ и вь тѣмъ направлѣню удовлетворити.» Его Привосходительство министръ Гаучъ приязнь депутацію такожъ и сказавъ о. Костецкому межи иннымъ, що вь мѣсяцю Вересни (Септемврию) т. р. намѣряе загостити до Буковины.

(Прибѣжище для дѣтей.) 29. лат. Мая с. р. о 4. год. по полудни ѣтбуло ся посвяченье угольного камня подъ будову першого прибѣжища для дѣтей, основаного католицкимъ благотворительнымъ Товари-

ствомъ. Дѣло высвячованя выконали пралать дрь Корницькій, Митульскій и почет. конс. сов. Костецкій.

(Комисія выставки) увѣдомляе що терминъ зголошенія до выставки тревае ажъ до 30. лат. Юнія с. р. Каждый отжежъ, хто мавъ бы що выставити, може еще до высше означеного дня зголоситись до выставничой комисіѣ вь Чернівцяхъ. Не чужи, що робять повѣтові комисіѣ.

(Пожаръ вь Коломыѣ.) 1. лат. Юнія с. р. о 11. год. вечеромъ выбухъ вь жидѣвскѣмъ домѣ Давида Гакера огонь; ѣтъ чого запалилось 17 сосѣднихъ. Межи народомъ пановавъ неописанный страхъ.

(Кѣрь) Вь Ставчаняхъ кѣдманецкого повѣту слабують дѣти на кѣрь. По 2—3 умирають вь однімъ дому.

(† Рудольфъ Удрайхъ), цѣсарскій совѣтникъ и директоръ помѣч. урядѣвъ при ц. к. правительствѣ вь Чернівцяхъ номеръ 1. лат. Юнія с. р. на 63 роцѣ свого житя.

(Дрь Василь Волянъ) ц. к. надлѣорядочный профессоръ университету именованный директоромъ буковинской краевой больницы.

(Преміѣ державній) за наилучший ремѣсничій работы, котрі сеп осени будутъ выставлені вь Чернівцяхъ, призначила министерія торговлѣ. Кѣлько такихъ премій мають роздавати ся, еще не призначено.

(Страшна снѣка), котра черезъ цѣлый мѣсяцъ. Май рослинамъ остатній соки высала, паробила много шкоды. Ране жито и раній кукурузы потерпѣли незвычайно. Позній кукурузы и ишениця якось еще выдержали, но такожъ много потерпѣли. Снѣжати мало дадутъ сѣна; бо часъ, коли трава наилучше и найскорше росте, вже минувъ. Но слава Богу Всевышнему за Его ласку, що не оставивъ нашего хлѣбороба вь ѣтчаяню и безъ надѣѣ и пѣславъ рясный дощъ, котрый все живуче, а властиво повѣліл рослины освѣжити и надавъ имъ нового житя и корму на довшій часъ. Незнати лише, чи сеп дощъ доста сильнымъ бувъ, щоби и нашихъ ослапыхъ патриотѣвъ освѣжити и до живѣйшого житя збудити. Кобы!

(„Revista politica“) называе ся политична газета румунска выходяча 2 разы на мѣсяцъ вь Сучавѣ подъ редакцією адвоката Дра Луку. Здало бы ся и Русинамъ децо переймати ѣтъ Румунѣвъ.

(На почтовій урядѣ) доходитъ насъ новіѣ скарги. Урядники на черновецкѣй почтѣ роблять партиямъ надающимъ рускій письма и желающимъ рускихъ друксортѣвъ рѣжній трудности. Рускихъ друксортѣвъ тяжко достати вь скленахъ, ба навѣтъ на самѣй почтѣ. Просимо свѣтлу дирекцію почтѣ, щоби запобѣгла сему лиху. Естъ то такожъ святымъ обовязкомъ кожного Русина опоминатись о право свого рѣдного языка а о всякѣй кривдѣ доносити «Рускѣй Радѣ», котра пострае у ц. к. министеріѣ торговлѣ о усуненье безправности. —

(Румунску школу) вь Новыхъ Фратѣвцяхъ ухвалено розширити на 2-класову, за то вь Рускѣй Молдовѣ заведено науку румунского языка; а Русины скажутъ ся ще, що о нихъ не дбають!

(„Gazeta polska“) вь Чернівцяхъ записала поголоску, що баронъ Алезани має уступити бувшому президенту и министрови Пинови. Не знати лише чи и коли си вѣсть оправдае.

(Нашъ народолунѣ) гнѣвають ся на «Буковину», що она голосить свѣтови, якъ только котрый зъ нихъ троха (!) за богато заправитъ за молитвочку, або що они старають ся доказати мужикови, що только «нищій духомъ» блажені. Ба «Буковина» ише на-

вѣтъ то, що Богу и руска молитва угодна, наколи они твердятъ, що толькo румуньска. Якжежъ имъ тримати «Буковину», котра не толькo руска, але ще до того простого хама дорозуму приводить. — Розумѣемо Ваше обуреннє, всечестїйшїй, по позаякъ «Буковина», доки еи стане, не перестане картати всякого ворога народа, то препоручаемо Вамъ заперенумеровати собѣ румуньску газету „Calicul“ виходячу въ Седмоградѣ, въ нѣй найдете на кождой сторонѣ щось прїемнїйшого до читаня.

(Въ „Concordi-и.“) румуньскѣмъ политичнѣмъ товариствѣ въ Чернѣвцяхъ довела discordia повставша по причинѣ агитаціѣ предсѣдателя Бумбака замѣсть за п. Питесмъ за п. Зотою на посла до выступленя селянъ, черезъ що „Concordia“ стратила свою демократичну ѣтзнаку.

(Въ Вашкѣвцяхъ) надъ Черемошомъ лучилось намъ надыбати на скѣлькохъ селянъ торгуючихъ безрогами. Частъ бы, щобы и нашїи селяне брались до торговлѣ; годѣ бо вже всѣмъ толькo зъ господарки жити. Коли жида беруть ся до плуга, чому бы не мѣгъ нашъ мужикъ кунцемъ бути, на то не конче великихъ сумъ.

(П. Неделко) звѣстнїй нашимъ читателямъ вже зъ черновецкого староства зѣставъ перенесеннїй до Кѣцманя, де продовжає своє румунизаторске посланнїцтво. Недавно тому прїйшовъ сей панъ «комисарь» въ село на комисію и мавъ намовляти людей, щобы ждали, абы въ ихъ школѣ м-учено дѣтей румуньскою мовою; бо, каже сей п. «комисарь» на то учителямъ пѣдвысїили науку, щобы рускихъ дѣтей учили по волоски. Надѣмось що п. староста кѣцманецкїй зволить звернути свою увагу на національнїй агитаціѣ пана практиканта Неделка, котрїи чей ще не суть задачею чиновника и. к. австрїйского староства.

(Шкѣльце.) Министеръ просвѣты д-ръ Гаучъ, розпорядивъ, щобы въ бѣльшихъ мѣстахъ, якъ Львѣвъ и Краковъ въ Галичинѣ, дирекціѣ въ середнихъ школахъ увѣльняли въ горячѣй порѣ року учениковъ ѣтъ поодинокихъ годинъ науки и щобы въ случаю потреби систовали пополудневу науку. Въ учительскихъ семинаріяхъ и народныхъ школахъ ѣтънаде пополуднева наука шкѣльна ѣтъ 15. червня до кѣнца шкѣльного року, мѣсто того же можна до науки поранїио, если она выноситъ двѣ години, додати третю.

(Въ справѣ продаваня книжокъ учителями.) По поводу численнихъ жалобъ, що народнїи учителя, продаючи шкѣльнїи книжки, дѣлають книгариамъ и антикварїамъ конкуренцію и выставляютъ ихъ на шкоды, и зъ взгляду, що черезъ такіи побѣчнїи занятїи, тратитъ учительскїи станъ на повазѣ, котору слѣдує конечно перестерѣгати въ интересѣ школы, выдало и. к. министерство просвѣты роспорядженнє, котрымъ забороняє безусловно всѣмъ учителямъ народныхъ и выдѣловыхъ школъ, заимати ся продажію якихъ нїбудъ шкѣльнїихъ книжокъ.

(Виновники крадежи депозитѣвъ въ Кутахъ) еще не выкрїтїи. Судъ предпрїнявъ ревизїѣ у многихъ звѣстнїихъ злодѣѣвъ и у функціонарѣвъ судовыхъ низшої ранги и то у всѣхъ безъ изыятїя. Надкомисаръ Майдингеръ ѣздивъ въ справѣ сего слѣдства до Черновецъ, де перебувавъ 3 дни. Всѣ доходженя суть однакъ до теперъ безуспѣшнїи.

(Именованя): Николай Полоникъ и Валерїанъ Галинъ именованїи авскулътантами.

(Конкурсъ.) При черновецкѣмъ университетѣ отворене мѣстце секретаря. Подавати належитъ найдалше до 28. Юлія с. р.

(Цѣны збѣжа въ Чернѣвцяхъ.) Дня 9. Червня с. р. коштовали 100 кило: пшеницѣ 7 зол. 40 кр. до 8 зол. 55 кр.; — жито 5 зол. 50 кр. до 6 зол. 10 кр.; — овесъ 5 зол. 30 кр. до 5 зол. 65 кр.; — ячмѣнь 5 зол. 30 кр. до 6 зол. 50 кр.; — кукуруза — зол. — кр. до — зол. — кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

КАПИТАНЪ ГУЛЯ.

(Дальше.)

За кѣлька днѣвъ пѣшовъ капитанъ до церкви. Згода прїйшовъ и ставъ поручъ его крамарь съ дочкою. Всѣ люди, що були въ церквѣ, и молили ся покинули та звернули увагу на крамара. Тай не можна було не звернути: такого чловека, скѣлько и стоить, наше село — не было у насъ! тай капитанъ, де вже не бувъ ѣтъ, а такого чловека не бачивъ: не чловека, а прямо зъ винницѣ лембикъ высокїи, трохи сутуловатїи, а въ плечахъ! Господи! на цѣльнїи косїи сажень завширши! въ тѣ плечи наче хто вѣткнувъ товсту претовсту, наче наливу, волову шїю; а на шїи пѣдъ довгими пасмами рѣдкого рудого волося примостила ся голова завдѣльши зъ доброго цебра. Пѣдъ вузкимъ чоломъ въ двоухъ глубокихъ ямкахъ сидѣли вузенькїи червоно-зеленїи очи. Щѣки ажъ вытискували ся сине-червонымъ колѣромъ, борѣдка руденька, немѣвъ клинъ якїи. — Пузо такъ вынимало ся, що крамарь не мѣгъ бачити своихъ тѣлистыхъ нѣгъ. Капитанъ задививъ ся на крамара, та не втерпѣвъ, щобы не глянути и на крамарѣвну. Глянувъ и зновъ подумавъ: «Нѣчого, цїця! молоденька, прївѣтна, ѣченята якъ ласкаво вызырають.»

Зъ церкви капитанъ звичайно завернувъ до панъ-ѣтця.

«Сусѣду вамъ Богъ давъ!» мовивъ панъ-ѣтець до капитана: московска бочка, та за те кажутъ у кишенѣ самъ дѣдько напхавъ ажъ до верху.

«За тежъ и зъ себе!» капитанъ усмѣхнувъ ся, «ось якїи! у вашїи двери не пролѣзе.»

— «Цїть! ось ѣтъ суне съ дочкою» мовивъ панъ-ѣтець замѣтивши зъ ѣкна, що йде крамарь. —

Въ хату вѣйшовъ крамарь зъ донєю и рекомендовавъ ся: «Купецъ Акуловъ, а се моя доня Маруся. Панъ-ѣтець повитавъ гостей и зазнасимвъ зъ ними капитана.

— «Вашъ сусѣда; ѣкно противъ ѣкна.» —

«Я запримѣтивъ васъ,» ѣтповѣвъ крамарь до капитана по великоруски съ чїстою московскою промовою.

— «Щѣжъ васъ привело въ наше село?» спитавъ ся панъ-ѣтець.

«Здоровье!» ѣтповѣвъ Акуловъ, — дивлячися на долѣвку, а Гуля такъ глянувъ на его, нѣбы хотѣвъ мовити: «ѣтака тѣлиста туня, та нарѣкає на здоревье.»

Акуловъ наче спостерѣгъ капитанову думку и мовивъ: «Вы не вважайте, що я такїи тѣлистїи, а

здоровля у мене Богъ ма! Лѣкарѣ намогли ся, щобъ якъ мога швидче покинувъ я Москву, та перебравъ ся на Украинцу на село, а нѣ, то, кажуть, и не чую ся, якъ дуба дамъ. Люди порадили ваше село, я и сюды подавъ ся. Поживемо, побачимо: коли подобася, тутъ и вѣку доживати мемо; а нѣ, — шукати мемо, де лѣнше. Намъ що: насъ двое, — якъ бачите, збори не великѣй.»

— «Може крамничку у насъ заложите,» — спытавъ ся панъ-отець.

«Не думка: не въ мои лѣта вже турбовати ся, часъ спочити. Тай на що намъ загонити ся: насъ двое, зъ насъ стане того, що маємо; на двоохъ хіба тамъ ботацько треба,» отповѣвъ Акуловъ.

Капитанъ тымъ часомъ пильно придивлявъ ся до Марусѣ и думавъ: готовъ объ закладъ бити ся, що у неї вельми добра душа и чуле серце.

Ставъ крамаръ прощати ся съ панъ-отцемъ; капитанъ и собѣ за шанку.

— «Посидьте, капитане!» — прохає панъ-отець.

«Радѣйшій-бъ, та нѣколи — треба до господы: дѣла у мене на завтра по саму шию.»

Жадного дѣла у капитана не було, а потягло его, щобъ у кулѣ съ Марусею дойти до господы. Прощаючись съ Марусею, капитанъ глянувъ їй прямо въ очи; — она привѣтно усмѣхнула ся.

Незвичайно веселымъ вернувъ ся капитанъ до дому; такимъ вельми рѣдко онъ бувъ: шуткує съ Степаномъ, выгадує. По обѣдѣ капитанъ лѣгъ спочити, та не заснувъ, — навѣтъ не задремавъ: пролежавъ недовго, вставъ, сѣвъ біля ôкна и дививъ ся на ôкна Акуловой кватиры. Тамъ сидѣла Маруся. Капитанъ отчинивъ ôкно и Маруся свое отчинила: они вклонили ся оденъ одному: — очи ихъ зустріли ся.

За годину Акуловъ завітавъ до Гулѣ и запросивъ его до себе, капитанъ пошовъ. Тогожъ самого дня Степанъ, стягуючи зъ капитана чоботы, промовивъ: «Сей крамаръ, кажуть, велике вѣно дає за дочкою.» —

Капитанъ наче сего не чувъ. Степанъ зновъ: «Пристарковата, мабуть — тымъ що»

— «Ты ей бачивъ?» — нерервавъ жваво Гуля.

«Кого?»

— «Про кого говоришь?»

«Крамарѣвну бѣ то?»

— «Еге.» —

«Нащо она менѣ здала ся байдуже!»

— «А я бачивъ! Брехню тобѣ сказано. — Она молоденька, наче пуцянокъ, — а ты верзещъ — нѣвѣдъ що: пристарковата.»

«Не я, — а люди, — и руда — кажуть.»

— «И се брехня; — русявенька.» —

«А зъ себе якъ?»

— «Гарненька.» —

Степанъ замовкѣ, а капитанови мулило говорити; онъ бажавъ, щобъ Степанъ роспытувавъ про Марусю. Степанъ хотѣвъ вже промовити: «на добранôчь» и йти. —

— «Степане,» обôзвавъ ся Гуля. —

«Слухаю.» —

— «Кажешъ: не бачивъ ты крамарѣвны, — не брешешъ ты?»

Степанъ всмѣхнувъ ся и отповѣвъ: «Не то, щобъ зовсѣмъ не бачивъ, — а тôлько здалека окомъ накинувъ.»

«Якъ же на твою думку?»

«Менѣ що! а отъ вамъ коли подобасть ся, то чомъ бы вамъ не тее.»

— «Що кажешъ?» — спытавъ ся капитанъ наче не дочувъ, або не розумѣвъ, нащо натякає Степанъ. Капитанъ не сподѣвавъ ся, щобъ Степанъ такъ зразу почавъ про «тее.»

«Кажу,» — отповѣвъ Степанъ, «годѣ-бъ вамъ бурлаковати та нудити ся.»

— «Гм, — рада не ледача; та якось не яково! треба не зразу; а то якъ втелющить гарбуза, то напечешъ повну торбу раковъ.»

Степанъ гордо выпрямивъ ся, взявъ ся въ боки и зъ пыхою промовивъ:

«Гарбуза!? Намъ гарбуза! Крамарѣвна намъ гарбуза!? Нѣхто сего не дôжде! а коли що, то мы й сами зъ вусами, таку дулю поднесемо, що ажъ чхати ме, якъ понюхає.» —

— «Ты такъ гадасишь?»

«А вжежъ нѣкъ! Не родивъ ся ще той, хто-бъ намъ гарбуза подѣсь.» —

Потушивъ капитанъ свѣтло. Не спить ся ему. Що за морока така: абы заплющивъ очи, такъ ему крамарѣвна и ввижаєть ся, а зъ нею лѣзуть въ голову такі чудні гадки! Отъ, передъ нимъ власна господа, хutorъ, садъ, ставокъ, жѣнка люба та мила, — дѣточки — хлопчикъ сидить біля его за книжкою, а онъ ему проказує: дѣвчина злѣзла до его на груди — вхопила маленькими рученятами за его довгѣ сивѣ вусы и «нюкає» не мовъ на коня; а онъ до неї «помаленьку, а то у тата вава буде»; тацмокъ и цмокъ — то въ ту щечку — то въ другу. А Степанъ тѣшитъ на рукахъ другого хлопчика, — а онъ Маруся — такъ и сле очима на радощахъ. —

«Та нурь вамъ отсимъ думкамъ! И зъ ôткисъ они берутъ ся! промовивъ самъ до себе Гуля и перевернувъ ся на другій бôкъ; а думки за нимъ, — нѣ отступу! Ввижає ся ему, що онъ вже старѣй — старѣй ледви ходить: а сынъ его такѣй высокѣй, красивый, — жонатѣй! Невѣстка такъ его голубить! Дочка замужна; — у его вже и внуки есть и Степанъ зъ ними А старше внука сидить у его на колѣнахъ, — та: «дѣду, дѣду, — я до тебе фду — отъ, отъ, прифду!..... На силу вже досвѣтомъ капитанъ заснувъ.»

Съ того дня Степанъ почавъ помѣчати, що капитанъ «не той ставъ», до крамаря вчащає що дня и нѣбы сумує. Степанъ зрозумѣвъ, до чого дѣло йде, та не тямивъ зъ якого боку зайти. —

Минуло тѣждѣвъ зо два. Разъ у вечеръ капитанъ вернувъ ся отъ крамаря за надто веселымъ. —

Зустрівши на порозі Степана — він обняв його і давай цілувати.

„Значить, вже?“ спытавъ ся хитро Степанъ.

— „Вже, Степане! засватавъ ся.“ —

„И гаразд! дай Боже часъ добрый! Я був певнимъ, що она нашихъ рукъ не втече, — а то ви гадали були „гарбуза!“ Якъ то се можна! . . .

„Трапляє ся, — Степане!“

„Трапляє ся, та не съ такими, якъ мы. Колижъ весілля?“

— „За місяць: требажъ усе якъ слідъ выготовити, щобъ люди не сміяли ся.“ —

„Що тамъ выготовляти! Хиба тільки нові епохеты кушти — такъ се й завтра можна; а все инче у насъ якъ слідъ, — хочъ и завтра підъ в'їнецъ.“ . . .

— „У насъ! у насъ инча р'їчъ, — такъ у не-и-жъ не все готове: ж'їночке д'їло; забубоны тамъ всякі, — и того треба и того. — Ну и старый про-Богъ, щобъ весілля гучне справити, щобъ и музики и танці и генералы и об'їды.“

„А вжежъ, — безъ сего не можна, — та въ его кишеня товста. Дайже, Боже, часъ добрый. —

На все село тільки и розмовы, що капитанъ Гуля беретъ ся съ крамар'ївною, съ московскою. Капитанъ землі не чувъ підъ собою. Зъ ранку до вечера сидівъ съ своєю нареченою, та все твердивъ: „колибъ швидче, колибъ швидче.“ Скаже ему наречена: „и те ще не готове и того треба и другого, а він цмокиє си въ ручку, та: „все те, серденько, зайві забубоны; хиба того не можна справити, побравшись.“

А крамаръ мовъ паровикъ нихт'ївъ пиключчисъ справити гучне весілля.

Одень Степанъ, самъ не тямивъ чому, — такъ нудивъ ся: якъ то він бажавъ перше, щобъ его капитанъ „ставъ у парі“, а теперъ, коли капитанъ заручивъ ся, ему якось журливо стало. Черезъ що? хто его знає. Серце у его не лежало до крамар'ївны. —

(Конецъ буде.)

НОВІ КНИЖКИ.

«Співанникъ для шкѣлъ народныхъ» въ 3 частяхъ: (1. для 1-го, 2. для 2-го и 3-го, а 3. для 4, 5, и 6-го року шкѣльного) предложивъ и. к. радѣ шкѣльной краєвої въ Чернівцяхъ для апробаты и выпечатаня на кошті и. к. наклади шкѣльныхъ книжокъ въ В'їдні нашъ неутомимый писатель-композиторъ вл. о. Изидоръ Воробкевичъ. — Такъ зновъ одна люка въ рускѣмъ шкѣльництвѣ на Буковинѣ заловнена.

Нарисъ Исторіи австрійско-угорскои монархіи. Пѣдручникъ для учител'ївъ шкѣлъ людовыхъ. Написавъ Димитрій В'їтцковскій, и. к. учитель. Львѣвъ. Накладомъ Михайла Спожарского 1881. Зъ друкарнѣ Товариства имени Шевченка, підъ зарядомъ К. Беднарского. Цѣна 20 кр. — Пѣдъ такимъ написомъ находить ся у насъ одинъ примѣрникъ згаданой книжочки, содержащой 63 сторѣвъ звичайного форма-

ту шкѣльныхъ книжокъ, въ народнѣмъ для каждого зрозумѣлѣмъ языкѣ, правописію пѣсля граматикки О. Партицкого. Мы не разъ чули, якъ нашѣ панове учителѣ собѣ желали, кобы хто такіи найшовъ ся, котрый бы такую книжку въ рускѣмъ языкѣ написавъ. Тому то, маючи власне таке дѣлце підъ рукою, витаємъ го съ радостію и уважаємъ собѣ за повинність его нашимъ учителямъ препоручити, а то особливо съ тымъ намѣреніємъ, щобы они зволѣли о то постарати ся або принаймнѣй до того причинити ся, абы згадане дѣлце не лишъ въ кожѣй шкѣльной библіотекѣ мѣстцевѣй, если вже не въ ихъ власної, находило ся але такожъ и въ библіотекѣ кожѣй читальнѣ, если така въ якѣй громадѣ существуетъ.

Переписка Редакціи и Администрации.

ВН. П. О. Я. К. . . . ВЪ К. . . . Спаси-Богъ, Батьку, що не забываете и на насъ. Може бы найшла ся ще у Васъ коротенька повѣсточка для нашего календаря. Будьте ласкави, споможіть насъ!

ПР. О. П. БР. . . . НАРОХЪ ВЪ КИС. Даруйте, але жадаете отъ насъ невозможного; бо и'їяка честна Редакція не выдастъ имени своихъ дописовател'ївъ, если щось невѣрно подано. просимо надѣслати намъ сиростованье, а мы и переконавшись о фалшахъ радо сконстатуємо правду. Не ходите намъ, щобы кого нибудь зганѣбити, тымъ менше безвинно.

ВН. ПАНЪ ЕВГЕНІЯ Я. . . . ВЪ БР. . . . Чи получили наше письмо?

ВН. П. Е. А. К. ДОКТОРАНДЪ ВЪ Ч. Вы радѣ-бы знати, сколько правды въ дописи „Буковинца“ изъ Черновца“ помѣщенной въ Ч. 58. „Слова.“ — Ось, наша Вамъ отвѣдъ: Правда, по 1) що то доносъ на „Союзъ“, „богослова-екстерниста“ выпудившого г. дописователя et contr. въ „Союза“, на г. Тиминского и пр., до якихъ клеветъ навмысли, по 2) правда, що то, здаєсь, початокъ нападокъ, единой задачі декотрыхъ „журналовъ“ и ихъ „г. г. репортеровъ“, на „Буковину“, котра имъ немила, якъ кождому не-Русинowi; по 3) правда, що мы „не сообщили“ въ попереднѣй числѣ „скандальческій конфликтъ“ между студентами и „не-„настоятелями“ его, позаякъ хиба только такіи фабриканты „попинокъ изъ Черновца“, якъ сей „Г. Буковинецъ“ натхненъ въ наслѣдокъ своихъ „глубокихъ студій“ духомъ пророчимъ може о такихъ „скандальческіхъ конфликтахъ“ напередъ знати, и'їмъ они ще стались; по 4) правда, що и'їхто изъ русской молодѣжи не знає романа „Misteri di Parigi“ и т. п., надѣ такими людьми треба-бы справді воскликнути: „Вотъ несчастлива Буковина, что на ея територіи суть воспитанники такого рода! Вотъ, примѣры якихъ въ будущемъ получатъ наша Буковина священниковъ“ (и докторѣвъ св. бог. — Ред.). „Вотъ, действительно жалъ . . .“ — Мы и на сей разъ не споминаємъ про сей „скандальческій конфликтъ“ и ревизіи у одного г. богослова-интерна; бо надѣемся, „что компетентныи власти“ (мы не „думаємъ духовныи“) „позовутъ го дѣло серіозно“ (и безпартизно) „трактovati, такъ якъ послѣдъ“ (оставлена дотеперѣшного ладу въ духовної семинаріи) „не поможетъ“ (зарядови си) „и второе изданіе извѣстной „Апологии.“ —

ОГЛОШЕНА

(АНОНСЫ)

по якѣ найдешевшій цѣнѣ по-слія угоды принимаетъ наша администрація до помѣщеня

въ

„Буковинѣ“ и „Буковинскѣмъ Календарі“ на роки 1887.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕДПЛАТА
съ пересылкою выносить:
на цѣлый рѣкъ 3 зол. — кр.
» пѣтъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходить ся въ Чернівцяхъ
(улиця Лилійна ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Панове Громада!

Симъ числомъ кончить ся третій поворѣкъ жита нашої «Буковины». При сѣй нагодѣ хочемо высказати Вамъ, милі братя, дещо, що намъ на серци лежить. Передовсѣмъ подѣляємось зъ Вами радѣсною вѣстею, що «Буковина» дожидла о власныхъ силахъ сегоднѣшного дня, пережила за помочою незвѣвшихъ ся ще Русинѣвъ дальшій поворѣкъ. Позвольте, щобъ руска «Буковина» всѣмъ тымъ, котрі ей въ сѣмъ поворѣцѣ морально и матеріально спомогали, подяковала широко-рускимъ «Спаси-Богъ!» Заразомъ але звертаєсь она до каждого Русина, котрому лежить на серцю добро буковинского руского народа, съ умильною прозьбою, не оставити ей и на дальше своєю помочи и рады; «Буковина» не жєлає сего для своєї власной користи, а толькo для добра руского народа проживающого въ краю, которого имя она носить; що се правда, тому вѣдокъ Богъ и каждый, хто знає наше издавництво близше. Единою задачею «Буковины» є и буде старатись, щобъ въ своѣй хатѣ була своя правда и сила и воля. Жити правдою, боронячи правду и камучи чужимъ и своимъ правду въ очи познаємо чужихъ и самі себе, набудемо силы, а зъ силою прійде и воля въ своѣй хатѣ. Щобъ дойти до правды, треба ѣткрити неправду, а що ей сегодня всюды повно, ось и тяжка но конечна робота, до якої мы взялись. Поборюючи неправду треба гримнути не толькo на чужихъ ворогѣвъ, но и на тыхъ, що звуть ся нѣбы то нашими рѣдними братьями. А що «правда въ очи коле», ѣтъ тому они и негодуютъ на «Буковину», нарѣкають и сварятъ на ню, поѣбурюють, кого можуть, противъ ней, щобъ ей а зъ нею и правду и силу и волю руского народа убити. Познавши

вагу нашої газеты старають ся вороги ей поѣкопати намовляючи, кого можуть: Не купуйте ей! Не читайте ей! Тому то не одинъ и зъ нашихъ людей, кому неправда та чужа ласка дорожша ѣтъ добра своего рѣдного народа, зъ которого живъ и жє, повстає противъ «Буковины». Тымъ бѣльшій ѣбовязокъ кожного Русина, котрому дорога «правда, сила и воля» своего роду, вспираити насъ всѣма силами доброю радою, та точнымъ уплаченємъ предплаты, научати несвѣдомыхъ, та навертати збаламученыхъ. Надѣючись, що найдуть ся у насъ и на дальше ще такі щирі своему темному братови люди, будемъ продовжати наше дѣло въ имя Боже.

Рада державна.

Въ палатѣ панѣвъ законъ о загальномъ ополченю принятъ безъ всякихъ змѣнъ.

Палата послѣвъ ухвалила правительствомъ предложенный законъ противъ соціалистѣвъ съ всѣма поправками иныхъ послѣвъ 149 голосами противъ 139 ѣтослати до дѣтчной комисіѣ. Слава за то тымъ 149 посламъ, бо проєктъ закона сего бувъ такого рода, що колибы бувъ перейшовъ безъ всякихъ поправокъ, які внесли п. и. Гербстъ и Конъ, ставбы ся бувъ въ своихъ наслѣдкахъ дуже небезпечный для державы, понежи ѣтъ дававъ властямъ виконуючимъ якъ найширше поле до самовѣльного поступованя.

Такожъ розбирала ся въ послѣднихъ дняхъ въ палатѣ послѣвъ справа мыта ѣтъ нафты, котра дѣткає лишь саму Галичину и галицкихъ продуцентѣвъ нафтовыхъ. Хотъ проєктъ закона выстосованный лишь на школу краю, то польскі послы, щобы и дальше удержала ся верховодяча а имъ прихильна партія, котра выкористує всяку справу лишь для своихъ власныхъ цѣлей, поѣдали ся воли министрѣвъ, коли министеръ родакъ п. Дунаевскій, на котромъ имъ и теперѣшному правительству дуже залежитъ, розвя-

заньмъ рады державной загрозивъ. Польскій нафтарѣ дуже недобрій на польскихъ послѣвъ, а особливо п. Грохольского, котрый коло польске споводовавъ голосовати по воли министрѣвъ, щобы сѣ могли заключити угоду съ Угорциновъ посли котрои по 1 зол. 42 кр. мытове ѿ 100 киль на будуче платити бы треба. Межи польскими послами мала була дятого зайти велика сварня, понежи бѣльшѣсть ихъ черезъ свое уступлене супротивъ министерства зѣ шкодовъ для краю понижила повагу польскихъ послѣвъ и выставила ихъ на смѣхъ передъ инними послами. Наслѣдки сего поступованя, розумѣе ся получені зѣ шкодовъ для краю, вже зачинають проявляти ся, бо якъ доносять польскі газети, одинъ зъ галицкихъ нафтарѣвъ переносить ся уже до Угорцины и закладає тамъ рафинерію (т. е. фабрику чищення нафты,) до чого уже одержавъ ѿ угорского правительства всякій можливій улекшеня. Така то дбалѣсть про добро краю! Ото политика польскихъ послѣвъ: Станчикѣвъ та Подолякѣвъ. А Нѣмцѣ що на то? Нѣмцѣ — якъ пишуть инні газети — лишь затирають собѣ руки и тѣшатъ ся зъ всего.

Еще одна дуже важна справа въ радѣ державной скѣнчила ся, с. е. справа нарады надъ забезпеченьемъ робѣтникѣвъ затрудненихъ при машинахъ. Посли сєи уставы робѣтникѣ, если при машинѣ скалѣчѣе и стане нездатнымъ до зарѣбку, має дѣставати утриманье; если же стратить житье, то сироты по нѣмъ до 15-го року житя мають дѣставати 15% его зарѣбку, а если и матери не мають, то 20%. Тѣ грошѣ мають выплачовати ся зъ фонду, на котрый мають складати ся робѣтники и тѣ, що тримають робѣтникѣвъ.

На засѣданю рады державной въ палатѣ послѣвъ, дня 16. с. м. розпочала и закончила ся спеціальна дебата надъ тарифовъ мытововъ, внесенемъ Гавзнера (по 6 зол. мыта и ухвалено мыто: 1) ѿ цукру 1 зол. 50 кр.; 2) ѿ тютюну, 3) ѿ зѣбжя, а особливо за кукурузы, просо и гречку 50 кр.; за ячмѣнь и овесь 75 кр.; за пшеницю, оркинь, жито 1 зол. 50 кр.; за зерно стручкове якъ: горохъ, лунинъ, бѣбѣ, сочевицю (ленту) вику 1 зол.; за муку и продуктъ меленый 3 зол. 75 кр. — Дня 17. с. м. при класѣ „товѣць“ принято: 1) внесенєе правительства съ додатковимъ внесенемъ Гавзнера по 6 зол. мыта ѿ чищенои и нечищенои парафини 2) позицію „деревѣ“ посли внесеня правительства, 3) предложило правительство проектъ закона о призволеню безпроцентовой позычки на ѿбудованье мѣста Стрыя, 4) принято „тарифу“ мытову ѿ класы: минерали и гумы безъ дискусіѣ. — Дня 18. с. м. закончила ся справа нафтова посли волѣ правительства, при бѣльшѣости лишь 6 голосѣвъ (160 противъ 154.) Пос. Грохольскій хотѣ и признавъ слушнѣсть внесеню пос. Зиса, однакъ промовлявъ за предложенемъ правительства, понеже тоє собѣ такъ ѿ польскихъ послѣвъ желало, а на послѣдокъ виѣсь, щобы назначити

мыто ѿ сыровця на 2 зол. 40 кр. а ѿ легкихъ олѣѣвъ на 1 зол. 10 кр. При сѣй дебатѣ пос. Штайнвендеръ выступивъ дуже остро противъ министра Дунаевского, котрый попирає межинародныхъ пачкарѣвъ противъ краєвыхъ продуцентѣвъ и сказавъ межи иннимъ: „Сему министру маємъ подяковати за лендербанкъ и за ѣновленєе привилегіѣ пѣвнѣчной желѣзницѣ, черезъ що держава тратить рѣчно кѣлька миліонѣвъ. Дунаевскій боронивъ ся противъ нападѣвъ, якъ лишь мѣгъ, а въ кѣнци заявивъ, що полемизовати (сварити ся или правдати ся) съ бесѣдникомъ булобы низше его чести.

ДОПИСИ.

(Торжественне ѣкрытие читальнѣ въ Черногузахъ) ѣбуло ся тамтою субѣты. По служѣбѣ божѣй ѣправленѣй мѣстцевымъ приходникомъ о. Томюкомъ въ сослуженю о. о. Гостюка изъ Виженки и Семанюка изъ Вижницѣ ѣправлено нарастає за помершихъ буковинскихъ патріѣтѣвъ бл. п. о. о. Продана Василия, Воробкевича Григорія и Семаку Димитрія, о. о. Семенюкъ выголосивъ прекрасну ѣтповѣдну проповѣдь. Потомъ слѣдовавъ головной зѣѣръ членѣвъ читальнѣ въ мѣстцевѣй образами Вел. Цѣсаря и Цѣсаревѣи и цѣвтами гарно прибранѣй школѣ, котрымъ руководивъ запрошений до того начальникъ суду зъ Вижницѣ ви. п. Володимиръ Ясеницкій. По хорошѣй передмовѣ учителя п. Понича законченѣй многолѣтствіемъ для Его Вел. Цѣсаря, котре ѣтсѣвѣвъ зѣѣръ, ѣяснивъ предсѣдатель статуты, ѣтчитавъ привѣтний листъ „Руской Бесѣды“ изъ Черновѣцъ и передавъ читальни книжки даровані симъ товариствомъ и другими добродѣями. Тутъ зачали вписоватися нові члены (разомъ около 100) и много вилатило вкладки. До выдѣлу выбрано: пароха о. Томюка на предсѣдателя и основателѣвъ читальнѣ начальника Ивана Фочука на его заступника, учителя п. Понича на секретаря, Стефана Грегѣрьєка на касієра, пѣвця Михайла Євдоуцука на библиѣтекѣря, а господарѣвъ Ілію Стратычука и Дмитра Величка на заступникѣвъ. П. Сорохановичъ, п. к. возный жертвовавший для ѣсущєня читальнѣ кромѣ труда около 10 зол. выпросивъ ся задля недостатѣ часу ѿ выбора.

По выборѣ пожелавъ п. к. комисаръ п. Свораковский въ сердечной рускѣй промовѣ ѣтворенѣй читальни хорошой розвою.

При собѣльнѣмъ ѣбѣдѣ, котрый по сѣмъ слѣдовавъ нивъ на самѣ передѣ п. судія Ясеницкій здоровѣе просвѣтителѣвъ народа: священникѣвъ и учителѣвъ, дальше слѣдовали промовы на основателѣвъ читальнѣ, на поодинокихъ гостей и т. д., при чѣмъ ѣтсѣвѣвано скѣлька пѣсенъ. Яко гостѣ явили ся були: п. т. священники, урядники, учителѣ, мѣшчане и селяне изъ: Вижницѣ, Виженки, Испаса, Милѣева, Багны и др. поблизкихъ сѣль. Всѣ, особливо же селяне, розѣйшлись ѣдушевненіи и загрѣтѣи до працѣ, и є надѣя, що читальня въ Черногузахъ потягне за собою и другі села нашего Пѣдгѣрья, перше пѣде здаєсь въ слѣдѣ село Испасъ, що можна надѣятися ѿ о. духовного, п. учителя и ч. газды Дениса, котрый скажемо се на встыдъ многимъ, кунивъ собѣ вже навѣтъ „Правотаря.“ — Слава интеллигенціѣ, що зѣбралась була въ Черногузахъ и показала, що лежить тѣй на сердю

добро народа! Поручаемо сю и дальшій читальнѣ, якій Богъ дасть, ще повстануть, си щирѣй и неувидаючий опѣць; бо ворогъ не спить, а вижницькій дячокъ а съ нимъ и жиды такожъ нѣ. Честь людемъ, що йдуть за доброю радою своихъ просвѣщенныхъ братѣвъ! Щасть, Боже, Черногузкой читальни! Помагай. Бѣгъ, и другимъ сусѣдамъ до такогоя праведного дѣла!

(О. Mihailu).—Вы, пане редакторъ, красно пишете въ «Буковинѣ» и стараєте ся нашъ народъ научити, щобы ѳнъ свою народнѣсть, свой языкъ и свою вѣру любивъ, шановавъ. Чомужь бы и не мавъ нашъ народъ свой языкъ любити, коли уже народна приповѣдка каже, що кождый народъ, хочъ би дикъ, любитъ свой рѣдний языкъ. Чомужь бы не мали Русины свой языкъ любити, коли ѳнъ такой красный, милозвучный и богатый. Уже польскій ученый и поетъ Мицкевичъ хваливъ нашъ языкъ кажучи, що межи всѣма славянскими языками рускій языкъ найбогатшій въ вырази.

Тому не диво, що и въ давній часъ Русины свой языкъ любили и нимъ гордились. Нашій праотцѣ называли тыхъ, що не умѣли по руски говорити нѣмыми, и ѳтти походить назва нѣмцѣ. — Якъ то але теперь межи Русинами дѣе ся? Чи вправдѣ любятъ Русины свой языкъ, якъ то други народы робять? Поглянувши на нашій ѳтношеня на Буковинѣ переконаемо ся, що Русины особливо одна часть ихъ а то и письменный люди не пишуть до урядѣвъ по руски, але уживають чужого письма и языка. — Они хилиють ся за вѣтрѣмъ и, щобы мати ласку у ворогѣвъ нашего народа, готовѣ не лише ѳтречи ся своего русского письма и языка, але и своего тата, мамы и всего, абы лише собѣ выгѣдно жити. Ба не штука чужими руками тернѣе молотити, и не штука Русина удавати а въ шкаралупу ховатись; бо якъ мы его не будемо шановати, то хто его пошануе и полюбитъ, и яку славу будутъ мати Русины, наколи они своимъ языкомъ дорожити не будутъ. У насъ на Буковинѣ не дѣе ся такъ, якъ де инде. Сумно оно е, але правда. Огъ, случайно побачивъ я будучи въ одномъ селѣ надъ Черемошемъ выказъ изъ метрикъ русского приходу написанъ на 4 аркушахъ на румунскѣмъ языкѣ. Окрѣмъ сего выказу бачивъ я и поданье приходника, котрымъ ѳнъ сѣ матрикальный вытяги прав. консисторѣй предлагае. Поданье було такожъ по румунски написано, а при кѣнци подписавъ ся о: „Mihailu Си са.“ Зъ боку на сѣмъ поданю була реляція ѳтъ черемоского деканату написана по руски вир. протоереемъ о. Григоріемъ Прокоповичемъ зъ Бергометы надъ Серетомъ.

Мене здивовало то, що о. протоерей пише по руски, а подвладный приходникъ по румунски. Цытаю ся, що то за чоловікъ. Сказано менѣ, що то сынъ русского господаря зъ Б. братъ п. Григорія К., котрый недавно тому въ своѣмъ «посланію» учивъ мужѣвъ жертвуючихъ ся для добра рускои справы патріотизму. Та правда п. Григорій въ томъ своѣмъ «посланію» боронить черновецкого Митрополиту ѳтъ напасти, котру самъ выдумавъ, тожь тымъ больше

о. „Mihailu“ повиненъ подхлѣблятись. Много у насъ такихъ Русинѣвъ, що уважають достаточнымъ, если можуть называтись Русинами, а въ прочѣмъ служатъ чужимъ Богамъ, дѣлають въ душѣ ворогѣвъ нашихъ запродаючи имъ руске право за будище. Такимъ поступкомъ е и урядованье на румунскѣмъ языкѣ, наколи 1873. року вышло изъ самого консистору розпорядженье, абы всѣ священники въ русскихъ селахъ уживали рускій языкъ и руске письмо и се розпорядженье чей еще не знесено, а еслибъ и знесено, то безиправно, и булобъ то власне святымъ обовязкомъ о. „Mihailu“—а и кождого иного священника-Русина обста-ти за правомъ русского языка и письма. Сумный се признаки рабства! И мы мали-бъ на се мовчати? Мали-бъ такі хибы покрывати? Нѣ, пане редакторъ! Не щадѣть и на дальше нѣякого врага русского народа, а тымъ менше Русинѣвъ безъ серця и безъ характеру, котрі горшыми, бо дошмаными врагами русского народа. «Буковина» на то, щобы служала загалови русского народа, тому справедливо чините, що не оглядастесь на нѣкого, а пятаєте кождого врага, якъ слѣдъ. Будьте певный, що загалъ народа русского на Буковинѣ, особливо кождый честный, щирый и ревный Русинъ стоитъ за Вами, ме всипрати Васъ всѣма силами въ труднѣмъ по спасительнѣмъ дѣлѣ Вашѣмъ въ честь и блага нещастливого, бо своими власными сынами запроданого и на смерть засудженого народа.

До Васъ, панове громада, звертаюсь и кажу: Наколи мы, Русины, будемо самѣ своего языка цурати ся, то не небануймо-жь, коли нашъ народъ до своихъ національныхъ правъ дойти не може. Русины просвѣченѣи не повинны черезъ поодинокыхъ лизунѣвъ и шкаралупникѣвъ збаламутити ся дати, але повинны не лише до консистору но и до всѣхъ властей лишь по руски писати; бо мы Русины на Буковинѣ народъ наибѣлшій числомъ; бо насъ е 240,000 жителѣвъ, а нашъ языкъ рускій признанный правомъ яко краевый. Для того кожда громада руска повинна мати руску печатку, повинна лише по руски писати, а священники на русскихъ селахъ повинны писати и урядовати лише рускимъ языкомъ а не чужимъ; бо мы, Русины, не маемо, Богу дяковати, взе нѣкому панщины ѳтробляти. Кого кортитъ записати ся въ рабы волоскѣ, той най иде собѣ межи Волохѣвъ, а мы не будемо жаловати за нимъ.

Двигаймо ся, братя Русины, на передъ, не цураймо ся нашего русского языка, а тогда будутъ насъ и чужі народы поважати и цѣнити.

БУКОВИНЬСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

Литиратурне Товариство «Руска Бесѣда» въ Чернівцяхъ обходитъ дня 24. Червня (6. л. Юлія) с. р. въ своихъ комнатахъ (Улиця Лилійна ч. 29, 1. по-верхъ) рѣчницю двадцятилѣтної литературной дѣяльности ОСИПА ФЕДЬКОВИЧА послѣ слѣдуючої програмы; О 3. год. попол.: Надзвычай-

ний головний збір членів «Рускої Бесіди» в цілі іменования юбілата почитним членом; о 7. год. вечер.: Отслоєння образа юбілата, и літературно-вокальний вечорік; о 9. год.: веч.: Спільна вечеря, на котрий то празник «Руска Бесіда запрошає всіх Родимців, котрих би запрошенє з якої будь причини не дійшло. (Панове желяючи учасновати в спільній вечері зволіть на то надіслати найдальше до 4. л. Юлія с. р. на руки «Рускої Бесіди» в Чернівцях 2 зол. 50 кр. Вирочім вступ вільний.)

Читальня в Дубівцях, коло Лужань, існує вже від місяця. Головна заслуга в тому належить с. ч. господарю Григорію Сиротюку, як також теперішньому предсідателеви читальні ч. Николаю Руснаку и секретареві читальні Гавр. Шлемкови. На особенну увагу заслугоє, що властитель Дубовець п. барон Шимонович Яков не тільки похвалив и заохотив до сего діла Дубовецьких газдов, но и радо спомогає просвітній змаганя людей. Подносимо сей нечуваний еще на Буковині поступок з боку властителя добрий, тим більше що п. барона Шимоновича не виже з нашим народом ні обряд ні народність, як других панів, котрі але знають тільки себе и свою кешню. Честь прото ему! — И ся читальня має, як зачуваємо, крім жидів еще и своїх домашніх ворогов, против котрих поручаємо читальню ласкавій можливої опіки ви. п. барона; а завзвимаємо членів сей як и кождої иншої читальні, щоби доносили нам о кождій як найменшій кривді, а мы и „Руска Рада“ постарасмося о то, що ніхто безкарно не посміє докучати читальням.

На „Дім Народний“ в Чернівцях жертвовали п. т. кс. Др. Сьмійський 1 зол., на весілю в Замості, о. протоєрей Григорій Прокопович, о. Галиш з Волоки, о. и добродійка Манастерскій из Пальскої-Долини и п. кожд. Тиминський Івань по 1 зол., дальше крейцарами 3 зол. 58 кр., на весілю в Сеньков зібрав акад. п. Видинівскій 3 зол. 40 кр., при отворені читальні в Черногузах ак. п. Семака 3 зол. 93 кр.; черновецькі мурашки межи собою 21 + 32 + 10 + 14 кр., Станиславівскій учитель 20, „Самушинський“ 10, Юрко Мурашка 4 кр., п. уч. В. Орза 50 кр., п. Тр. Колубинський 40 кр., п. уч. Д. Маріанчук 1 зол. 50 кр., п. уч. Бейчук 30 кр., п. уч. Г. Шербанський 1 зол., „безименний“ 62 кр., п. уч. Ярошинський зібрав у своїх товаришів 8 зол. 50 кр., а „мурашки в Кідмані“ зложили 1 зол. 20 кр. — Щедрим дателям и ревним збирателям щиро-руске „Спаси-Бог!“

Тов. „Союз“ складає прилюдну подяку Ви. Волод. Ливичку з Болехова за надісланий дар 1 зл. в користь Товариства.

„Руска Бесіда“ желяє помістити в буковинськом „Календарі“ на рік 1887. короткий перегляд діяльності бук. товариств руских. Хто би знав щось о наших сільських читальнях т. е. коли и хто котру основав, около неї заслужив ся, як Читальня тепер стоить, а если унала, то чому; зволіть коротенько и як найскорше, хоть нескладно, та аби лише правдиво написати и послати до нас або просто до „Рускої Бесіди“ в Чернівцях (улиця лійна ч. 29.)

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Россія. Якъ зъ ч. 11. „Буковини“ відомо, царь російскій приїхавъ бувъ до Москви, де достойники держали рожний привітний промови, на котрі царь отповідавъ. Все то споводовало берлінську прасу, правительство берлінське накликати, щоби оно завчасу приготувало ся на небезпеченство, яке грозить отъ Росії. — В Росії думаютъ мильно, що письмо нашого Цесаря до архикнзя Албрехта сь подякою за добре и взорове уурядкованє военной сили в Босні и Герцеговині нич инного не значить, як лиш справдженє факту, що Австрія вже зовсімъ до борби на балканськом півострові готова. — Неохота Росії для Болгарії все ще не зменшила ся.

Франція. В французскій палаті послівъ недавно выбрано комісію з 11 членів, котра мала зняти ся уложеньемъ закона о вигнані князівъ претендентів, т. е. такихъ, що мають право до трону, з котрихъ то членів 6 було за вигнанємъ князівъ, пять же прочихъ членів були противні такому поступованю. В кінці палата приняла внесенє більшостю 80 голосівъ. Графъ Парижа найпершій зъ межи нихъ виїздить до Англії, але своякамъ наказавъ лишити ся в Франції.

Англія. Дня 8. с. м. при другомъ читані откинено в парламенті ирландску билъ (предложенє закона) дотично уурядкованя ирландскої справи більшостю 30 голосівъ, що англ. праса сь великовъ радостевъ приняла. Глядстонъ отже зоставъ побитий, а кабинетъ такожъ поражений. В Ирландії настала дуже напружена ситуація (положенє, станъ.) Межи католиками а протестантами (лютеранами) мало уже в кількохъ місяцяхъ прийти до кровавої бійки, такъ що ажъ полиція мусіла вмішати ся, при чімъ тая же навівъ стріляти мусіла, и такъ 5 осібъ вбито, а много поранено. Министры мали держати нараду и ухвалили лїпше розвизати парламентъ, пїжъ щоби кабинетъ уступивъ, понеже тогды справа ирландска на завше унала би. На се постановленє мала и королева уже згодити ся. Глядстонъ видавъ уже манифестъ (письмо) до своїхъ виборцівъ, в котромъ доказує, що для Англії остали ся лиш дві дороги: або сила, або автономична управа Ирландії, и що бїзъ черезъ унію (сполученє) Англії сь Ирландієвъ державу лиш сконсолідовати (скріпити,) а не ослабити хоче, якъ то его противники твердятъ.

Нїмеччина. В сїсїднємъ королевстві Баварії, зь отки наша цесарева, сими днями наступила велика криза (змїна,) бо не стало уже всімъ народомъ дуже улюбленого короля Людвика II., котрий 13. с. м. дуже трагично (смутинымъ способомъ) скінчивъ, скочивъ проходжуючи ся в парк (великомъ красномъ огороді) на замку Бергъ недалеко Монахіумъ до озера Штерибергского, званого такожъ Вурмзе. Нецасливый король, яко синъ Короля баварскаго Максиміліана II. родившій ся р. 1845 обивъ бувъ уже 1864

року правительство державы баварской, бувъ нежонатый и цѣлымъ народомъ дуже любленный, лишь деколи мѣшавъ ся въ важныя sprawy, якъ н. пр. именованье пруского короля теперѣшнымъ цѣсаремъ нѣмецкимъ, въ оборонѣ своего учителя крылошанина (каноника) Делингера въ борбѣ съ паповъ римскимъ о догматѣ непогрѣшимости. Онъ бувъ дуже сильно збудований и высокого росту, въ послѣднихъ рокахъ але такъ отовстѣвъ що мусѣвъ безъустанно носити мѣхуръ (бурдюгъ) съ ледомъ на грудехъ. Причиною его смерти мала бути по мнѣнію комисіѣ хвороба душевна въ слѣдъ розмягченія мозгу, хочъ другіѣ лѣкарѣ зновъ доказують, що король бувъ цѣлкомъ здоровъ. Уже зъ замолу любивъ онъ дуже все, що лишь красне, якъ: музику и штуку, и выдававъ на оперу (театеръ) та будову замковъ съ дивными забагами надзвычайно величезныя сумы, чимъ своѣй приватный мастокъ такъ знищивъ, що навѣтъ въ кѣнци въ довги бувъ понавъ. При томъ уже отъ кѣлькохъ лѣтъ онъ не займавъ ся нѣ разъ справами державными и не зносивъ ся нѣколи зъ своими министрами, а просто отъ нихъ утѣкавъ и крывъ ся полѣсахъ. Щобы такому розстроєви конецъ положити, оголошено его божевольнымъ, а управленье державы ему ѣтнато. Правно повиненъ бы бувъ обняти управленье молодшій короля братъ Отто, але наколи и сей збожеволѣвъ уже передъ 15 лѣтами, то тымъ часомъ управленье обнявъ вуйко покойника кн. Лютипольдъ, котрый уже 66 лѣтъ має, и теперь есть вдовцемъ, маючимъ 3 сыновъ. Лютипольдъ бувъ въ баварскомъ войску генеральнымъ инспекторомъ и фельдцейгмайстромъ и бравъ участь въ войнахъ 1866. и 1870. р. Помимо своей старости має онъ бути еще дуже здоровый и энергичный, але при томъ лагѣдный и вѣжливыи, такъ що має загальну симпатію (привязанность) въ народѣ. Онъ есть католикомъ, а въ парламентѣ часто выступавъ противъ клерикаловъ. Тѣло короля перевезено зъ замку Бергъ дня 13. с. м. въ ночи до Монахіюмъ и зложено въ королевской палатѣ, а 19. с. м. ѣтбувъ ся похоронъ, на котрый то були пріѣхали такожъ престолонаслѣдники австрійскій и нѣмецкій. — Трагична смерть короля выликала велике негодованье въ народѣ. Теперь справа наслѣдства баварского престола займае въ высокомъ степени цѣлу Нѣмечину; розходить ся головно о то, чи узнати королемъ божевольного Оттона и установити въ его имени управленье чи князя Лютипольда, чи его сына, чи може кого иншого. Говорять, що министерство дуже хибно поступило собѣ въ справѣ усуненія короля и черезъ то ледве чи устоитъ ся а конюшій гр. Гольштайнъ головно мавъ своимъ постанованьемъ короля довести до роспуки. Дня 15. с. м. зѣбрала ся була баварская палата панѣвъ числомъ 49 членѣвъ на нараду въ справѣ наслѣдства, на котрой було 7 князѣвъ зъ родины королевской, всѣ министры и 2 епископы, намѣстникъ Альзаціѣ и Лотарингіѣ, кн. Гогенлогге, гр. Гольштайнъ и кр. Делингеръ, и выбрано до переведенія sprawy комисію и 2 заступниковъ.

Греція. Демобилизація (розбросенье) въ Греціи уже мала наступити, блокада вже знесена а флота державъ европейскыхъ ѣтилыла на кретыйскій воды, щобы на случай возможности еще якои потребности бути разъ подъ рукоу. Туреччина выдала вже всѣхъ невольниковъ и подяковала европейск. державамъ за ихъ помѣчь. — Трикунисъ предложивъ палатѣ, просекъ закона о зменшеніи числа послѣвъ зъ 246 лишь на 150, и такъ отъ теперь уже не буде кождый повѣтъ, лишь кождый округъ по одному послѣви выбирати. Палата приняла сей законъ въ першѣмъ чтаніи.

Болгарія. Князь Александеръ вернувъ вже зъ Румуніѣ до Софіѣ. Выхѣдна Румелия прилучила 24 сѣлъ важныхъ для Выхѣдной Румелиѣ зѣ взглядовъ экономичныхъ до сѣи провинціѣ. Туреччина задержала для сѣебѣ лишь позиціѣ важныя зѣ взглядовъ стратегичныхъ (военныхъ.) При послѣднихъ выборахъ въ Выхѣднѣй Румелии грали важну ролю російскій вилывы. — Дня 14. с. м. ѣткривъ кн. Александеръ болгарске собраніе въ Софіи довшовъ промововъ, въ котрой подіѣсь, що неприятель побитый мусѣвъ шукати защиты у можныхъ сусѣдовъ, и сконстатовавъ, що унія обохъ Болгарій переведена и що наслѣдки войны ѣтворяють для Болгаріѣ свѣтлу будучиѣсть. Собраніе повитало князя дуже усердно. Собраніе уконститувавши ся приступило до ухвалы адресы до князя. Отъ давшого вже часу удержуе ся криза въ болгарскомъ министерствѣ, котра мала выйти зъ якогось непорозумѣнія межѣ министромъ правосудія Радославовомъ а шефомъ кабинету Каравеломъ.

Черногора одіѣсьнька на цѣломъ балканскомъ пѣвѣостровѣ, що держитъ ся спокойно и зъ далека отъ всякой племенной и національной борбы; она користае разумно зъ мира, заводитъ у сѣебѣ новіѣ порядки и организуе ся у внутрѣ, щобы случайно могла выступити съ тымъ большовъ рѣшнѣмѣствѣ (ѣтваговъ). Зъ Римомъ ведутъ ся переговоры въ справѣ заключенія конкордату. — Розбѣинаки черногорскій стрѣляли зъ за скаль на граничныхъ жандармовъ австрійскихъ стоячихъ на кордонѣ герцеговинскомъ и убили уже кѣлькохъ такихъ жандармовъ. Зъ Вѣднѣ въ той справѣ выслано уже острѣ письмо до княжого двору.

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

(† Титъ Добрянскій), п. к. офіціалъ уряду почтово-телегр. въ Чернівцяхъ и бувшій поручникъ 41. полку пѣхоты упокойвъ ся дня 17 с. м. на 53. роцѣ своего житія, похороненъ 19. с. м. въ сопровѣдъ войсковой музыки и численной участи товаришѣвъ, пріятелѣвъ и знакомыхъ. Яко Русинъ не ѣтказовавъ ся покойный отъ нѣякой довжности вложенной на него. Памятнымъ остане намъ фактъ уложенія и написанія нимъ пропаметного письма врученого Его Вел. Цѣсарю въ Чернівцяхъ дѣтчно основанія руской гимназіѣ въ Кѣцмані. Вѣчная ему память! Опечаленѣй дружинѣ и шести сиротамъ наше искрене сочувствіе.

(† Фердинандъ Крчекъ), директоръ господарской школы въ Чернівцяхъ, мужъ вельми ученый, českій патріотъ, добрый Славянинъ, знатокъ больше славянскихъ мовъ (межи тими и руского языка и письма) упокоивъ ся 21. л. с. м. на 47. роцѣ своєї жизни. Покойникъ бравъ зѣ стороны тутешнихъ Чеховъ, зъ котрыхъ, мимоходомъ сказавши, дуже мало признаєсь до своєї народности, найживѣйшу участь въ тогѣднѣмъ Методіевскѣмъ торжествѣ буковинскихъ Славяновъ. Честь его имени! Вѣчная ему память!

(† Аристидъ Ластовецкій) гр. пр. богословъ упокоивъ ся дня 11/25. Юнія 1886. р. въ 9. годнѣ вечеромъ по короткѣй по тяжкѣй слабости. Русины стратили въ нѣмъ одного зъ найцирѣйшихъ патріотовъ, въ которого серцю проживала любовь къ рускому народу и шире руске почутѣе. Перенесенье тѣлннхъ останковъ на вѣчный упокой отбуло ся дня 13/27. при численнѣй участи публики. Вѣчна ему память!

(Ц. к. Министерія финансовъ) заявила розпорядженьемъ зъ дня 31. Марта 1886 Ч. 34.789/885 дирекціѣ скарбовѣй въ Чернівцяхъ на рекурсъ Дмитра Прокоповича противъ вымѣру належитости отъ нештемплованого поданя внесенного до тутейшой митрополичей консисторіѣ, що згадана консисторія не може ся уважати яко урядъ въ мысль Т. п. 43 закону для вымѣру належитостей, и роспорядила приписану належитость въ тутейшѣмъ урядѣ податковѣмъ для Дмитра Прокоповича отписати.

(Вже давно.) рознесла ся чутка, що пѣвці церковный на Буковинѣ получили подвысненье зъ 60 зол. рѣчне, на 120 зол. въ полѣ, а 200 зол. въ горахъ. Не знати де та справа спочиває. — Часъ бы вже, абы и они заплаатою и повагою отъ простыхъ наемниковъ розрѣзнили ся. Чи може въ религіиномъ фондѣ вже грошѣ выйшли?

(Процессъ прасовый) отбувавъ ся 21. и 22. с. м. въ Чернівцяхъ. Сигурдъ Вишньовскій изъ Коломыѣ заскарживъ бувъ редактора тутешной „Газеты Польской“ о образѣ чести, позаякъ „Газета“ донесла була о розбѣнацкихъ подвигахъ п. Вишньовского, котрый має мати „насію“ бити, хто му въ руки попаде ся. Судъ присяжныхъ признавъ образѣ чести п. Вишньовского не зарозумѣ правду редактору „Г. П.“ Пану Колаковскому, котрый довѣвъ то, що написавъ. Судъ увольнивъ на подставѣ выroku присяжныхъ редакцію, а засудивъ п. Вишньовского на уплату 205 зол. оборонителеви редактора, и около 700 зол. судовыхъ коштовъ. Бувъ се, о сколько намъ вѣдомо, другій процессъ прасовый въ Чернівцяхъ. Першій процессъ выточенный бувъ такожъ о образѣ чести одної нѣмецкѣй газетѣ и закончивъ ся рѣвно якъ и сей увеличючимъ вырокомъ для редактора, а засудомъ оскаржителя на понесенье коштовъ судовыхъ, котрій, якъ видно, не маленький. Съ пріятностію констатуемо загальне удовлетворенье по поводу такого кѣнца процесу противъ публичныхъ сторожѣвъ поровственности, якими суть газеты.

(Хто зъ панѣ) жєлає сен осени выставити въ Чернівцяхъ яку жѣночу роботу, най зголоситъ ся до кѣнца сего мѣсяца до выставничой комисіѣ (улицы красной палаты въ Чернівцяхъ.) Наші панѣ учительки и др. повинны бы показати, що и на Буковинѣ умѣють шити, вышивати, гачтовати, гакловати и т. д. До Септембра, зваживши ваканціѣ, досить часу, щобъ одну — двѣ работѣ зготовити.

(Збраванье торговельной угоды) съ Румынієвъ и сполучене съ тымъ прикре положенье буковинскихъ робѣтниковъ споводивало черновецку палату торговельну удати ся до правительства, щобъ будынки и инші работы: якъ будову учительской семинаріѣ,

криминального суда, почтового и гимназіального (!) будынку въ Чернівцяхъ, дороги зъ Сучавы до Бунешъ, регуляцію Прута межи Чернівцями и Острицею и межи Гоголиною и Новоселицевъ хоть по части вже сего року распочати.

(Министеръ вѣроисповѣданія) и просвѣты роспорядивъ, що школьна оплата въ середныхъ школахъ съ початкомъ слѣдующого школьного року має выносити рѣчно: въ Вѣднѣ 25 зол., въ мѣстахъ де мешканцѣвъ поверхъ 25000, 20 зол. а въ иншихъ мѣстахъ 15 зол.

(Въ Терстѣ) сконстантована азіатска холера.

(Перемѣна) въ ц. к. дирекціѣ почтъ ц. к. ассистенты почт. уряду: В. Буржминскій, А. Фелкеръ, Ф. Книттель, А. Зазонтій, А. Маръ и С. Вайхъ именованіи офиціалами а то Зазонтій въ Вижици, Маръ въ Радѣвцяхъ а рѣшта въ Чернівцяхъ. Ассист. Г. Ендерль перенесенный до Черновець.

(Емануель Миткевичъ,) практикантъ при скарбовѣй дирекцію, именованный конценистомъ при тѣйже дирекціѣ.

(Оголошенье.) А. Кюгеръ зложивъ 8. лат. Юнія присягу яко нотаръ въ Путиловѣ.

(Конкурсъ) выписанный на мѣстця 4 лѣкарѣвъ при бук. краєв. больницы въ Чернівцяхъ до 15. лат. Юлія с. р. Подавати до краєв. выдѣлу.

(Конкурсъ) выписанный на мѣстце администратійного адъюнкта въ IX. класѣ при ц. к. дирекціѣ добръ гр. вост. рел. фонду въ Чернівцяхъ до 16. лат. Юлія с. р.

(Конкурсъ) выписанный до 20. Юлія с. р. до сталой або тимчасовой обсады учительскихъ мѣсць въ сучавскѣмъ повѣтѣ съ платнею 500 зол. 400 зол. або 300 зол. 1. мѣстце надъучителя въ Гурѣ-Гуморѣ 2. мѣстце учителя въ Монастырь-гуморѣ, 3. мѣст. уч. въ Валесацѣ, 4. мѣстце уч. въ Миговинахъ, 5. мѣст. уч. въ Литенахъ 6. мѣст. уч. въ Людигуморѣ, 7. мѣст. подъучительки въ Сучавѣ. Всюда языкъ румынскій и нѣмецкій.

(Конкурсъ) выписанный на мѣстце адъюнкта при дирекц. пом. урядѣвъ при ц. к. Правительствѣ въ Чернівцяхъ.

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 25. Червня с. р. коштовали 100 кило: пшеницѣ 7 зол. 50 кр. до 8 зол. 25 кр.; — жито 5 зол. 50 кр. до 6 зол. 15 кр.; — овесь 5 зол. 20 кр. до 5 зол. 50 кр.; — ячмѣнь 5 зол. 40 кр. до 5 зол. 60 кр.; — кукуруза 5 зол. 20 кр. до 5 зол. 70 кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

КАПИТАНЪ ГУЛЯ.

(Конецъ.)

За тыждень до шлюбу капитанъ звичайно сидѣвъ зъ Марусею. Акуловъ поѣхавъ до мѣста. — Маруса принесла на стѣвъ маленьку скриньку, почала въ ен чогось шукати, выняла зъ ней и положила на стѣвъ якѣсь паперы. Доки она нишнорила въ скриньцѣ, капитанъ взявъ тѣ паперы, розгорнувъ и почавъ читати. — То бувъ „аттестатъ“ Акулова. Капитанъ зблѣдъ наче крейда, затрусивъ ся, швидче взявъ шапку и не промовивши нѣ слова, выбѣгъ зъ хаты.

Маруса не тямла, що зъ нимъ дѣе ся!

„Чого се такъ рано?“ сытавъ ся Степанъ, стрѣчаючи капитана.

Гуля звѣремъ глянувъ на его, заскреготѣвъ зубами и нѣ слова не промовивъ. Капитанъ зачинивъ ся въ своѣй комнатѣ. Трохи згода вѣйшовъ Степанъ и ажъ злякавъ ся глянувши на капитана. Гуля трусивъ ся наче ѳтъ пронастницѣ.

„Вамъ недобре, капитане?“

„Геть! грѣмнувъ капитанъ:“ геть! иди и не приходи доки не покличу.“ Капитанъ сѣвъ и такъ зѳхнувъ, наче въ его ѳтъ сердца що ѳторвало ся и выплыгнуло зъ груди.

„Отакъ одруживъ ся! вскочивъ, оце вскочивъ,“ говоривъ самъ до себе Гуля. „Чи сподѣвавъ ся хто на таке! ажке теперъ?“ Капитанъ загадавъ ся: передъ нимъ устала уся его минушина зъ си тяжкою ношею: та будучина, яку ѳнъ голубивъ своими мрѣями и надѣями! сподѣванье дожити вѣку въ спокоѣ, въ любви, въ семин! Годину назадъ ѳнъ бувъ повенъ надѣй, бувъ щастливимъ а ѳтъ — ѳтой атестатъ, — тай не самъ атестатъ, а одно слово въ ему все знѣвчило, все зруйновало, все розбило!! Надѣя, щастье, любовь, — все зникло черезъ то слово, все пропало, лишивъ ся только соромъ та жалъ; та якій ще соромъ — на увесѣ свѣтъ; якій жалъ, яка шкода — на все житье! О Боже! якій великій соромъ! Нигде, нигде ѳтъ его не сховаешъ ся! Нѣякъ ѳтъ его не вызволишь ся. Усѣ люди довѣдають ся, очи ему высмѣють. Та що люди! ѳтъ людей може-бъ и закрывъ ся; — также власне сумлѣнье! У капитана огнемъ пекло на сердѣ ѳтъ того сорому, — мало сказати: „ѳнъ, капитанъ Гуля закахавъ ся въ катову дочку! ѳнъ посватавъ си, ѳнъ ѣвъ катѳвъ хлѣбъ соль, ѳнъ бы ставъ катовымъ зятимъ. „Катъ у мене тестъ!“ скрикнувъ капитанъ и обома руками вхонивъ ся за сердце. „Нѣ, нѣ, сего не може бути, — я опоганивъ себе на вѣкъ, на вѣкъ, нѣчимъ не змыю си плямы; я, — я державъ въ своѣй руцѣ ту брудну руку, що катовала людей. — Я готовивъ ся, щобъ та рука благословляла мене. Но нѣ, нѣ!“

Зъ симъ словомъ капитанъ такъ стукнувъ кулакомъ объ стѳвъ що Степанъ ажъ здрогнувъ, сидючи въ другѳй хатѣ и кинувъ ся до капитановой свѣтлицѣ.

„Ты чого?“ гукнувъ на его капитанъ. „Геть собѣ, геть! нѣщо тутъ не падало!“ вызвѣривъ ся капитанъ.

Степанъ не стямивъ ся. Капитанъ дививъ ся дикимъ звѣремъ.

„...Що оно зъ нимъ сталося?“ подумавъ Степанъ „...Нѣколи такого не було, се щось не переливки.“ — Капитанъ ставъ ходити по хатѣ. Ему здало ся такъ душно, такъ запекло ему въ груди, що ѳнъ якъ шарпнувъ своѣй мундиръ, такъ усѣ гузики и поблѣтали, немовъ бритвою хто ихъ ѳтсѣкъ.

— „Закахавъ ся! — закахавъ ся въ катову дочку!“ мовивъ зновъ самъ до себе капитанъ, „въ катову дочку.“ — Гуля почувъ, що у его въ гортани духъ сперло, наче хто затычку тамъ забивъ. ѳнъ кинувъ ся до шафы, вынявъ фляшку зъ ромомъ, наливъ

повну шклянку и разомъ проковтнувъ зъ нею увесѣ ромъ. —

Сѣвъ капитанъ: незабавомъ передъ его очима стали вижати ся сумнѣи и брідкѣи малюнки катовани людей: крикъ, стогѳнъ, слезы, кровь, шматки людского мяса, катовѣ руки змоченѣ людскою кровію, — та кровь бризкае катови въ очи, шматочки мяса летять катови въ лице, попадають на самѣ губы ему, а ѳнъ нѣчого! байдуже! свое дѣло править до кѳнця..... Капитанъ перевѣвъ духъ.

Зновъ передъ нимъ незвычайно глибока жерстокѳсть сердца того чоловіка, що ѳтважуеъ ся нти въ каты, ще глибошій брудъ катовою души, а въ тѳй души — певна рѣчь — нема нѣ маѣсенького свѣтлого куточка, нема нѣчого людского, брудъ и зивѣрь только тамъ! „И я, — я,“ — мовивъ Гуля, — „покоховавъ такого звѣря дочку! Та якъ ще покахавъ! нѣкого такъ не кохавъ. — Я збиравъ ся споживати добро, зароблене катними руками, споживати слезы и кровь моихъ братѳвъ.“

Капитанови почуло ся, що били его десъ пахне людскою кровію. — ѳнъ выпивъ другу шклянку роману. Бѳльше години сидѣвъ капитанъ, схиливши голову на стѳвъ, сидѣвъ нерухомо, — немѳвъ бы ѳнъ одеревенѣвъ.

Нѳчь ишла собѣ. Степанъ сидючи задремавъ.

Двѣ шклянкы роману робили свое дѣло, свою роботу; а работа ихъ була неважка, бо капитанъ нѣколи не вживавъ роману бѳльше якъ пѳвъ чарочки тай то ради въ годы — зъ чаемъ; а горѣвки зъ роду й не копитовавъ. Романъ розогрѣвавъ капитана. — Капитанъ чувъ, що ѳнъ стае не тымъ, якимъ бувъ; и ѳнъ не такій, и стѣны въ хатѣ, и стеля и всѣ речи не такѣ, якъ були. Капитанъ почувъ себе въ якомусъ иншому свѣтѣ. Споминки по троху зникали и на рѣштѣ зовсѣмъ щезли. Капитанъ бачивъ вокругъ себе натовпъ якихсь невѣдомыхъ ему людей; они вышлюлювали ему языки и драговали его: „Катѳвъ зять! катѳвъ зять!“

Смѣливѳсть и якась нечувана доси ѳтвага обгорнули и проникали капитана. Разомъ съ тымъ страшенна злѳсть брала его на тыхъ людей, що драговали его. — ѳнъ кидавъ ся на ихъ, хотѣвъ кого зъ нихъ зляпати, вязи скрутити, задушити и нѣчого не мѳгъ вдѣяти. ѳнъ до нихъ, — а они ѳтъ него и зникнуть не знать де. ѳнъ зунинить ся, а они зновъ до его: „Катѳвъ зять! катѳвъ зять!“ —

„...Треба втѣкати ѳтъ нихъ!“ — подумавъ капитанъ, ѳтчинивъ ѳкно и выплигнувъ.

Давъ Богъ свѣтъ. — Степанъ тихисенько прочинивъ двери въ комнату до капитана.

„Що за морока! свѣтло горить, ѳкно навстежъ, капитана нема. Шапка на кѳлочку, значить безъ шапки пѳшовъ.“

Такъ изникъ капитанъ Романъ Гуля. Де вже его не шукали, чого не робили, — не довѣдали ся, де ѳнъ дѣвъ ся. Безъ слѣду зникъ, немовъ скрѳзь землю проваливъ ся. ... Шкода чоловіка!

О. Я. К—й.

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.
ВН. П. ПАВЛО МАЛ... ВЪ БР.... Дивно вже зложено та годъ помѣстити.
ВН. П. КАПРАЛЬ МИХАНЬ ЛОНАЧЬ. Не могли-бъ мы цѣлу повѣсть дѣстати?
ВН. П. АНДРѢЙ... „Оповѣданье старого мандатора“ получили и може употребимо; просимо о дальшій.

НОВІ КНИЖКИ.

„Думка и 4 коломыйки на фортепьянъ уложивъ и товариству рускихъ академикѣвъ „Союзъ“ въ Чернѣвцѣхъ присвятивъ Изидоръ Воробкевичъ. Сей заповѣщенный вже нами творъ можна набутти черезъ нашу администрацію по цѣнѣ 1 зол. за примѣрникъ. Не до описаня хорошій заголовный листъ представляющій въ горѣ: старого кобзаря на украинскѣмъ стѣну, а въ долині: на Верховинѣ гуляючу гупульску пару, мысль самого автора wykonана тутешнымъ молодымъ даровитымъ артистомъ П. Шилеромъ а литографована въ 7 краскахъ въ арт. заведенію Еберла въ Вѣднѣ; милі звуки рѣдной думки и коломыйки списаніи на 4 листкахъ 4^о и цѣль матеріальной підмоги для „Союза“ чей спонукъае каждого Русина, у которого только находитъ ся фортепьянъ, закупити собѣ се выданье.

«Альманахъ» «Союза» высылае наша администрація по зниженѣй цѣнѣ 1 зол.

А. ГЕМБИЦКА,

Чернѣвцѣ, улица паньска, ч. 17,
поручаеє п. т. панямъ до якъ наилуч-
шого и найдешевшого wykonаня
работы жѣночого строю.

ОГЛОШЕНЯ

(АНОНСЫ)

по якъ найдешевшѣй цѣнѣ по-
сля угоды принимае наша адми-
нистрація до помѣщеня

въ

„Буковинѣ“ и „Буковинскѣмъ
Календарѣ“ на рѣкъ 1887.

Е. И. К. ПИСКОРЖЬ,

Чернѣвцѣ, рынокъ.

На розѣ паньскои улицѣ.

Найдешевшій стали цѣны за готові грошѣ.

СКЛАДЪ

товарѣвъ чисто полотняныхъ, столовыхъ приборѣвъ,
ручникѣвъ, хустѣвъ до носа, ширтингѣвъ и шифонѣвъ,
перкалю, бархату и пікѣвъ, укрыта для мебѣльвъ, ко-
верцѣвъ (диванѣвъ).

ВЛАСНЫЙ ВЫРОБЪ

бѣлизны для мущинъ и женщинъ, якъ и цѣлыхъ
выправъ.

Моднй и шовковй товары. Великій выбѣръ пончѣвъ,
шкарпетѣвъ и тріко-бѣлизны, крысокъ рѣжного роду,
занавѣсь всѣхъ родѣвъ, колдеръ, волняныхъ хустѣвъ и
коцѣвъ. Складъ бѣлой и барвеной баволны, нитѣвъ, нит-
чаныхъ тасьмъ, гафѣвъ, мужескихъ краватѣвъ и т. д.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ УБЕЗПЕЧЕНЬ

ВЪ КРАКОВѢ

завѣдомляе своихъ п. т. членѣвъ, що въ роцѣ администраціонѣмъ 1885/6 — въ
ѣтдѣлѣ убезпечень ѣтъ огню — выноситъ чистый доходъ 461.873 зол. 35 кр.,
зъ которого 24% премійного звороту (дивиденды) почт. членамъ въ звичайный
способъ выплаченй будутъ.

Краковъ дня 7. Червня 1886.

ДИРЕКЦІЯ.